

**Tematska sjednica Gradskog vijeća Grada Sarajeva
Lokalna samouprava u KS**

Sarajevo, oktobar 2019. godine

SADRŽAJ MATERIJALA TEMATSKE SJEDNICE:

REFORMA LOKALNE SAMOUPRAVE U KS Materijali Gradskog vijeća Grada Sarajeva

- **Informacija o aktivnostima u Kantonu Sarajevo usmjerenim na ustavnu reformu lokalne samouprave sa stavovima Grada Sarajeva – maj. 2017. godine**
- **Gradsko vijeće : Mišljenje o prijedlogu Amandmana L do LV na Ustav KS ..., Broj: 01-02-957/17, od 31.05.2017. godine**
- **Gradsko vijeće : Mišljenje u Povodu razmatranja Prednacrta Zakona o lokalnoj samoupravi u KS, Broj: 01-02-1693/17, od 25.10.2017. godine**

SKRAĆENA RAZMATRANJA Još uvijek aktuelna pitanja

NACRT ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI od 24.07.2019. godine, koji je u Javnoj raspravi u trajanju od 90 dana

- **Zaključak Skupštine KS, Broj: 01-02-29266/19, od 24.07. 2019. godine (sa pripadajućim materijalima)**

PROPISE I AKTI KAO PRILOG:

1. **Evropska povelja o lokalnoj samoupravi**
2. **Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH – „Sl. Novine FBiH“, broj: 49/06**
3. **Amandmani L doLVII na Ustav KS – „Sl. Novine Kantona Sarajevo“, broj:31/17**
4. **Presude Ustavnog suda FBiH donesene u korist Grada (3 od 4)**

**REFORMA LOKALNE SAMOUPRAVE U KS
Materijali Gradskog vijeća Grada Sarajeva**

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
GRAD SARAJEVO
GRADONAČELNIK

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federal Republic of Bosnia and Herzegovina
CANTON OF SARAJEVO
CITY OF SARAJEVO
MAYOR

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

**INFORMACIJA
o aktivnostima u Kantonu Sarajevo
usmjerenim na ustavnu reformu i reformu lokalne samouprave
sa stavovima Grada Sarajeva**

Predlagač: Gradonačelnik
Grada Sarajeva

Obradivač: Gradska služba za lokalnu

Sarajevo, maj 2017. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 208 340, +387 33 443 050, Fax: +387 33 208 341
e-mail: grad@gsarajevo.ba; web: www.sarajevo.ba

EYOF 2019
Sarajevo & East Sarajevo

INFORMACIJA
o aktivnostima u Kantonu Sarajevo
usmjerenim na ustavnu reformu i reformu lokalne samouprave
sa stavovima Grada Sarajeva

I Uvod

U 2009. godini (septembar-oktobar), u skladu sa Zaključkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva (Broj: 01-02-1008/09, od 30.06.2009.godine), Gradonačelnik je podnio Ustavnom суду FBiH Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa Zakonom o imovini Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 6/07), kao i Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva, a po tom osnovu i izvornom finansiranju.

Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu koji osporava odredbe Zakona o imovini Kantona Sarajevo

U vezi sa Zahtjevom za zaštitu prava na lokalnu samoupravu koji osporava odredbe Zakona o imovini Kantona Sarajevo, 09.02.2010. godine, saopštena je Presuda U-18/09 kojom je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine utvrdio da je odredbama čl. 2, 3, 4. i 5. Zakona o imovini Kantona Sarajevo povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.
Između ostalog i ukratko, Ustavni sud FBiH je u obrazloženju Presude naveo da materija koja je regulisana Zakonom o imovini KS treba biti ponovo predmet zakonodavne aktivnosti Kantona Sarajevo, uz aktivno sudjelovanje Grada Sarajeva i općina u sastavu Grada Sarajeva, sa ciljem da se iznadi kvalitetna rješenja, pri čemu bi svaki nivo vlasti raspolagao sa imovinom neophodnom za vršenje svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti.

Rješenjem Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj A-I-5/13 od 29.01.2013. godine, kao odgovor na akt/upit Gradonačelnika o statusu pravne stvari u kojoj je Ustavni sud FBiH, po službenoj dužnosti, pokrenuo krivični postupak zbog neprovođenja Presude, vidljivo je da je na osnovu akta Ustavnog suda FBiH broj S-1/11 od 10.03.2011. godine formiran spis Tužilaštva broj: 090 KTA 0019218 11 za konkretnu pravnu stvar i da se isti nalazi u predistražnoj fazi postupka, a da se intenzivno vrše provjere iz Presude po zahtjevu podnosioca (Ustavni sud FBiH). Nadalje je konstatovano, u istom aktu da će shodno dinamici postupanja i nakon odgovarajućih rezultata provjere, doći do tužilačke odluke o čemu će oštećeni (Grad Sarajevo) u svakom slučaju biti obavješten.

Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva

U vezi sa Zahtjevom za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva, Ustavni sud FBiH je 12.10.2010. godine donio **Djelimičnu presudu** (U-21/9) kojom je utvrđeno da je Kanton Sarajevo određenim zakonima i drugim aktima povrijedio pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Ustavni sud je utvrdio kako je Gradu Sarajevu povrijedeno pravo na lokalnu samoupravu, i to u oblasti komunalnih nadležnosti: Zakonom o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo. Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odlukom o

utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području KS kao i Pravilnikom o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informiranja u zaštitnom čestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo, te Zakonom o srednjem obrazovanju (obzirom da nije predviđeno osiguranje finansijskih sredstava neophodnih za izvršenje obaveze iz Zakona- član 156. stav 1. alineja 9.).

Presuda je djelimična jer je ostalo da se Sud naknadno izjasni o još dva zakona koja su osporena, a to su Zakon o komunalnoj djelatnosti i Zakon o komunalnoj čistoći.

Također, ovdje je značajno istaknuti da je, po objavljivanju presude u Službenim novinama FBiH i Službenim novinama KS, otpočeo da teče i rok od šest mjeseci u kojem je Kanton Sarajevo, bio dužan uskladiti, osporene zakone i provedbene akte sa ovom Djelimičnom presudom.

Dopunska presuda Ustavnog suda FBiH

Nadalje, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je, dana 21.10.2015. godine donio Dopunsku presudu broj: U-21/09, kojom je utvrđeno da Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 31/04, 21/05 i 36/14) i Zakon o komunalnoj čistoći ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 11/97) povrijeđuju pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporeni zakoni nisu poštivali nadležnosti i odgovornosti gradskih vlasti u skladu sa Amandmanom XVI na Ustav FBiH i jer prilikom donošenja ovih zakona nije postupljeno u skladu sa čl. 3 i 4. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i čl. 56., 59. i 60. Zakona o principima lokalne samouprave FBiH ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06 i 51/09).

U obrazloženju Dopunske presude, pored ostalog, navedeno je i da je Sud utvrdio da u konkretnom slučaju ne postoje opravdani razlozi iz kojih bi se utvrdila prelazna rješenja, te da se osporeni zakoni ne mogu primjenjivati od dana objavljanja Presude.

U obrazloženju Presude je posebno iskazano i nezadovoljstvo Suda dosadašnjom provedbom (neprovedbom) donesenih presuda, kojima je utvrđena povreda prava na lokalnu samoupravu jedinica lokalne samouprave, a koje se nalaze na području Kantona Sarajevo. Od 15 donesenih presuda, konstatuje se da nijedna nije provedena.

Dakle, iz obrazloženja Presude se jasno isčitava da je Ustavni Sud Federacije Bosne i Hercegovine, donio Dopunsку presudu u vezi Zakona o komunalnim djelatnostima i Zakon o komunalnoj čistoći, namjerno stvarajući pravnu prazninu u tim oblastima, sa ciljem da se što hitnije donesu novi zakoni u kojima će Grad Sarajevo biti uvršten kao jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama koja su mu dodijeljena Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Statutom Grada Sarajeva. Iz tog razloga, dakle Sud je, pored ostalog odlučio da ne

Pitanje obavljanja komunalnih djelatnosti i komunalne čistoće je, dakle, narnjemo, ostalo formalno-pravno nepokriveno, kako bi se Kanton Sarajevo prinudio da doneše nova zakonska rešenja u skladu sa Presudom, ali da se prinudi da izvrši i sva druga neophodna usklajivanja i zakonska regulisanja, te time ispoštuje sve svoje obaveze kao ustavotvorna i zakonodavna jedinica u Federaciji BiH i titular obaveze poštivanja presuda i postupanja po presudama Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

II Aktivnosti u Kantonu Sarajevo usmjerenе na ustavnu reformu i reformu lokalne samouprave

1.

13.03.2017. godine, na poziv Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, upućen je poziv za sastanak relevantnim faktorima planirane reforme i to gradonačelniku i predsjedavajućem Gradske

vijeća, načelnicima svih općina i predsjedavajućima općinskih vijeća u Kantonu Sarajevo, Kantonalnom pravobranilaštvu ministarstvima Kantona Sarajevo, direktorici Saveza općina i gradova, te međunaronom institucima – OSCE, Delegaciji EU u BiH, Ambasadi SAD u BiH i OHR-ii. Na ovom sastanku, prezentirane su određene verzije dokumenata nadležnog ministarstva, podržane od strane Vlade.

Premijer KS, gospodin Elmedin Konaković je u svom obraćanju skupu iskazao zadovoljstvo što se ovim „1. formalnim sastankom“ kreće u ustavnu reformu u Kantonu, a u cilju dugo zanemarene obaveze implementacije evropskih standarda lokalne samouprave i u Kantonu Sarajevo.

Nadležni ministar, gospodin Mario Nenadić je potom, u kraćoj formi, prepričao sadržaj pripremljene obimne prezentacije, postavljene na zvaničnoj stranici Ministarstva i nudio da će već sutradan na stranici biti dostupni i drugi ažurirani relevantni dokumenti o kojima je riječ. Premijer je, uz kratke napomene njegove percepcije predstojećih ubrzanih koraka u ovom procesu, zatražio da prisutni načelnici i predsjedavajući vijeća, kao relevantni i legitimni predstavnici građana, iznesu svoje stavove.

Učešće u ovoj diskusiji su uzeli, ako ne svi prisutni načelnici, onda većina njih, a glavna okosnica diskusije je bilo pitanje interesa za načelnike općina izvan Grada, za teritorijalnim objedinjavanjem sa sadašnjim gradskim općinama, odnosno povećanjem teritorija Grada u smislu povećanja broja općina koje čine Grad na 6, odnosno svih 9 općina.

Iznesena razmišljanja na ovu temu su uglavnom poznata od ranije, a stavovi se nisu referirali na bitne ustavno-pravne postulate, te se u diskusiji uglavnom zaboravilo da se govori o ustavno-pravnoj prinudi, kao i da se, govoreći o Gradu Sarajevu, govori o ustavnoj kategoriji glavnog grada. Kako je naprijed spomenuto da je od strane nadležnog ministra, gospodina Maria Nenadića obećano da će ažurirani relevantni dokumenti već sutradan biti dostupni na službenoj stranici Ministarstva, izvršen je uvid u ista i konstatovano je da se pripremani i ponuđeni dokumenti odnose na alternativna rješenja za Grad sa 6 i 9 općina.

2.

U nastavku prezentiramo analizu i mišljenje o predmetnim dokumentima:

Prijedlog Amandmana na Ustav Kantona Sarajevo L do LIII je tekst koji je usmjeren na ustavno-pravno uređivanje Grada Sarajeva, a naročito važno na uvećanje teritorije Grada Sarajeva i to alternativno na 6, odnosno 9 općina, koje bi bile gradske općine. U takvom pravnom regulisanju predviđeno je da vlastite nadležnosti gradskih općina budu propisane u Zakonu o lokalnoj samoupravi (takšatljivo navedeno u članu 13. stav 1, odnosno članu 14. stav 1-verzije po broju LII, Član 4 d) stav 1).

Uporedna analiza nadležnosti, kako je predviđena u ponuđenim tekstovima je neophodna, iako vrlo teška, zbog obima teksta: tački i podtački, izmjena njihovog redoslijeda, negdje njihovog spajanja, a negdje razdvajanja i sl., ali to bi izgledalo, u suštini ovako:

- Tekst odredbi u obje verzije (6 općina-član 14. i 9 općina-član 13.) je isti, te suština nadležnosti u tim članovima po tačkama, do tačke f) u članu 4d) stav 1, odgovarajućeg Amandmana je ista, s tim da je razlika u određenjima općinski /gradski nivo vlasti, tj. lokalni/gradski.
- Nadalje, može se primijetiti isti trend u tačkama k) do (i) člana 4d) stav 1 sa drugim slovnim oznakama nadležnosti gradskih općina u tekstu odredbi iz Zakona, tako da je preostalo, kao specifično samo za Grad sljedeće, a što je boldirano u tekstu, u tačkama f), h), i) i j), te s):

- f) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture;
- 1) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - 2) održavanje javne čistoće;
 - 3) **snabdijevanje prirodnim gasom;**
 - 4) **grijanje na području Grada;**
 - 5) gradska groblja;
 - 6) mostovi od posebnog značaja za Grad ;
 - 7) **gradska ulična rasvjeta;**
 - 8) **gradska javna parkirališta;**
 - 9) **gradski parkovi;**
 - 10) **organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza;**
- h) odlučivanje o raspolaganju **stanovima** u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, **obezbjedivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada**, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
- i) **određivanje imena ulica i trgova na području Grada;**
 - j) **donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;**
- s) **osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja.**

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.
(Nije predviđen stav 3. ovoga člana, kako je to predviđeno za gradske općine.)

- Radi lakšeg poređenja, ovdje je cijeli tekst relevantne odredbe o nadležnostima gradskih općina iz ponuđenog teksta kantonalnog Zakona o lokalnoj samoupravi, a boldirano je samo ono što se isključivo odnosi na gradske općine, uz iste napomene koje su gore navedene kao razlog ne navođenja određenih nadležnosti za Grad, tj. terminološke razlike općina/grad, odnosno lokalni/gradski.

Član 13./odnosno 14.

- (1) Vlastite nadležnosti općine u sastavu Grada su:
- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom
 - b) donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama,
 - c) donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrovornih organizacija i unapređenje turizma,
 - d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;
 - e) odlučuje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, obezbjeđuje sredstva za radove hitnih intervencija na stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom, uređuje i obezbjeđuje korištenje poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđuje visinu naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vrši nadzor nad njihovim korištenjem.

- f) utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za općinu;
 - g) **utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;**
 - h) upravljanje i raspolaganje imovinom općine;
 - i) upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
 - j) izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:
 - 1) **lokalno vodosнabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;**
 - 2) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;
 - 3) održavanje javne čistoće na području općine;
 - 4) **lokalna groblja;**
 - 5) **lokalni putevi i mostovi;**
 - 6) **tržnice i pijace;**
 - 7) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;
 - k) **osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja;**
 - l) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
 - m) utvrđivanje politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;
 - n) **ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;**
 - o) analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
 - p) **organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;**
 - r) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine, kao i inspekcijskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;
 - s) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;
 - t) raspisivanje referenduma za područje općine;
 - u) raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine.
 - v) **preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja ;**
 - z) obezbjeđivanje uslova rada **lokalnih radio i TV stanica**, u skladu sa zakonom;
 - aa) **obezbjedivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;**
 - bb) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
 - cc) **uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;**
 - dd) podsticanje razvoja civilnog društva ;
 - ee) zaštita životinja.
- (2) Obavljanje pojedinih poslova iz stava (1) ovog člana općina može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

(3)Vlastitom nadležnošću općine smatra se i nadležost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

1. Ovdje bi se već moglo pokušati preći na preliminarna razmišljanja i s tim u vezi eventualne zaključke, u vezi gore navedenog:

- Prvenstveno je važno, mišljenja smo, razmisliti o tome da li je dovoljno razgraničenje nadležnosti Grada i gradskih općina, u dijelu koji se razlikuje samo u terminološkoj upotrebi riječi Grad/općina, lokalno/gradsko, a podrazumijeva iste teritorije i tehničko-tehnološke sisteme za vršenje tih nadležnosti, osim što je tu i razlika u nivou pravne regulacije i to Ustav KS/Zakon o lok. samoupravi. Ipak, ostaje pitanje i svršishodnosti ovakve različitosti, imajući u vidu da je lokalna samouprava, u svom karakteru vezana za međunarodnu regulativu, koja je već time na nivou najviših ustavnih određenja, što nije niti novo, niti nepoznato. I onda je dodatno nejasna potreba onolikog taksativnog pravnog regulisanja i navođenja u ustavnom dokumentu KS;

- Jasna je namjera i nužnost da se ova problematika u KS konačno riješi, ali negdje je zaboravljeno da se ovdje ne radi samo o lokalnoj samoupravi, nego primarno o glavnom gradu BiH i FBiH, tako da se ne mogu sve funkcije Grada gledati samo sa aspekta lokalne samouprave, naročito ako se zahvata u ustavnu regulativu i po osnovu važećih amandmana na Ustav FBiH;

- Sasvim je sigurno da je KS odavno imao mogućnost i obavezu da, kao zakonodavac, federalna jedinica na kojoj egzistira glavni grad, uvažavajući tu činjenicu, potpuno drugačije iskoristi svoje pravo, slobodni smo reći i čast i ukazano povjerenje od strane federalnog nivoa vlasti, te potpuno korektno i odgovorno uredi svoj glavni grad-glavni grad FBiH, te BiH. Kako ni sada ne bi trebalo biti kasno za dobre stvari, najvažnije bi bilo imati u vidu suštinu, pa i pravnu, a ne bi trebalo zaboraviti niti činjenice, pa i pravne, koje su dovele do toga da samo naš Kanton obavlja poslove lokalne samouprave, na štetu pripadajućih mu poslova ustavotvorca i zakonodavca, sa poznatim nam nezadovoljavajućim rezultatima i perspektivom dugoročno štetnih, naročito finansijskih, posljedica, koje ako gledamo sjaj našeg grada nisu vidljive, ali ako pogledamo trajne redukcije vodosнabдijevanja i gubitke vode stanje gradskog prevoza, gubitke javnih komunalnih preduzeća i slične stvari, onda ne mogu više biti zanemarivane...

3.

Imajući u vidu gore navedeno, u nastavku, u pojedinačnom osvrtu na amandmane, formulisani su naši konkretni prijedlozi utvrđeni od strane Radne grupe koju je oformio Gradonačelnik, te su isti i upućeni, u formi odgovarajućeg dokumenta – Broj:01-05-2405/17, od 02.05.2017. godine, svim relevantnim učesnicima ovih procesa (Prilog 1. Informaciji):

1.) AMANDMAN L

Zadovoljavajuće ustavno rješenje za Grad Sarajevo bilo bi sljedeće:

Član 4a) mijenja se i glasi:

..(1) U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Stari Grad, Ilidža i Vogošća, kao gradske općine koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne uprave i samouprave.

(2) Nadležanosti i odgovornosti Grada obuhvataju poslove gradskog lokalnog karaktera u sljedećim oblastima:

- urbanog planiranja,
- stanovanja,
- finansija i porezne politike,
- zajedničke infrastrukture,
- javnog prometa,
- obrazovanja,
- kulture i sporta,
- iskorištavanja lokalnog zemljišta,
- lokalne radio i televizije,
- turizma,
- humanitarnih aktivnosti,
- lokalne uprave.

(3) Poslovi gradskog lokalnog karaktera po oblastima nadležnosti i odgovornosti Grada iz prethodnog stava ovog člana uredit će se, u skladu sa ovim Ustavom, kantonalnim zakonima i Statutom Grada.

(4) Statutom Grada uređuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije i Ustavom Kantona."

Obrazloženje našeg prijedloga Amandmana I

Ovim Amandmanom mijenja se član 4a. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo, a prije svega stav 1. kojim se vrši usklađivanje sa članom VI B.1. Ustava Federacije BiH, a koji se odnosi na formiranje grada kao jedinice lokalne uprave i samouprave, pa tako i na Grad Sarajevo što je potvrđeno i u Obrazloženjima presuda Ustavnog suda Federacije BiH U-18/09 (imovina) i U-21/09 (nadležnosti).

Nadalje, izmjenama st. (2) i (3) rješava se pitanje nadležnosti i odgovornosti Grada Sarajevo. Također, na način koji smo predložili, najvećim dijelom se uvažavaju specifičnosti povezanosti ovih šest općina u Kantonu Sarajevo, jer su one neosporno urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama i interesima građana, naročito komunikacijski i ekonomski, što je rezultiralo i povezanošću javnih gradskih službi (infrastrukture) i komunalnih sistema (voda, kanalizacija, gas, javni saobraćaj i dr.), a sve navedeno nesumnjivo predstavlja poslove lokalne samouprave.

2.) AMANDMANI

Zadovoljavajuće ustavno rješenje za Grad Sarajevo bilo bi sljedeće:

"(1) Grad ima Gradsko vijeće sa 30 vijećnika.

(2) Svako općinsko vijeće općina koje čine Grad bira, iz reda općinskih vijećnika, po pet vijećnika u Gradsko vijeće.

(3) Iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje minimum od 20% mesta u Gradskom vijeću, a grupi Ostalih najmanje dva mesta, bez obzira na izborne rezultate.

(4) Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.”.

Obrazloženje našeg prijedloga Amandmana L

U uskoj je vezi sa pravnim rješenjem iz Amandmana L i datim obrazloženjem prijedloga istog.

3.) AMANDMAN LII

- Grad ima rezerve na njegov sadržaj u dijelu koji se odnosi na član 4 d) za kojeg cijeni da je sasvim neprimjereno u normativno-pravnom smislu za ustavnu tematiku.
- U odnosu na sadržaj člana 4c) Amandmana, Grad zapaža da predloženi tekst tretira problematiku koja je već definisana Ustavom Federacije BiH - član VI A GRADSKE VLASTI, odnosno Amandman XVI na Ustav Federacije BiH, te postojećim Amandmanom II na Ustav Kantona Sarajevo.

Zadovoljavajuće ustavno rješenje za Grad Sarajevo bilo bi sljedeće:

Promjena u postojećem Amandmanu II na Ustav Kantona radi usaglašavanja sa novim članom 4 a), tj. sa predloženim Amandmanom L i to na način da se prethodno „briše dosadašnji Amandman II.“

Obrazloženje našeg prijedloga Amandmana LII

Predloženi član 4 d) tematski i nomoteknički pripadajući je Zakonu o lokalnoj samoupravi, a ne Ustavu.

Predloženi član 4 c) gotovo u cijelini predstavlja preneseno pravno rješenje iz Ustava Federacije BiH, što je nepotrebno ponavljanje već usvojenog pravnog rješenja iz pravnog akta veće pravne snage u hijerarhiji pravnih propisa BiH, Federacije BiH i Kantona Sarajevo.

Osim toga, unošenjem odredaba u Ustav Kantona Sarajevo koje već postoje u istom ili nešto izmijenjenom sadržaju stvara zabunu, jer je sasvim evidentno da postojeće pravno rješenje iz Amandmana II Ustava Kantona Sarajevo nije istovremeno, odnosno prethodno „brisano“.

4.) AMANDMAN LIII

Grad ima rezerve na njegov sadržaj

U dijelu člana 38. stav 2 - treba brisati tekst: „imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu“ jer ova tematika ne pripada onome što ovaj član Ustava Kantona Sarajevo tretira, a to je finansijski aspekt funkcionisanja svih nivoa vlasti u Kantonu.

Na ostali sadržaj Grad nema primjedbi.

Obrazloženje našeg prijedloga Amandmana LIII

Problematika imovine općina u Kantonu Sarajevo i Grada Sarajeva, smisalo mora biti tretirana izmjenom člana 39. Ustava, čime će se pristupiti realizaciji zadatoga u Presudi Ustavnog suda Federacije BiH, broj: 18/09 od 26.01.2010. godine u vezi sa Zakonom o imovini Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 6/97).

U tom kontekstu Grad Sarajevo predlaže Kantonu Sarajevo izradu Amandmana LIV u vezi člana 39. Ustava, unošenjem pravnih rješenja koja će biti na tragu pomenute Presude, odnosno rješenja koja će biti optimalna i zadovoljavajuća za imovinu i imovinske interese

općina, Grada i Kantona Sarajevo i to u pogledu pravične raspodjele istih između svih tijela vlasti u Kantonu Sarajevo.

Predlaže se donošenje Amandmana LV sljedećeg sadržaja:

AMANDMAN LV

Dodaje se novi član 52. koji glasi:

„Kantonalni zakoni kojima je uređena lokalna samouprava i pripadnost javnih prihoda uskladiće se sa ovim amandmanima u roku od tri (ili šest) mjeseci od njihovog stupanja na snagu.

Zakonima iz stava 1. ovog člana uredit će se pitanja nadležnosti i odgovornosti Grada, općina u sastavu Grada, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja.

Obrazloženje

Đavkim rješenjem se utvrđuje obaveza usklađivanja ili donošenja kantonalnog zakona kojim se uređuje lokalna samouprava u navedenom roku i u kojem se trebaju precizno razraditi i utvrditi poslovi gradskog lokalnog karaktera po oblastima iz nadležnosti i odgovornosti Grada, potom poslovi općinskog lokalnog karaktera po oblastima iz nadležnosti općina u sastavu Grada, kao i općina izvan njegovog teritorijalnog obuhvata, način finansiranja, te i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samopoprave u cijelini, sve u skladu sa federalnim zakonima koji uređuju ove oblasti.

Naime, Zakonom o lokalnoj samopopravi Kantona Sarajevo trebaju se definisati i rokovi za usklađivanje kantonalnih zakona iz pojedinih oblasti sa ovim zakonom, kao i rokovi za usklađivanje statutâ Grada i općina sa tim zakonom.

Istim zakonom se trebaju utvrditi i rokovi u kojim će se izvršiti preuzimanje poslova lokalne samopoprave i sredstava za njihovo obavljanje od strane Grada i općina, te preuzimanje osnivačkih prava javnih preduzeća i javnih ustanova od strane Grada i općina, a sve to u odnosu na propisane rokove u kojima se moraju uskladiti zakoni iz pojedinih oblasti.

Istovremeno, kantonalnim zakonima iz pojedinih oblasti treba utvrditi poslove iz nadležnosti Kantona, Grada i općina u sastavu Grada, što uključuje blagovremenu pripremu resornih ministarstava za provođenje predloženog amandmana, odnosno kantonalnog Zakona o lokalnoj samoupravi.

Cijenimo potrebnim razmotriti i mogućnost podnošenja Amandmana na član 15. Ustava Kantona Sarajevo koji reguliše pitanje „prenošenja nadležnosti Kantona“ sve u svjetlu ovih amandmana i presuda Ustavnog суда Federacije BiH u vezi zaštite prava na lokalnu samoupravu.

Obrazloženje pravnih osnova koje treba uzeti u obzir kod rješavanja statusnih pitanja za Grad Sarajevo

I Osnovna prava jedinica lokalne samouprave, proizilaze iz odredbi više propisa međunarodnopravnog karaktera i domaćeg zakonodavstva, od kojih se po svojoj važnosti izdvajaju:

1 **Evropska povelja o lokalnoj samoupravi**, koja čini sastavni dio zakonodavstva Bosne i Hercegovine, a navedenom poveljom između ostalog je predviđeno:

- pravo lokalne vlasti, u skladu sa ekonomskom politikom zemlje, na odgovarajuće

vlastite izvore finansiranja i slobodno raspolaganje istim u okviru svojih ovlaštenja propisanih članom 9. tačka 1. Povelje, te

- pravo i obaveza da lokalne vlasti budu konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri, pravodobno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se neposredno tiču, u skladu sa članom 4. tačka 6. Povelje.

2. **Ustav Federacije BiH**, koji određuje da međunarodni ugovori i drugi sporazumi, koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH, te opća pravila međunarodnog prava, čine dio zakonodavstva Federacije BiH (član VII.3. Ustava). S obzirom da je Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, kao akt međunarodnog prava, ratificirana od strane BiH 1994. godine, kada je i stupila na snagu, to su njene odredbe sastavni dio zakonodavstva Federacije BiH

II U vezi ustavnog položaja Grada Sarajeva – jedinice lokalne samouprave, bitno je naglasiti da je: Članom 1. tačka 5. Ustava BiH propisano: „Glavni grad Bosne i Hercegovine je Sarajevo“. Dakle, Ustav BiH, kao najviši pravni akt, odredio je da je Sarajevo glavni grad BiH.

Članom 4. Ustava Federacije BiH propisano je: „Glavni grad Federacije je Sarajevo“

Amandmanom XVI na Ustav Federacije BiH (Odluka o proglašenju Amandmana II-XXIV na Ustav Federacije BiH od 05.06.1996.g.), u poglavlju „VI A. Gradske vlasti“ između ostalog, propisano je:

„(1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom.

Odgovornosti grada obuhvataju:

- a) finansije i poresku politiku, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonima,
- b) zajedničku infrastrukturu,
- c) urbanističko planiranje
- d) javni promet,
- e) druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine.

(2).....

Amandmanom XXVI na Ustav Federacije BiH (Odluka o proglašenju Amandmana XXV i XXVI na Ustav Federacije BiH od 06.05.1997.g.) propisano je:

„VI B.Organizacija Sarajevo

1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave. Ustavom Kantona Sarajevo biće uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva
2. Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva odražava multietičnost i posebnost Grada Sarajeva **kao glavnog grada Federacije BiH**.
3. **Nadležnost**, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u skladu sa ovim ustavom.“

Amandman I na Ustav Kantona Sarajevo (Odluka o proglašenju Amandmana I-XIII na Ustav Kantona Sarajevo od 04.09.1997.g.) propisan je teritorijalni obuhvat, te određeno da se nadležnosti i unutrašnja organizacija Grada Sarajeva uređuju Statutom Grada.

Amandman I na Ustav Kantona Sarajevo glasi:

„Iza člana 4. dodaje se novi član 4.a koji glasi: U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo **kao jedinicu lokalne samouprave**. Nadležnost i

unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada. Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa".

III Shodno navedenom ustavnom ovlaštenju, članom 16. Statuta Grada Sarajeva propisane su nadležnosti Grada Sarajeva kako slijedi:

„Grad Sarajevo je nadležan za:

1. urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta,
2. javne službe/infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, gas, tržnice, javne parkove, vatrogasne brigade, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja),
3. gradске finansije,
4. javni saobraćaj,
5. kulturu,
6. osnovno i srednje obrazovanje,
7. lokalni biznis,
8. dobrotvorne organizacije,
9. lokalni radio i televiziju,
10. lokalni turizam,
11. izvršne aspekte stambene politike (dodjela stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stanarina),
12. druge nadležnosti koje Gradu Sarajevu prenese Kanton Sarajevo, odnosno povjere općine.

Obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva može se, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, preduzećima i drugim pravnim licima osnovanim radi obavljanja javnih službi u Gradu Sarajevu.“

Ovdje ističemo da je u smislu primjene standarda utvrđenih Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i ratificiranih Ustavom, u Federaciji BiH, donesen Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, kojim je, u članu 8. stav 1. i 2. utvrđeno pravo i obim vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave, a u stavu 3. taksativno je navedeno, čak 29 vlastitih nadležnosti koje posebno pripadaju jedinicama lokalne samouprave:

Član 8. st. 1. i 2. glase „Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustawom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljene u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona. Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustawom i zakonom.“

Za Grad Sarajevo Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH propisuje i posebnost, te je članom 60. stav 2. regulisano:

„U Kantonu Sarajevu, ustawom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.“

Dakle, Kanton Sarajevo, pored opštih obaveza prema jedinicama lokalne samouprave na svom području, trebao je, a do sada nije, izvršiti i posebnu obavezu vezanu za realizaciju odredbe člana 60. stav 2. Zakona, vodeći računa o položaju Grada Sarajeva koji je određen Amandmanom XXVI (i XVI) na Ustav Federacije BiH i Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo i imajući u vidu da su shodno istom, Statutom Grada Sarajeva propisane nadležnosti Grada Sarajeva.

Obzirom da gore navedeno nije urađeno, u Kantonu Sarajevo još uvijek je u primjeni Zakon o lokalnoj samoupravi („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 22/00-prečišćeni tekst), a kojim je u članu 10. stav 1. propisano : „Grad u okviru samoupravnog djelokruga, obavlja poslove utvrđene Statutom Grada i zakonom.”

4.

Nakon sveobuhvatno izloženog u gornjem tekstu, radi potpune informacije, cijehimo potrebnim izložiti i sljedeće činjenice:

- Dana 24.04.2017. godine održan je sastanak načelnika četiri gradske općine i Gradonačelnika, na temu procedure i sadržaja predloženih izmjena Ustava Kantona Sarajevo, Zakona o prostornom uređenju i Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju.

Usaglašeni stavovi uobičeni su u sljedeće zaključke:

1. U samoj proceduri donošenja navedenih akata nikada nije konsultovana lokalna zajednica a morala je biti:
 - a) Kod donošenja izmjena i dopuna Ustava Kantona Sarajevo i s tim u vezi kantonačnog Zakona o lokalnoj samoupravi nisu provedene odgovarajuće konsultacije. Također, nije tražena saglasnost odnosno sugestije na konkretno utvrđen prijedlog ustavnih i zakonskih rješenja od lokalnih zajednica, Općina Stari grad, Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad, te Grada Sarajeva.
 - b) Kada je riječ o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, nisu uvažene sugestije koje su date u pisanoj formi od strane predstavnika lokalne zajednice, načelnika općina, te nije dosljedno ispoštovana presuda Ustavnog suda F BiH u pogledu nadležnosti za osnivanje javnih ustanova iz oblasti obrazovanja,
 - c) Kod donošenja Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo apsolutno nisu uvaženi ranije dostavljeni pismeni prijedlozi i sugestije lokalne zajednice, načelnika općina,
2. Od zakonodavca se traži striktno provođenje presuda Ustavnog suda F BiH, kao i dosljedna primjena Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, odnosno Zakona o principima lokalne samouprave u F BiH u svim zakonodavnim procedurama u Kantonu Sarajevo.
3. U vezi navedenog, traži se zakazivanje sastanka između gradonačelnika Grada Sarajeva i načelnika četiri gradske općine Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad sa premijerom Kantona Sarajevo i predsjedavajućom Skupštine Kantona Sarajevo, s ciljem blagovremenog konstruktivnog dijaloga, koji bi preduprijedio negativne posljedice ovako predloženih ustavnih i zakonskih rješenja.

Nakon ovog zajedničkog očitovanja načelnika gradskih općina i Gradonačelnika, uslijedio je i širi skup na Bjelašnici, 03.05.2017. godine. Pored ostalog, na skupu je pojašnjeno da će po usvajanju konačne verzije amandmana od strane Skupštine, o istima biti provedena javna rasprava.

Sa današnjim danom, 11.05.2017. godine, činjenica je i da su Amandmani L do LV usvojeni od strane Skupštine Kantona Sarajevo i otpočela je javna rasprava u trajanju od 30 dana o ovim dokumentima.

Usvojeni Amandmani (Prilog 2. Informaciji) predviđaju da se ne mijenja teritorijalni obuhvat Grada Sarajeva (ne mijenja se odredba stava 1. Člana 4a. koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo), da odredene odredbe Statuta Grada Sarajeva postaju odredbe

Ustava KS (Amandmani L i LI), da „općine na teritoriji Kantona i Grada zajednički unaprjeđuju djelatnosti i objekte nedjeljive komunalne infrastrukture, kao zajedničku vlastitu nadležnost...“ (Amandman LII novi član 4e stav1.), a naročito značajnim smatramo, te stoga posebno istčemo da je predviđeno stvaranje obaveze Gradu i općinama da zajednički preuzmu osnivačka prava kantonalnih javnih preduzeća ... (isti Amandman i član, st. 2. i 3.).

Shodno svemu naprijed navedenom, potpuno detaljno izloženom u ovoj cjelovitoj informaciji, važno je da Gradsko vijeće Grada Sarajeva razmotri i raspravi iznesene činjenice, te zauzme svoj stav i iskoristi pravo učešća u Javnoj raspravi.

Broj:01-02-957/17
Datum:31.05.2017.godine

Na osnovu člana 26. stav 2. i člana 74. Statuta Grada Sarajeva ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 34/08), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na sjednici održanoj 31.05.2017.godine, usvojilo je

MIŠLJENJE
**o prijedlogu Amandmana L do LV na Ustav Kantona Sarajevo
u okviru javne rasprave koju provodi Skupština Kantona Sarajevo**

Gradsko vijeće Grada Sarajeva je razmotrilo Amandmane L do LV na Ustav Kantona Sarajevo u okviru javne rasprave koju provodi Skupština Kantona Sarajevo, zajedno s Informacijom Gradonačelnika o aktivnostima u Kantonu Sarajevo usmjerenim na Ustavnu reformu i reformu lokalne samouprave sa stavovima Grada Sarajeva (koja je u prilogu ovog akta), te poslije provodene rasprave u radnim tijelima, u izuzetno kratkom roku, formuliralo stavove, odnosno primjedbe, prijedloge i sugestije kako slijedi.

1. Gradsko vijeće Grada Sarajeva ističe da se, razmatranjem ovih Amandmana i Informacije Gradonačelnika, prvi put pridružuje raspravi, odnosno odlučivanju u procesu Ustavnih promjena u Kantonu Sarajevo, a koje se vode vezano za status Grada Sarajeva, odnosno za provođenje presuda Ustavnog suda F BiH s cijem zaštite prava na lokalnu samoupravu u Kantonu Sarajevo, te cijeni da ovo mišljenje predstavlja i smjernice Gradonačelniku za dalje postupanje po predmetnom pitanju.
2. Gradsko vijeće Grada Sarajeva izražava nezadovoljstvo obimom i vremenom provođenja konsultacija vezanih za pripremu razmatranih Amandmana Vlade Kantona Sarajevo na Ustav Kantona Sarajevo, a posebno kada je u pitanju prekratak rok koji je Skupština Kantona utvrdila za javnu raspravu od svega 30 dana svojim zaključkom, broj 01-02-18341/17 od 10.05. 2017. godine, te upućuje zahtjev Skupštini Kantona Sarajevo da produži rok javne rasprave kako bi se Gradsko vijeće i općinska vijeća u Kantonu Sarajevo mogla, na odgovarajući način, odazvati javnoj raspravi.
3. Provođenje presuda Ustavnog suda F BiH, donesenih u procesu zaštite prava na lokalnu samoupravu u Kantonu Sarajevo, je neupitno, ali je Gradsko vijeće Grada Sarajeva stava da bi predlagaju Amandmana na Ustav Kantona vezanih za status Grada Sarajeva, trebala prethoditi široka javna rasprava u koju bi se, najmanje putem odgovarajućih anketa, uključili gradani s područja Kantona Sarajevo, a za što je, također, potrebno produžiti rok javne rasprave.
4. Gradsko vijeće Grada Sarajeva je mišljenja da rješenja iz Amandmana koje je utvrdila Vlada Kantona Sarajevo ne predstavljaju napredak u smislu provođenja Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, presuda Ustavnog suda Federacije BiH, Ustava Federacije BiH i Zakona o principima lokalne samouprave na odgovarajući način, a posebno Ustavnog određenja o Sarajevu kao glavnom gradu.
5. Gradsko vijeće je mišljenja da je potrebno u Ustavu Kantona Sarajevo kroz pravne norme provesti status Grada Sarajeva kao glavnog grada Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.
6. Gradsko vijeće Grada Sarajeva kao prilog javnoj raspravi o Amandmanima na Ustav Kantona Sarajevo, podržava pristup rješavanju problema iznesenih u razmatranoj Informaciji Gradonačelnika, uz naglasak na činjenici da je Sarajevo glavni grad Bosne i Hercegovine, glavni grad Federacije BiH i sjedište Kantona Sarajevo.

7. Gradsko vijeće je stava da se teritorij Grada Sarajeva treba proširiti na područje koje predstavlja jedinstvenu urbanu cjelinu kako je to uredeno u Amandmanu XVI na Ustav Federacije BiH, pa je to najmanje područje za koje se donosi Urbanistički plan za urbano područje grada Sarajeva (Grad Sarajevo, Općina Iličići i Općina Vogošća), ali je potrebno razmotriti i širi teritorij, teritorij svih devet općina u Kantonu Sarajevo, koje imaju vrlo određene potrebe za zajedničkim vršenjem poslova lokalne samouprave.
8. Gradsko vijeće Grada Sarajeva je stava da Ustavna rješenja trebaju postaviti okvir koji omogućava dalje konkretno postupanje, ka vraćanju poslova lokalne samouprave lokalnoj zajednici, donošenjem Zakona o lokalnoj samoupravi kojim bi se uredila osnovna podjela nadležnosti lokalne samouprave između Grada Sarajeva i općina u Kantonu Sarajevo. Ovo znači da je potrebno potpuno izostaviti djelokrug na način kako je to utvrđeno u predloženom Amandmanu LII dodavanjem članova 4 c), 4 d) i 4 e), budući da ovo nije sadržaj svojstven ustavnim određenjima, ne daje rješenja potrebna lokalnoj samoupravi u Kantonu Sarajevo u smislu jasne podjele nadležnosti (a čak sadrži i imperativne odredbe vezane za preuzimanje prava osnivača javnih komunalnih poduzeća).
9. Donošenjem odgovarajućih propisa o raspodjeli javnih prihoda i imovine stvorio bi se i materijalni osnov za vršenje ovih nadležnosti, a jasna i konkretna podjela poslova bi se dalje izvršila donošenjem zakonskih propisa po određenim oblastima i to tako da poslove lokalne samouprave, u najvećoj mjeri, vrše općine koje su i najbliže građanima, a da Grad Sarajevo vrši poslove od zajedničkog interesa za općine, a što proizlazi iz potrebe odgovarajuće funkcije jedinstvene urbane cjeline kako je to navedeno u Amandmanu XVI na Ustav Federacije BiH. Takvu raspodjelu nadležnosti prati raspodjela javnih prihoda kojima upravlja Kanton Sarajevo, a kojima se finansiraju poslovi lokalne samouprave, odnosno donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o raspodjeli javnih prihoda u Kantonu Sarajevo, a u skladu s preporukama Evropske direktive.
10. Gradsko vijeće Grada Sarajeva je stava da Ustavna rješenja ne trebaju sadržavati elemente kao što je broj gradskih vijećnika, broj gradskih vijećnika koje bira svaka gradska općina, djelokrug Gradskog vijeća i Gradonačelnika, način izbora gradonačelnika i sl. Ova pitanja se uređuju Statutom Grada Sarajeva, a njihovom preciziranju bi morala prethoditi šira javna rasprava. Potrebno je naglasiti da rješenja iz Satuta Grada Sarajeva čine osnov za usklađivanje Izbornog zakona BiH.
11. Gradsko vijeće je stava da se norme iz Ustava BiH, odnosno Ustava Federacije BiH ne trebaju prepisivati u Ustav Kantona.

Iz navedenog, **odgovarajuće rješenje Amandmana L** po mišljenju Grada Sarajeva bi bilo:

“Član 4a. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo mijenjaja se i glasi:

(1) Varijanta I:

U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Stari Grad, Iličići i Vogošća, kao gradske općine koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne uprave i samouprave.

Varijanta II:

U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo, Stari Grad, Iličići, Trnovo, Vogošća i Ilijaš kao gradske općine koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne uprave i samouprave.

(2) Nadležanosti i odgovornosti Grada obuhvataju poslove gradskog lokalnog karaktera u sljedećim oblastima:

- urbanog planiranja,
- stanovanja,
- finansija i porezne politike,
- zajedničke infrastrukture,
- javnog prometa,
- obrazovanja,
- kulture i sporta,
- iskorištanja lokalnog zemljišta,
- lokalne radio i televizije,
- turizma,
- humanitarnih aktivnosti,
- lokalne uprave.

- (3) Poslovi gradskog lokalnog karaktera po oblastima, nadležnosti i odgovornosti Grada iz predhodnog stava ovog člana uređuju se, u skladu sa ovim Ustavom, Kantonalnim zakonima i Statutom Grada.
- (4) Statutom Grada uređuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona.

Obrazloženje

Ovim Amandmanom mijenja se član 4a. Ustava Kantona Sarajevo koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo, a prije svega stav 1. kojim se vrši uskladivanje sa članom VI.B.1. Ustava Federacije BiH, a koji se odnosi na formiranje grada kao jedinice lokalne uprave i samouprave, pa tako i na Grad Sarajevo, što je podrtano i u Obrazloženjima presuda Ustavnog suda Federacije BiH U-18/09 (imovina) i U-21/09 (nadležnosti). Nadalje, izmjenama st. (2) i (3) rješava se pitanje nadležnosti i odgovornosti Grada Sarajeva. Također, na način koji je predložen, najvećim dijelom se uvažavaju specifičnosti povezanosti općina u Kantonu Sarajevo, jer su one neosporno urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama i interesima građana, naročito komunikacijski i ekonomski, što je rezultiralo i povezanošću javnih gradskih službi (infrastrukture) i komunalnih sistema (voda, kanalizacija, gas, javni saobraćaj i dr.), a sve navedeno nesumnjivo predstavlja poslove lokalne samouprave.

Odgovarajuće rješenje Amandmana LI po mišljenju Grada Sarajeva bi bilo:

Član 4b. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom II na Ustav Kantona Sarajevo, mijenja se i glasi:

- (1) Grad ima Gradsko vijeće čiji broj i način izbora se uređuju Statutom Grada Sarajeva.
 (2) Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje najmanje 20% mesta u Gradskom vijeću, a pripadnicima Ostalih najmanje 10% mesta u Gradskom vijeću, bez obzira na izborne rezultate.

Obrazloženje

Izmjene koje se predlažu vezane su za izmjenu teritorije Grada Sarajeva.

Povećanjem broja gradskih općina, povećava se i broj gradskih vijećnika u Gradskom vijeću, a time i otvara prostor za brojčano većom zastupljenosti građana koji se izjašnjavaju kao Ostali, što se predviđa stavom 2. koji se predlaže.

Amandman LII treba izostaviti po mišljenju Grada Sarajeva.

Obrazloženje:

Predloženi novi član 4 d) tematski i nomotehnički pripada Zakonu o lokalnoj samoupravi, a ne Ustavu. Predloženi član 4 c) gotovo u cijelini predstavlja preneseno pravno rješenje iz Ustava Federacije BiH „što je nepotrebno ponavljanje već usvojenog pravnog rješenja iz pravnog akta veće pravne snage u hijerarhiji pravnih propisa BiH, Federacije BiH i Kantona Sarajevo. Osim

toga, unošenjem odredaba u Ustav Kantona Sarajevo koje već postoje u istom ili nešto izmijenjenom sadržaju stvara zabunu, jer je sasvim evidentno da postojeće pravno rješenje iz Amandmana II Ustava Kantona Sarajevo nije istovremeno, odnosno prethodno „brisano”.

Predloženi član 4 e) sadrži imperativnu normu vezanu za obavezu preuzimanje prava osnivača nad kantonalnim javnim poduzećima, što je neprimjereno odnosu Kantona Sarajevo prema jedinicama lokalne samouprave, a pogotovo bez prethodnog razmatranja stanja po oblastima.

Gradsko vijeće je mišljenja da rješenja iz Amandmana koje je utvrdila Vlada Kantona Sarajevo ne predstavljaju napredak u smislu realizacije presuda Ustavnog suda Federacije BiH, vezano za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u Gradu Sarajevo, posebno u oblasti komunalnih djelatnosti.

Gradsko vijeće Grada Sarajeva je stava da Ustavna rješenja trebaju postaviti okvir koji omogućava dalje konkretno postupanje ka vraćanju poslova lokalne samouprave lokalnoj zajednici, donošenjem Zakona o lokalnoj samoupravi kojim bi se uredila osnovna podjela nadležnosti lokalne samouprave između Grada Sarajeva i općina u Kantonu Sarajevu. Ovo znači da je potrebno potpuno izostaviti djelokrug na način kako je to utvrđeno u predloženom Amandmanu LII dodavanjem članova 4 c), 4 d) i 4 e), budući da ovo nije sadržaj svojstven ustvanim određenjima, ne daje rješenja potrebna lokalnoj samoupravi u Kantonu Sarajevo u smislu jasne podjele nadležnosti (a čak sadrži i imperativne odredbe vezane za preuzimanje prava osnivača javnih komunalnih poduzeća).

Donošenjem odgovarajućih propisa o raspodjeli javnih prihoda i imovine stvorio bi se i materijalni osnov za vršenje ovih nadležnosti, a jasna i konkretna podjela poslova bi se dalje vršila donošenjem zakonskih propisa po određenim oblastima i to tako da poslove lokalne samouprave u najvećoj mjeri vrše općine koje su i najbliže građanima, a da Grad Sarajevo vrši poslove od zajedničkog interesa za općine, a što proizlazi iz potrebe odgovarajuće funkcije jedinstvene urbane cjeline kako je to navedeno u Amandmanu XVI na Ustav Federacije BiH. Takvu raspodjelu nadležnosti bi trebala pratiti raspodjela javnih prihoda kojima upravlja Kanton Sarajevo, a kojima se finansiraju poslovi lokalne samouprave, odnosno donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o raspodjeli javnih prihoda u Kantonu Sarajevo, a u skladu s preporukama Evropske direktive.

Tek tada slijedi, korak po korak, jasno utvrđivanje konkretnih poslova Grada, odnosno općina, a putem donošenja konkretnih zakona po pojedinim oblastima, pa tako i Zakona o komunalnim djelatnostima kojim će se utvrditi i način prenošenja nadležnosti, uključujući i odgovarajući pravičan odnos prema gradskim komunalnim poduzećima čija prava osnivača sada ima Kanton Sarajevo.

Iskazivanje rezerve Gradskog vijeća prema Amandmanu LV

Obrazloženje:

U dijelu člana 38. stav 2. - treba brisati tekst: "imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu" jer ova tematika ne pripada onome što ovaj član Ustava Kantona Sarajevo tretira, a to je finansijski aspekt funkcioniranja svih nivoa vlasti u Kantonu.

Problematika imovine općina u Kantonu Sarajevu i Grada Sarajeva, smisao mora biti tretirana izmjenom člana 39. Ustava, čime će se pristupiti realizaciji zadatoga u Presudi Ustavnog suda Federacije BiH, broj: 18/09 od 26.01.2010. godine u vezi sa Zakonom o imovini Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 6/97). U tom kontekstu Grad Sarajevo predlaže Kantonu Sarajevo izradu novog Amandmana vezanog za član 39. Ustava, unošenjem pravnih rješenja koja će biti na tragu spomenute Presude, odnosno rješenja koja će biti optimalna i zadovoljavajuća za imovinu i imovinske interese općina, Grada i Kantona Sarajevo i to u pogledu pravične raspodjele istih, između svih tijela vlasti u Kantonu Sarajevo.

Prijedlog novog Amandmana

Dodaje se novi član 52. koji glasi:

Skupština Kantona Sarajevo će kantonalne zakone kojima je uredena lokalna samouprava i pripadnost javnih prihoda uskladiti s ovim amandmanima i njima urediti pitanja nadležnosti i odgovornosti Grada i općina, njihove međusobne odnose i način finansiranja.

Obrazloženje:

Očekuje se kontinuiran nastavak uređivanja pitanja lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, te pripadajućih prihoda za vršenje poslova lokalne samouprave.

Ovakvim rješenjem se utvrđuje obaveza usklajivanja ili donošenja kantonalnog zakona kojim se uređuje lokalna samouprava u realnom roku i u kojem se trebaju precizno razraditi i utvrditi poslovi gradskog lokalnog karaktera po oblastima iz nadležnosti i odgovornosti Grada, potom poslovi općinskog lokalnog karaktera po oblastima iz nadležnosti općina u sastavu Grada, kao i općina izvan njegovog teritorijalnog obuhvata, način finansiranja, te i druga pitanja od značaja za funkcioniranje lokalne samouprave u cijelini, sve u skladu sa federalnim zakonima koji ureduju ove oblasti. Zakonom o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo trebaju se definirati i rokovi za usklajivanje kantonalnih zakona iz pojedinih oblasti sa ovim zakonom, kao i rokovi za usklajivanje statuta Grada i općina sa tim zakonom. Istim zakonom se trebaju utvrditi i rokovi u kojim će se izvršiti preuzimanje poslova lokalne samouprave i sredstava za njihovo obavljanje od strane Grada i općina, te preuzimanje osnivačkih prava javnih preduzeća i javnih ustanova od strane Grada i općina, a sve to u odnosu na propisane rokove u kojima se moraju uskladiti zakoni iz pojedinih oblasti. Istovremeno, kantonalnim zakonima iz pojedinih oblasti treba utvrditi poslove iz nadležnosti Kantona, Grada i općina u sastavu Grada, što uključuje blagovremenu pripremu resornih ministarstava za provođenje predloženog amandmana, odnosno kantonalnog Zakona o lokalnoj samoupravi. Cijenimo potrebnim razmotriti i mogućnost podnošenja Amandmana na član 15. Ustava Kantona Sarajevo koji reguliše pitanje „prenošenja nadležnosti Kantona”, sve u svjetlu ovih amandmana i presuda Ustavnog suda Federacije BiH u vezi zaštite prava na lokalnu samoupravu.

U Informaciji Gradonačelnika koja je u prilogu ovog mišljenja, dato je i Obrazloženje pravnih osnova koje treba uzeti u obzir kod rješavanja statusnih pitanja za Grad Sarajevo, pri čemu se naglašava njegova uloga glavnog grada.

PREDSEDJAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Dr. Igor Gavrić, s.r.

*MIŠLJENJE U POVODU RAZMATRANJA
PREDNACRTA ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
KANTONA SARAJEVO*

Sarajevo, oktobar 2017. godine

Na osnovu člana 26.stav 1.tačka 2. i člana 74. Statua Grada Sarajeva („ Službene novine Kantona Sarajevo“,broj 34/08), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na sjednici održanoj 25.10.2017. godine, donijelo je

***MIŠLJENJE U POVODU RAZMATRANJA
PREDNACRTA ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
KANTONA SARAJEVO***

U povodu razmatranja Prednacrtu Zakona o lokalnoj samoupravi u Kantonu Sarajevo, Gradsko vijeće Grada Sarajeva upućuje Skupštini Kantona Sarajevo, Vladi Kantona Sarajevo i Ministarstvu pravde Kantona Sarajevo mišljenje, kako slijedi.

1. Gradsko vijeće Grada Sarajeva je razmotrilo i primilo k znanju Prednacrtu Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo.
2. Gradsko vijeće Grada Sarajeva podsjeća na mišljenje Grada Sarajeva o Amandmanima L – LV na Ustav Kantona Sarajevo koje Skupština Kantona nije uvažila, te Ustavnim promjenama, na primjer, nije tretiran teritorij Grada Sarajeva, a u Ustavu je utvrđen samoupravni djelokrug Grada Sarajeva što, po mišljenju Grada Sarajeva, nije trebao biti sadržaj Ustavnih odredbi.
3. U ovoj fazi izrade Zakona o lokalnoj samoupravi, Grad Sarajevo tako ne može dati mišljenje koje bi bilo u okviru sveobuhvatnog stava Grada Sarajeva o reformi lokalne samouprave, zauzetog u povodu formulacije mišljenja o Amandmanima L – LV na Ustav Kantona. Grad Sarajevo će se odazvati javnoj raspravi o Nacrtu Zakona o lokalnoj samoupravi u Kantonu Sarajevo u kome se očekuje razrađen koncept predлагаča s kojim će se organi Grada Sarajeva tada detaljno upoznati i o kome će se moći očitovati.
4. Za očekivati je da će se Skupština Kantona Sarajevo, određenom informacijom, najprije sveobuhvatno upoznati sa obavezama iz presuda Ustavnog Suda Federacije BiH po zahtjevima Grada Sarajeva za zaštitu lokalne samouprave i zatim preispitati Ustavna rješenja u odnosu na navedene presude, u odnosu na Ustav BiH i Ustav F BiH, te u odnosu na Zakon o principima lokalne samouprave, kao i na stav Grada Sarajeva o reformi lokalne samouprave u Gradu Sarajevu, a posebno u dijelu utvrđivanja teritorija Grada Sarajeva i u dijelu koji se odnosi na uvrštanje samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva u Ustav Kantona Sarajevo.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Dr. Igor Gavrić,s.r.

Broj: 01-02-1693/17
Datum, 25.10.2017. godine

Dostaviti:

- Skupština Kantona Sarajevo,
- Vlada Kantona Sarajevo,
- Ministarstvo pravde Kantona Sarajevo
- Gradonačelnik,
- Sekretar Gradskog vijeća,
- evidencija
- (<http://gradskovijece.sarajevo.ba>)
- a/a

SKRAĆENA RAZMATRANJA

Još uvijek aktuelna pitanja

SKRAĆENO RAZMATRANJE

Još uvijek aktuelna pitanja:

- I Amandmani Kantona – stav Grada
- II Prijedlozi Grada

I

Amandmani L-LV koje je predložio i usvojio KS nisu funkcionalni:

Šta to znači

1. Nisu ispoštovane presude Ustavnog suda FBiH, jer nisu uvažene odredbe Amandmana XVI na Ustav FBiH kojim je, pored ostalog, propisano:

„Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave“, naravno, u skladu sa federalnim zakonom.

- Dakle najmanje 6 općina, sadašnje 4 i Ilijadža i Vogošća, čine urbanu cjelinu povezanu zajedničkim potrebama građana Sarajeva.

2. Dalje, Amandmani nisu u funkciji razgraničenja poslova i nadležnosti Grada i općina, a potom

3. Amandmanom LII je izvršeno, u članu 4.c) nepotrebno usklađivanje Ustava KS sa odredbama dotadašnjeg Statuta Grada Sarajeva, a u odredbi člana 4.d) nepotrebno je izvršeno opterećivanje teksta Ustava odredbom koja je u svom karakteru zakonska odredba.

Naime, izvršeno je taksativno navođenje 20 nadležnosti, kao što je to već učinjeno u federalnom zakonu, Zakonu o principima lokalne samouprave. Ovo je naročito istaknuto kao nepotrebno i nefunkcionalno, jer se znalo da treba da uslijedi donošenje kantonalnog zakona o lokalnoj samoupravi, u kojem bi trebale definisati i razgraničiti obaveze i poslove Grada,

gradskih općina i onih općina koje ne bi bile gradske općine, a ovakvo normiranje u Ustavu gradskih nadležnosti jeste i bit će nepremostiva smetnja funkcionalnom razgraničenju lokalnih poslova.

Konačno, ovakva nefunkcionalnost pravnog regulisanja je nastavljena i u odredbama člana 4.e) uvođenjem pojma nepostojeće „zajedničke vlastite nadležnosti“, stvaranjem obaveze zajedničkog upravljanja, finansiranja i unaprjeđivanja djelatnosti i objekata nedjeljive komunalne infrastrukture, Gradu i općinama koje nisu u sastavu Grada.....

U svakom slučaju ovo je neprimjereno i nefunkcionalno,

jer

Ovako napisana imperativna norma, nije da tako kažemo: „samo riječju“ provodiva, a instrumenti prinude ne postoje, niti mogu postojati u već svima dobro poznatoj situaciji sa kantonalnim javnim preduzećima itd.

Na kraju, a najvažnije je da ovakvi, sada već usvojeni i važeći amandmani ne uzimaju u obzir u dovoljnoj mjeri, ustavnu činjenicu, a to je da je Sarajevo glavni grad BiH i svakako FBiH, te sjedište Kantona Sarajevo.

II

Što se tiče Amandmana GRADA Sarajeva, Gradsko vijeće je podržalo i usvojilo prijedloge gradonačelnika u najvećem dijelu i to se prvenstveno odnosi na Amandman L 4.c) stav (1) da se proširi teritorijalni obuhvat Grada na alternativno 6 ili 9 općina.

To je tako jednostavno za shvatiti, kada se ima u vidu da sama teritorija ne čini niti Kanton niti Grad u institucionalnom smislu, obzirom da se radi o potpuno različitim funkcijama institucija grada i kantona, odnosno o različitom „pravnom sadržaju“ svake od njih pojedinačno;

Dakle

Sarajevski kanton je jedna od Federalnih jedinica u FBiH, ustavotvorac i zakonodavac; a Grad je jedinica lokalne uprave i samouprave, koju čine općine kao takve, s tim da Grad Sarajevo vrši i funkcije glavnog grada BiH, FBiH, a i sjedište je KS.

Pored ovoga što je rečeno, važno je i posebno istaći da je, u svojim prijedlozima amandmana, Grad uočio i napravio potrebnu razliku između poslova lokalne samouprave i to da unutar jedne nadležnosti postoje mnogi i različiti poslovi, neki su u karakteru općinskog lokalnog karaktera, a drugi opet gradskog lokalnog karaktera.

Mi ovo razlikovanje smatramo, da se tako izrazimo, „zlatnim ključem“ za rješavanje predmetne problematike, na zaista ispravan i funkcionalan način i što je najvažnije, u interesu svih građanki i građana, jer bi se konačno izbjegla preklapanja nadležnosti i odgovornosti za obavljanje, odnosno neobavljanje poslova od javnog interesa.

I zato je potrebno još jednom istaći da je svojevremeno Gradsko vijeće Grada Sarajeva predložilo, u Javnoj raspravi, vrlo jednostavnu normu u svom prijedlogu za Amandman L član 4.a) stav (2) i (3), koja je još uvijek potrebna i aktuelna „formula“, a koja glasi:

(2) Nadležnosti i odgovornosti Grada obuhvataju poslove gradskog lokalnog karaktera u sljedećim oblastima:

- urbanog planiranja,
- stanovanja,
- finansija i porezne politike,
- zajedničke infrastrukture,
- javnog prometa,
- obrazovanja,
- kulture i sporta,
- iskorištavanja lokalnog zemljišta,
- lokalne radio i televizije,
- turizma,

- **humanitarnih aktivnosti,**
- **lokalne uprave.**

(3) Poslovi gradskog lokalnog karaktera po oblastima nadležnosti i odgovornosti Grada iz prethodnog stava ovog člana uredit će se, u skladu sa ovim Ustavom, kantonalnim zakonima i Statutom Grada.

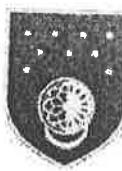
I, na kraju, u vezi sa ovim pitanjem treba istaći da je stav Grada Sarajeva uvijek bio potpuno dobronamjeran, da ne dovodi u pitanje prava drugih nivoa vlasti da kvalitetno i odgovorno rade svoje poslove: dakle

- da Kanton Sarajevo donosi propise i nadzire njihovu primjenu;
- da općine rade sve poslove općinskog lokalnog karaktera koje mogu, u interesu građana, jer su najbliže građanima
- ali i da Grad Sarajevo bude zaista glavni grad i s tim u vezi vrši poslove gradskog lokalnog karaktera, one poslove koji su zajednički za sve općine i samim tim su pripadajući gradu.

Iz svega navedenog jasno je da prvi korak kvalitetne i funkcionalne regulacije lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo podrazumijeva vraćanje ustavne regulative korak unazad, odnosno potrebno je izvršiti stavljanje van snage Amandmana L do LVII na Ustav KS („Službene novine KS“, broj 31/17), a potom je potrebno pristupiti korektnom i funkcionalnom uređenju ove veoma važne materije, te konačno uspostavljanje funkcionalne i snažne lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo.

**NACRT ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI od 24.07.2019. godine, koji je u
Javnoj raspravi u trajanju od 90 dana**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**SKUPŠTINA KANTONA
SARAJEVO**

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
**СКУПШТИНА КАНТОНА
САРАЈЕВО**

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Na osnovu člana 140. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“broj: 41/12 - Drugi novi prečišćen tekst, ,15/13, 47/13, 47/15 i 48/16), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 24.07.2019. godine, donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

1.Utvrdjuje se Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi.

2.Javna rasprava održaće se u kantonalnim organima, jedinicama lokalne samouprave, naučnim i stručnim ustanovama i trajeće 90 dana.

3.Primjedbe, prijedlozi, sugestije zastupnika i mišljenja radnih tijela Skupštine dostavljaju se Vladi Kantona Sarajevo koja organizuje i provodi javnu raspravu.

4.Vlada Kantona Sarajevo dužna je da nakon provedene javne rasprave podnese Skupštini Izvještaj o rezultatima javne rasprave koji sadrži primjedbe, prijedloge i mišljenja kao i da da obrazloženje razloga zbog kojih pojedine primjedbe, prijedlozi i mišljenja nisu prihvaćeni u pripremi Prijedloga zakona o lokalnoj samoupravi.

Broj:01-02-29266/19
24.07.2019. godine
S A R A J E V O

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Elmedin Konaković

Materijal pripremio: Emir Nalbantić
Materijal kontrolisala: Amela Smailagić-Čamđić

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Na osnovu člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96 - Ispravka, 3/96 - Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) i člana 58. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 49/06 i 51/09), Skupština Kantona Sarajevo na sjednici održanoj dana 24.07.2019. godine, utvrdila je

NACRT

ZAKONA
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pitanja organizovanja i ostvarivanja lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, u skladu sa ustavom, zakonom i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.
- (2) Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 49/06 i 51/09).

Član 2.

(Organizovanje i ostvarivanje lokalne samouprave)

- (1) U Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton) lokalna samouprava se organizuje i ostvaruje u općinama na teritoriji Kantona (u daljem tekstu: općina) i Gradu Sarajevu (u daljem tekstu: Grad), kao jedinicama lokalne samouprave, koje imaju svojstvo pravnog lica i pravo slobodnog i samostalnog raspolažanja svojom imovinom i finansijskim sredstvima, u skladu sa zakonom.
- (2) Lokalnu samoupravu, kao pravo i sposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva, izvršavaju organi općine i Grada i građani, u skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, ustavom, zakonom i statutom općine, odnosno Statutom Grada, po principu supsidijarnosti.

Član 3.

(Statut)

Općina i Grad imaju statut, kojim se, u skladu sa ustavom i zakonom, bliže uređuju pitanja samoupravnog djelokruga općine i Grada, organizacija, ovlašćenja i način rada organa općine i Grada, međusobni odnosi općinskog i Gradskog vijeća, odnosno načelnika i gradonačelnika, javnost rada organa općine i Grada, osnivanje i rad mjesnih zajednica, oblici neposrednog odlučivanja građana o lokalnim poslovima, oblici međusobne saradnje općine i Grada i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave, u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 4.

(Imovina i finansiranje općine i grada)

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax: + 387 (0) 33 562-210

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- (1) Općina i Grad imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona.
- (2) Općina i Grad imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima mogu slobodno raspolažati u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.
- (3) Općina i Grad ostvaruju prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.
- (4) U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.
- (5) Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona.
- (6) Svaki prenos novih funkcija sa Kantona na općinu i Grad prate finansijska sredstva potrebna za njihovo efikasno izvršavanje.

**Član 5.
(Budžet)**

- (1) Poslovi iz samoupravnog djelokruga, poslovi uprave, kao i preneseni poslovi kantonalne uprave koji se obavljaju u općini i Gradu, finansiraju se iz budžeta općine, odnosno Grada.
- (2) Izvori prihoda budžeta općine i Grada su njihovi vlastiti javni prihodi, prihodi ostvareni raspoljelom javnog prihoda u Kantonu, grantovi viših nivoa vlasti, te drugi prihodi u skladu sa zakonom.

**Član 6.
(Rapodjela javnih prihoda)**

Posebnim kantonalnim zakonom uređuju se kriteriji i formula za raspodjelu javnih prihoda između Kantona, općine i Grada, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja i kriterije utvrđene federalnim zakonom kojim se uređuje pripadnost prihoda.

Član 7.

(Simboli, pečati, praznici i priznanja)

- (1) Općina i Grad imaju svoje simbole, pečate, praznike i priznanja, čiji se saržaj, oblik i način korištenja, obilježavanja i dodjeljivanja utvrđuje statutom, u skladu sa ustavom i zakonom.
- (2) Općina i Grad mogu imati grb i zastavu, čiji izgled i način korištenja utvrđuju svojim propisom.
- (3) Općinsko vijeće i Gradsko vijeće može odobriti upotrebu imena i grba fizičkim i pravnim licima, u skladu sa svojim propisom, ako ocijeni da je to u interesu općine, odnosno Grada.

**Član 8.
(Upotreba jezika)**

U organima općine i Grada u upotrebi su službeni jezici i službena pisma u Federaciji Bosne i Hercegovine i Kantonu, a ostali jezici se mogu koristiti kao sredstvo komunikacije, u skladu sa zakonom.

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
 e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-044,
 Fax:+ 387 (0) 33 562-210
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Član 9.
(Ravnopravnost spolova)

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom zakonu odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

POGLAVLJE II - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE I GRADA

Član 10.
(Vlastite nadležnosti općine i Grada)

- (1) Općina i Grad imaju vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom i imaju pravo da se bave svim pitanjima od lokalnog značaja, koja nisu isključena iz njihove nadležnosti niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti, na osnovu ustava i zakona.
- (2) Općina i Grad su samostalni u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Član 11.
(Vlastite nadležnosti općine izvan teritorije Grada)

- (1) Vlastite nadležnosti općine izvan teritorije Grada su:

- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- b) donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama;
- c) donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrovornih organizacija i unapređenje turizma;
- d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;
- e) odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području općine, obezbjeđivanje sredstava za radove hitnih intervencija u stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom, uređivanje i obezbjeđenje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
- f) utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za općinu;
- g) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- h) upravljanje i raspolaganje imovinom općine;
- i) upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjеле sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
- j) izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:
 - 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - 2) lokalna groblja;
 - 3) lokalni putevi i mostovi;
 - 4) javna parkirališta;
 - 5) parkovi;
 - 6) tržnice i pijace;

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- 7) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;
- k) određivanje imena ulica i trgova na području općine;
 - l) donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja od značaja za općinu;
 - m) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - n) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog odgoja i obrazovanja;
 - o) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
 - p) utvrđivanje politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanje u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;
 - a) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;
 - b) analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
 - c) organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
 - d) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;
 - e) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine;
 - z) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;
 - aa) raspisivanje referenduma za područje općine;
 - bb) raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine;
 - cc) preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja;
 - dd) osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
 - ee) obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
 - ff) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencije o nekretninama;
 - gg) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
 - hh) podsticanje razvoja civilnog društva;
 - ii) zaštita životinja.
- (2) Obavljanje pojedinih poslova iz stava (1) ovog člana općina može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.
- (3) Vlastitom nadležnošću općine smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

Član 12.

(Vlastite nadležnosti Grada)

- (1) U skladu sa Ustavom Kantona Sarajevo vlastite nadležnosti Grada su:
- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
 - b) donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;
 - c) donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;
 - d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
 e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-044,
 Fax: + 387 (0) 33 562-210
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- e) utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
 - f) upravljanje i raspolaganje imovinom Grada;
 - g) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:
 - 1) gradska groblja;
 - 2) mostovi od posebnog značaja za Grad;
 - 3) gradska ulična rasvjeta;
 - 4) gradski parkovi;
 - h) odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korišćenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
 - i) određivanje imena ulica i trgova na području Grada;
 - j) donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;
 - k) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad;
 - l) utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i organizovanje odnosno učestvovanje u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;
 - m) analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
 - n) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada;
 - o) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;
 - p) raspisivanje referenduma za područje Grada;
 - r) raspisivanje samodoprinosa, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;
 - s) osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;
 - t) podsticanje razvoja civilnog društva;
 - u) zaštita životinja.
- (2) Obavljanje pojedinih poslova iz stava (1) ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.
- (3) Vlastitom nadležnošću Grada smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

Član 13.

(Vlastite nadležnosti općine u sastavu Grada)

(1) Vlastite nadležnosti općine u sastavu Grada su:

- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- b) donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama;

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
 e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-044,
 Fax: + 387 (0) 33 562-210
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- c) donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrovornih organizacija i unapređenje turizma;
- d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;
- e) odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, obezbjeđivanje sredstava za radove hitnih intervencija na stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom;
- f) uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
- g) utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara od interesa za općinu, upravljanje prirodnim resursima od značaja za općinu i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
- h) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- i) upravljanje i raspolaganje imovinom općine;
- j) izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:
- 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
- 2) lokalna groblja;
- 3) lokalni putevi i mostovi;
- 4) javna parkirališta;
- 5) parkovi;
- 6) tržnice i pijace;
- 7) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;
- k) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja;
- l) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- m) utvrđivanje politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanje u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;
- n) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;
- o) organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
- p) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine, kao i inspekcijskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
 e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-044,
 Fax: + 387 (0) 33 562-210

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- r) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;
- s) raspisivanje referenduma za područje općine;
- t) raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine;
- u) preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja;
- v) osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
- z) obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
- aa) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
- bb) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- cc) podsticanje razvoja civilnog društva;
- dd) zaštita životinja.

(2) Obavljanje pojedinih poslova iz stava (1) ovog člana općina može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

(3) Vlastitom nadležnošću općine smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

Član 14.

(Zajedničke nadležnosti općina i Grada)

- (1) U skladu sa Ustavom Kantona Sarajevo općine koje nisu u sastavu Grada i Grad zajednički upravljaju, finansiraju i unapređuju djelatnosti i objekte nedjeljive komunalne infrastrukture, i to:
 - a) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - b) održavanje javne čistoće i upravljanje čvrstim otpadom;
 - c) snabdijevanje prirodnim gasom;
 - d) daljinsko grijanje i
 - e) organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza.
- (2) Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad mogu povjeriti obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana Kantonu.

POGLAVLJE III – MEĐUSOBNI ODNOŠI I SARADNJA GRADA I OPĆINA NA TERITORIJI KANTONA

Član 15.

(Zajedničko obavljanje nadležnosti i poslova
općina u sastavu Grada i Grada)

- (1) Poslove iz okvira vlastitih nadležnosti, kao i poslove iz okvira povjerenih poslova, općine u sastavu Grada i Grad mogu obavljati i putem zajedničkih organa, službi, organizacija usaglašenih s javnim ovlaštenjima i putem drugih vidova saradnje.
- (2) O oblicima i načinu saradnje iz stava (1) ovog člana općina u sastavu Grada i Grad odlučuju sporazumno, na osnovu istovjetnih odluka vijeća općine u sastavu Grada i Grada.

Član 16.

(Povjeravanje obavljanja djelatnosti)

- (1) Općina u sastavu Grada može povjeriti Gradu obavljanje djelatnosti iz vlastitih nadležnosti, ako je to cijelishodnije i ekonomičnije ili se na taj način omogućava bolje ostvarivanje prava i obaveza građana i pravnih lica.

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- (2) Grad može povjeriti općini u sastavu Grada obavljanje djelatnosti iz vlastite nadležnosti , ako je to cjelishodnije i ekonomičnije ili se na taj način omogućava bolje ostvarivanje prava i obaveza građana i pravnih lica na području općine u sastavu Grada.
- (3) Povjeravanje djelatnosti iz st.(1) i (2) ovog člana vrši se zaključivanjem sporazuma o povjeravanju obavljanja djelatnosti iz vlastite nadležnosti između Grada i općine u sastavu Grada, koji stupa na snagu nakon što ga potvrde Gradsko i općinsko vijeće.
- (4) Sporazum iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži određenje izvora i iznosa finansijskih sredstava, koji se prenose radi funkcionisanja nadležnosti iz stava (3) ovog člana.

Član 17.

(Zajedničko djelovanje)

- (1) U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana, organi vlasti općine u sastavu Grada i Grada djeluju zajednički na partnerskim osnovama.
- (2) Organi vlasti Grada dužni su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije općine u sastavu Grada i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijeste općinu u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 18.

(Konsultacije pri izradi propisa i odluka)

Prilikom donošenja propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, organi općine u sastavu Grada i organi Grada se konsultuju u najvećoj mogućoj mjeri, putem dostavljanja prednacrta propisa i drugih odluka, organizovanja zajedničkih radnih tijela za izvršenje određenih zadataka, sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika međusobne saradnje.

Član 19.

(Prenošenje nadležnosti donošenja propisa)

- (1) Općine u sastavu Grada mogu prenijeti na Grad nadležnost za donošenje propisa iz vlastite nadležnosti općine, radi ujednačavanja obavljanja te nadležnosti na cijelom području Grada.
- (2) Radi harmonizacije propisa iz vlastite nadležnosti, načelnici općina u sastavu Grada mogu usaglasiti prijedlog zajedničke politike u određenoj oblasti iz samoupravnog djelokruga općine, te usaglašeni prijedlog uputiti općinskim vijećima na usvajanje.
- (3) Grad može prenijeti na općinu u sastavu Grada nadležnost za donošenje akata za provođenje propisa iz nadležnosti Grada, radi prilagođavanja gradskog propisa specifičnim uslovima i potrebama općine.

Član 20.

(Vršenje zajedničkih nadležnosti općina na teritoriji Kantona i Grada)

U vršenju zajedničkih nadležnosti iz člana 14. ovog zakona, općine na teritoriji Kantona koje imaju nedjeljive zajedničke infrastrukture i Grad dogovaraju način obavljanja tih nadležnosti, na osnovu usaglašenih odluka općinskih vijeća i Gradskog vijeća.

Član 21.

(Saradnja općina na teritoriji Kantona, Grada i općina u sastavu Grada)

- (1) Općina na teritoriji Kantona, prilikom donošenja propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, sarađuju sa drugim općinama i s Gradom u najvećoj mogućoj mjeri, putem dostavljanja prednacrta propisa i drugih odluka, organizovanja zajedničkih radnih tijela,

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
 e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-044,
 Fax: + 387 (0) 33 562-210
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika međusobne saradnje, radi usklađivanja prava i obaveza građana i pravnih lica i regulisanja drugih odnosa na ujednačen način.

- (2) U postupku pripreme propisa iz vlastite nadležnosti općine i Grad dužni su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati građane i upoznati ih sa propisima koji se pripremaju, putem organizovanja javnih rasprava u mjesnim zajednicama ili na drugi pogodan način određen svojim statutom.

POGLAVLJE IV - ORGANI OPĆINE I GRADA

Član 22.

(Organji općine i Grada)

- (1) Organji općine su općinsko vijeće i općinski načelnik.
- (2) Organji Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik.
- (3) Gradonačelnik ima zamjenike gradonačelnika, u skladu sa Ustavom Kantona.
- (4) Organji uprave općine i Grada osnivaju se na način i u skladu s načelima utvrđenim u federalnom zakonu kojim se reguliše organizacija organa uprave.

Član 23.

(Nadležnosti i odgovornosti)

Organji općine i Grada iz člana 22. ovog zakona imaju nadležnosti i odgovornosti utvrđene ustavom, zakonom i statutom.

Član 24.

(Međusobni odnosi organa)

Međusobni odnosi općinskog vijeća i načelnika, odnosno Gradskog vijeća i gradonačelnika ostvaruju se na način utvrđen zakonom i statutom.

POGLAVLJE V- MJESNA SAMOUPRAVA I NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Član 25.

(Mjesna samouprava)

Mjesna samouprava u općini ostvaruje se na način utvrđen zakonom i statutom općine.

Član 26.

(Neposredno učestvovanje građana u odlučivanju)

- (1) Građani neposredno odlučuju o pitanjima iz nadležnosti organa općine i Grada, putem referendumu, mjesnog zbora građana i drugih oblika neposrednog izjašnjavanja, propisanih statutom općine i Grada, u skladu sa zakonom.
- (2) Oblici, postupak i procedure neposrednog odlučivanja građana iz samoupravnog djelokruga općine i Grada i način podnošenja prijedloga i inicijativa građana i organizacija civilnog društva, uređuju se statutom općine i Grada, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE VI - JAVNOST RADA ORGANJA OPĆINE I GRADA

Član 27.

(Utvrđivanje mjera i aktivnosti)

Općina i Grad dužni su statutom, u skladu sa zakonom, predvidjeti mjere i aktivnosti kojima se osigurava, razvija i jača javnost rada organa općine i Grada, kao preduvjet efektivnog političkog nadzora i garancije da će ti organi izvršavati svoje nadležnosti u interesu lokalne zajednice.

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Član 28.

(Oblasti u kojima se obezbjeđuje javnost rada)

Statutom općine i Grada i posebnim aktima organa reguliše se prisustovanje građana i organizacija civilnog društva sjednicama organa općine i Grada, određuju predstavnici općinskog i Gradskog vijeća, načelnika i gradonačelnika nadležni za davanje obavještenja i informacija o obavljanju poslova organa i njihova odgovornost, način podnošenja javnosti godišnjih izvještaja sa uporednim pregledom postignutih rezultata sa planiranim programskim ciljevima, način obavještavanja i omogućavanja učešća građana i organizacija civilnog društva u postupku pripreme i donošenja propisa i drugih općih akata i druga pitanja, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE VII - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 29.

(Organi nadzora)

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo.

Član 30.

(Nadzor nad obavljanjem povjerenih poslova)

Nadzor nad izvršavanjem nadležnosti povjerenih kantonalnim zakonom općini i Gradu, vrši nadležno ministarstvo u skladu s tim zakonom.

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

(Usklađivanje kantonalnih zakona)

- (1) Kanton je dužan uskladiti svoje zakone koji se odnose na nadležnosti jedinica lokalne samouprave sa ovim zakonom u roku utvrđenom u članu 52. Ustava Kantona.
- (2) Prilikom usklađivanja zakona iz stava (1) ovog člana, Kanton je dužan utvrditi rokove za preuzimanje nadležnosti koje pripadaju općini i Gradu, u skladu s rokom utvrđenim Ustavom Kantona.

Član 32.

(Usklađivanje provedbenih propisa)

- (1) Kanton je dužan da uskladi propise za provođenje zakona iz stava (1) člana 31. ovog zakona u rokovima utvrđenim tim zakonima, a najkasije u roku od šest mjeseci od dana njihovog stupanja na snagu.
- (2) Kanton je dužan da u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona uskladi Uputstvo o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantunu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/07).

Član 33.

(Usklađivanje osnivačkih akata javnih ustanova i javnih preduzeća)

Kanton, općine i Grad sporazumom će odlučiti o načinu i roku preuzimanja osnivačkih prava nad javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton, a osnivačka prava

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax: + 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

preuzimaju općina ili Grad, odnosno zajednički općine i Grad, vodeći računa o potrebi da se djelatnosti tih javnih ustanova i preduzeća nesmetano odvijaju u interesu građana, a posebno djece.

Član 34.

(Donošenje kantonalnog zakona o raspodjeli javnih prihoda)

Kanton je dužan donijeti zakon iz člana 6. ovog zakona do kraja budžetske godine u kojoj je donesen ovaj zakon, a primjenjivat će se od prvog januara naredne budžetske godine.

Član 35.

(Istovremeno prenošenje nadležnosti i finansijskih sredstava i preuzimanje državnih službenika i namještenika)

Prenos poslova i nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, kao i odgovornost općine i Grada za njihovo obavljanje, počeće istovremeno sa prenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje i preuzimanjem državnih službenika i namještenika koji su do tada obavljali te poslove u organima Kantona.

Član 36.

(Preuzimanje nadležnosti i državnih službenika i namještenika)

- (1) Općine i Grad dužni su preuzeti vlastite nadležnosti i odgovornosti utvrđene ovim zakonom, kao i državne službenike i namještenike koji su obavljali te poslove, na način i u rokovima propisanim kantonalnim zakonima iz člana 31. ovog zakona.
- (2) Općina i Grad dužni su da usklade svoje statute i druge akte sa ovim zakonom i kantonalnim zakonima iz stava (1) ovog člana, u roku od šest mjeseci od dana njihovog stupanja na snagu.

Član 37.

(Prestanak važenja ranijeg zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 22/00 - Prečišćeni tekst).

Član 38.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj: 01-02-29266 /19
24.07.2019. godine
SARAJEVO

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
Elmedin Konaković

Materijal pripremio: Nalbantić Emir
Materijal kontrolisala: Amela Smailagić-Čamđić

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-044,
Fax: + 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

O B R A Z L O Ž E N J E

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo, kojim je utvrđena zakonodavna funkcija Skupštine Kantona i članu 58. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđena obaveza usklađivanja kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi sa ovim zakonom.

RAZLOZI DONOŠENJA

Amandmanom LII na Ustav Kantona Sarajevo utvrđene su nadležnosti Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave i zajedničke nadležnosti Grada Sarajeva i općina izvan Grada Sarajeva, koje imaju i zajednički upravljaju, finansiraju i unapređuju djelatnosti i objekte nedjeljive komunalne infrastrukture, čime su ispunjene pretpostavke za donošenje novog Zakona o lokalnoj samoupravi u Kantunu Sarajevo, u skladu sa ustavom, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kako je Kanton Sarajevo obavezan presudom Ustavnog suda Federacije BiH, broj U-14/09 od 12.10.2010. godine, Djelimičnom presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj U-21/09 od 27/09.2010. godine i Dopunskom presudom Ustavnog suda Federacije BiH, Broj U-21/09 21. oktobra 2015. godine da doneće Zakon o lokalnoj samoupravi usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, odnosno izvrši utvrđivanje nadležnosti Grada Sarajeva, u skladu sa Ustavom Federacije BiH, te nakon što su Amandmanima na Ustav Kantona Sarajevo utvrđene nadležnosti Grada Sarajeva i zajedničke nadležnosti općina na teritoriji Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva, Ministarstvo pravde i uprave je pripremilo nacrt Zakona o lokalnoj samoupravi, u skladu sa Amandmanima I do LVII na Ustav Kantona Sarajevo.

Vlada se opredijelila da ovaj zakon predloži u formi nacrta, da bi se dala mogućnost javne rasprave o predloženim pravnim rješenjima.

PRAVNA RJEŠENJA

POGLAVLJE I – OSNOVNE ODREDBE (čl. 1. - 9. Zakona)

Ovaj dio sadrži osnovne odredbe Zakona, koje se odnose na njegov sadržaj, definiciju, organizovanje i ostvarivanje lokalne samouprave, osnovne akte jedinica lokalne samouprave (budžet, statut), imovina i finansiranje općine i Grada, raspodjela javnih prihoda putem posebnog kantonalnog zakona, obilježja jedinica lokalne samouprave i gender princip.

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je detaljno regulisao čitav niz pitanja za koja smatramo da nema potrebe da se prepisuju, već neposredno primjenjuju.

S obzirom na posebnosti u Kantonu Sarajevo, utvrđeno je da se lokalna samouprava u Kantonu Sarajevo organizuje i ostvaruje u općini i Gradu Sarajevu, kao jedinicama lokalne samouprave, a izvršavaju je organi općina i Grada Sarajeva i građani, u skladu s ustavom, zakonom, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i statutima jedinica lokalne samouprave. Pri tom je naglašen pravni subjektivitet i finansijska samostalnost jedinica lokalne samouprave u raspolažanju svojom imovinom i sredstvima, kao i unesena definicija lokalne samouprave, kako je to propisano Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu s kojom građani ostvaruju pravo na lokalnu samoupravu po principu supsidijarnosti.

Propisana je sadržina statuta jedinica lokalne samouprave, a članom 4. uređena imovina i finansiranje poslova koji se obavljaju u jedinicama lokalne samouprave, u skladu sa Ustavom Kantona, kao i obaveza donošenja posebnog kantonalnog zakona o raspodjeli sredstava općinama i Gradu, u skladu s obavezom iz člana 38. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja i kriterije utvrđene federalnim Zakonom o pripadnosti prihoda.

Takoder je propisano pravo jedinica lokalne samouprave na vlastite simbole, pečate, praznike i priznanja i odlučivanje o njima, kao autonomno pravo jedinica lokalne samouprave, upotreba jezika i pisma i princip ravnopravnosti spolova, kada su u pitanju terminološki određene imenice u muškom rodu.

POGLAVLJE II - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE I GRADA (čl. 10. – 14. Zakona)

Utvrđene su vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a na osnovu vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave utvrđenih u stavu 3. člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave i Ustava Kantona.

Član 10. sadrži opštu definiciju vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u skladu s pomenutom Evropskom konvencijom i Zakonom.

Član 11. Utvrđene su vlastite nadležnosti općine izvan Grada.

Član 12. Vlastite nadležnosti Grada utvrđene su pozivanjem na nadležnosti Grada utvrđene Ustavom Kantona.

Član 13. Vlastite nadležnosti općina u sastavu Grada utvrđene su na bazi podjele nadležnosti između općina u njegovom sastavu i Grada.

Neke nadležnosti utvrđene su i u nadležnosti Grada i u nadležnosti općina u sastavu Grada, jer se radi o nadležnostima koje mogu samostalno obavljati sve jedinice lokalne samouprave, na dobrobit građana i u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima, samostalno, udruživanjem sredstava ili na neki drugi način.

Član 14. Zajedničke nadležnosti općina na teritoriji Kantona i Grada u upravljanju, finansirajući unapređivanju djelatnosti i objekata nedjeljive komunalne infrastrukture koja se proteže na te općine utvrđene su pozivanjem na Ustav Kantona, a to su:

- a) vodosнabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
- b) održavanje javne чistoće, prikupljanje i odvoz čvrstog otpada;
- c) snabdijevanje prirodnim gasom;

- d) grijanje i
- e) organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza.

POGLAVLJE III - MEĐUSOBNI ODNOSI I SARADNJA GRADA I OPĆINA NA TERITORIJI KANTONA (čl. 15 - 21. Zakona)

S obzirom da je Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH detaljno regulisana saradnja jedinica lokalne samouprave, ovim zakonom regulisani su samo specifični odnosi između Grada i općina u njegovom sastavu, a odnose se na: mogućnost zajedničkog obavljanja poslova iz okvira vlastitih nadležnosti i povjerenih poslova; mogućnost i način međusobnog povjeravanja obavljanja poslova iz vlastitih nadležnosti; zajedničko djelovanje organa vlasti i građana u vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana; obavezne konsultacije pri izradi propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, kao i mogućnost i način prenošenja nadležnosti za donošenje vlastitih propisa, kako radi ujednačavanja obavljanja te nadležnosti na cijelom području Grada, tako i radi prilagođavanja gradskog propisa specifičnim uslovima i potrebama općine.

Takoder, regulisani su odnosi općina sa teritorije Kantona i Grada u vršenju zajedničkih vlastitih nadležnosti iz člana 14. ovog zakona, kao i saradnja općina na teritoriji Kantona, Grada i općina u sastavu Grada u pogledu obaveza prilikom donošenja propisa, radi ujednačenog odnosa prema svim građanima u Kantonu.

POGLAVLJE IV - ORGANI OPĆINE I GRADA (čl. 22. - 24. Zakona)

Ovim odredbama su navedeni organi općine, odnosno Grada, utvrđeni Ustavom Kantona i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Radi oticanja nedoumica o načinu organizovanja službi jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinstvenog općinskog organa uprave (kojeg čine službe za upravu) ili posebnih organa uprave, a koja se pojavljuje kod pojedinih općina, posebno je naglašeno da se organi uprave općine i Grada osnivaju na način i u skladu s načelima utvrđenim u federalnom zakonu kojim se reguliše organizacija organa uprave (čl. 2, 35, 49, 52. stav1. tač. 3) i 4), 53. stav 2, 54. stav 2. tačka 3) i 62. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine je krovni zakon kojim se uređuje organizacija i način funkcionisanja organa državne uprave na cijeloj teritoriji Federacije BiH. Zakon o principima lokalne samouprave nije lex specialis u odnosu na ovaj zakon, jer se tim zakonom reguliše samoupravni djelokrug, odnosno nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a organi putem kojih se ti poslovi obavljaju su organi državne uprave.

Nadležnosti, odgovornost i međusobni odnosi organa općine i Grada utvrđeni su i ostvaruju se u skladu sa ustavom, zakonom i statutom. Već je navedeno u ovom obrazloženju da se na sve odnose koji nisu regulisani ovim zakonom primjenjuje Zakon o principima lokalne samouprave, kojim su ova pitanja u potpunosti regulisana i nema ovlaštenja da se kantonalnim zakonom regulišu na drugačiji način.

POGLAVLJE V - Mjesna samouprava i neposredno učestvovanje građana u odlučivanju (čl. 25. i 26. Zakona)

Ovim odredbama utvrđeno je da se mjesna samouprava ostvaruje na način utvrđen zakonom i statutom općine, te utvrđeni neki oblici neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju, s tim da se ostali oblici odlučivanja, postupak i procedure neposrednog odlučivanja građana iz samoupravnog djelokruga općine i Grada i način podnošenja prijedloga i inicijativa građana i organizacija civilnog društva, uređuju statutom općine i Grada. Zakon o principima lokalne samouprave detaljno je regulisao ova pitanja, pa nema potrebe ni osnova za prepisivanje odredaba tog zakona.

POGLAVLJE VI - JAVNOST RADA ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE (čl. 27. i 28. Zakona)

Ovim odredbama reguliše se obaveza općine i Grada da svojim statutom utvrde mjerne i aktivnosti, kojima se osigurava, razvija i jača javnost rada organa općine i Grada, kao preduvjet efektivnog političkog nadzora i garancije da će ti organi provoditi svoje dužnosti u interesu lokalne zajednice, te da se statutom općine i Grada i posebnim aktima organa regulišu pitanja koja se odnose na javnost rada i odgovornost za obezbjedenje javnosti rada.

POGLAVLJE VII - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA (član 29. i 30. Zakona)

Organ nadležan za nadzor nad primjenom ovog zakona je Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo.

Ovaj nadzor treba da osigura dosljednu primjenu Zakona i rad organa jedinica lokalne samouprave na način ureden ovim zakonom, ali i izvršavanje obaveza kantonalne vlasti, posebno u pogledu usaglašavanja zakona i propisa iz pojedinih oblasti s ovim zakonom.

Također je regulisano da nadzor nad izvršavanjem nadležnosti povjerenih kantonalnim zakonom općini i Gradu, vrši nadležno ministarstvo u skladu s tim kantonalnim zakonom.

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 31. - 38. Zakona)

Regulisana su pitanja prestanka važenja kantonalnog Zakona o lokalnoj samoupravi i usklajivanja kantonalnih zakona i drugih kantonalnih propisa koji se trebaju uskladiti nakon usklajivanja kantonalnih zakona, te utvrđeni rokovi za usklajivanje.

Također je regulisan rok usklajivanja osnivačkih akata javnih ustanova i javnih preduzeća, koja bi trebalo da predaju u nadležnost općine ili Grada, odnosno nastave poslovanje na način koji se utvrdi sporazumom između Kantona, Grada i općina, vodeći računa o potrebi da se djelatnosti tih javnih ustanova i preduzeća nesmetano odvijaju u interesu građana, a posebno djece.

Regulisani je rok za donošenje kantonalnog zakona o raspodjeli javnih prihoda i da njegova primjena počinje u narednoj budžetskoj godini.

S obzirom da su protekli svi rokovi utvrđeni Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, ovim zakonom utvrđuju se obaveze kantonalnih, gradskih i općinskih organa u pogledu usklajivanja zakona, statuta i drugih

propisa, rokovi za njihovo izvršenje, uskladjeni sa rokom utvrđenim u članu 52. Ustava Kantona Sarajevo (**Amandman VII**).

Također je propisano da će se izvršiti istovremeni prenos poslova i nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i finansijskih sredstava za njihovo obavljanje, kao i preuzimanje državnih službenika i namještenika koji su obavljali te poslove, kao i uobičajeni rok stupanja na snagu ovog zakona.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Radi provođenja ovog zakona potrebno je donijeti kantonalni zakon o raspodjeli prihoda između Kantona i jedinica lokalne samouprave, na osnovu nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, a nakon usklajivanja kantonalnih zakona iz različitih oblasti, izvršiti prenos nadležnosti i sredstva, čiji iznos nije moguće iskazati u ovom momentu.

P R I L O Z I

USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

(izvod)

III. PODJELA NADLEŽNOSTI IZMEĐU FEDERALNE I KANTONALNE VLASTI

Član 1.¹

U isključivoj nadležnosti Federacije su:

- a) zaključivanje vojnih sporazuma u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine; te u saradnji sa Stalnim komitetom za vojna pitanja i Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, te drugim institucijama na državnoj razini odgovornim za vojna i odbrambena pitanja;²;
- b) državljanstvo Federacije;
- c) utvrđivanje ekonomске politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korišćenja zemljišta na federalnom nivou;
- d) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije;
- e) suzbijanje terorizma, međukantonalnog kriminala, neovlašćene trgovine drogom i organiziranog kriminala,
- f) dodjela elektronskih frekvencija za radio, TV i druge svrhe, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine,
- g) utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona i osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture;
- h) finansiranje djelatnosti federalnih vlasti i ustanova i institucija koje federalne vlasti osnivaju oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 2.

Federalna vlast i kantoni nadležni su za:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- b) zdravstvo;
- c) politiku zaštite čovjekove okoline;
- d) komunikacijska i transportna infrastruktura, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine³;
- e) socijalnu politiku;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca⁴;

¹ Član 1. izmijenjen je Amandmanom VIII („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

² Tačka a) izmijenjena je Amandmanom LXXXIX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 63/03)

³ Tačka d) izmijenjena je Amandmanom IX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

⁴ Tačka f) izmijenjena je Amandmanom IX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

g) _____⁵;

h) turizam; i

i) korišćenje prirodnih bogatstava.

Član 3.

- (1) U skladu sa potrebama, nadležnosti iz člana III. 2. mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti.
- (2) U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi.
- (3) U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije, u skladu sa ovim ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast će postupiti uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti, različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.
- (4) U vršenju ovih nadležnosti, u skladu sa ovim ustavom i svojim kantonalnim ustavom, kantoni će se obraćati međukantonalnom savjetu za koordinaciju rješavanja međukantonalnih pitanja i za dosljedno rješavanje pitanja koja se tiču interesa van njihovih kantonalnih granica, te provoditiće odluke, učestvovati u odlučivanju, i, kad je potrebno, predlagati odluke u zakonodavnim tijelima. Kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

Član 4.

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebno su nadležni za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme sa kantonalnim oznakama,
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korišćenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;
- g) donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;
- l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

⁵ Tekst tačke g) brisan je Amandmanom IX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

USTAV KANTONA SARAJEVO

(Izvod)

Član 18.tačka b)

Nadležnosti Skupštine
Skupština Kantona:

b)donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;

AMANDMAN I

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

"U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa."

AMANDMAN L

U članu 4a.Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo, st.2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Član 4a.

„Grad ima Statut, koji mora biti u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom i zakonom i principima koji su tim propisima utvrđeni.

Statutom Grada uređuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije i Ustavu Kantona.“

AMANDMAN LI

Član 4b. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom II na Ustav Kantona Sarajevo, mijenja se i glasi:

„Član 4b)

Grad ima Gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, s tim da ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.

Broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata gradskih vijećnika se utvrđuje Statutom Grada, u skladu sa zakonom.

Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje minimum od 20% mesta u Gradskom vijeću, a pripadnicima Ostalih najmanje dva mesta, bez obzira na izborne rezultate.“

AMANDMAN LII

Iza člana 4b) dodaju se novi čl. 4c), 4d) i 4e), koji glase

„Član 4c)

Mandat gradskih vijećnika jednak je mandatu općinskih vijećnika koji se delegiraju u Gradsko vijeće.

Gradsko vijeće:

1. priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Statut Grada,
2. bira gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, u skladu sa zakonom,
3. donosi budžet Grada,
4. donosi propise u izvršavanju vlastitih nadležnosti i prenesenih ovlaštenja,
5. vrši druga ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Način odlučivanja Gradskog vijeća utvrđuje se Statutom Grada.

Grad ima gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Mandat gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika traje koliko i mandat gradskih vijećnika.

Broj zamjenika gradonačelnika, ovlaštenja zamjenika gradonačelnika i odnosi zamjenika gradonačelnika sa gradonačelnikom utvrđuju se Statutom Grada.

Gradonačelnik je nadležan za :

1. provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa, kao i prenesenih nadležnosti,
2. imenovanje i smjenjivanje državnih službenika i namještenika,
3. osiguranje saradnje državnih službenika i namještenika s ombudsmenima,
4. podnošenje izvještaja Gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike,
5. vrši i druga ovlaštenja utvrđena zakonom i Statutom Grada.

Gradski organi osnivaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 4d)

Vlastite nadležnosti Grada su:

1. osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
2. donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;
3. donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;
4. utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;
5. utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
6. upravljanje i raspolažanje imovinom Grada;
7. upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:
 - a. gradska groblja;
 - b. mostovi od posebnog značaja za Grad ;
 - c. gradska ulična rasvjeta;
 - d. gradski parkovi;

8. odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje višine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
9. određivanje imena ulica i trgova na području Grada;
10. donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;
11. osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad;
12. utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;
13. analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
14. donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada;
15. uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;
16. raspisivanje referenduma za područje Grada;
17. raspisivanje samodoprinos, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;
18. osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;
19. poticanje razvoja civilnog društva;
20. zaštita životinja.

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obiteljima.“

„Član 4e)

- Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad zajednički upravljaju, finansiraju i unapređuju djelatnosti i objekte nedjeljive komunalne infrastrukture, i to :
- a) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - b) održavanje javne čistoće, prikupljanje i odvoz čvrstog otpada;
 - c) snabdijevanje prirodnim gasom;
 - d) grijanje i
 - e) organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza.

Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad mogu povjeriti obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana Kantonu.”

AMANDMAN LIII

Iza člana 5. dodaje se član 5a., koji glasi:

“Član 5a.

Službeni jezici u Kantonu su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik, a službena pisma su latinica i cirilica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

Odredbe Ustava odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu.“

AMANDMAN LIV

U članu 12. uvodna rečenica mijenja se i glasi:

“Kanton ima sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene Federalnoj vlasti ili koje ne spadaju u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave , a posebno je nadležan za:”

AMANDMAN LV

U članu 38. stav 2. mijenja se i glasi:

„Općina i Grad imaju pravo na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona.“

Iza stava 2. dodaju se novi st.3, 4. i 5., koji glase:

„Općina i Grad ostvaruju prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način , u skladu sa zakonom.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.

Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona.“

Dosadašnji stav 3.postaje stav 6.

Amandman LVI

Iza člana 39.Ustava Kantona dodaje se novi član 39a.-Imovina jedinica lokalne samouprave ,koji glasi:

Član 39a.- Imovina jedinica lokalne samouprave

Općina i Grad imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu .

Imovinom se smatraju stvari, prava i novčana sredstva koja su stečena kupovinom ili na drugi način sukladno zakonima Bosne i Hercegovine , Federacije i Kantona.

Imovinom općine odnosno Grada upravlja općinsko, odnosno gradsko vijeće, na način utvrđen statutom.”

Amandman LVII

Iza člana 51. Ustava Kantona dodaje se novi član 52. koji glasi:

“Član 52.

Skupština Kantona Sarajevo će kantonalne zakone kojima je uređena lokalna samouprava i pripadnost javnih prihoda uskladiti s ovim amandmanima i njima urediti pitanja nadležnosti i odgovornosti Grada i općina, njihove međusobne odnose i način finansiranja.

Prenos i preuzimanje nadležnosti i finansijskih sredstava za njihovo obavljanje izvršiće se najkasnije u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovih amandmana.“

STATUT GRADA SARAJEVA

(“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08-Prečišćeni tekst)

(Izvod)

Član 16.

Grad Sarajevo je nadležan za:

1. urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta,
2. javne službe/infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, gas, tržnice, javne parkove, vatro- gasne brigade, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja),
3. gradske finansije,
4. javni saobraćaj,
5. kulturu,
6. osnovno i srednje obrazovanje,
7. lokalni biznis,
8. dobrotvorne organizacije,
9. lokalni radio i televiziju,
10. lokalni turizam,
11. izvršne aspekte stambene politike (dodjela stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stana),
12. druge nadležnosti koje Gradu Sarajevu prenese Kanton Sarajevo, odnosno povjere općine.

Obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva može se, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, preduzećima i drugim pravnim licima osnovanim radi obavljanja javnih službi u Gradu Sarajevu.

Član 17.

Odlukom Gradskog vijeća, odnosno općinskog vijeća općina koje čine Grad Sarajevo mogu se međusobno prenositi pojedini poslovi iz njihovog samoupravnog djelokruga.

1. Saradnja sa općinama izvan Grada Sarajeva

Član 85.

Da bi se osiguralo pravilno funkcionisanje javnih gradskih službi i preduzeća koja u velikoj mjeri obuhvataju i objekte locirane na izvangradskim općinama, općine izvan Grada Sarajeva će biti obavezane zakonskim odredbama da neće sprječavati ili se uplitati

u rad ovih gradskih službi i preduzeća. Ovo se odnosi na javne službe koje se bave vodosnabdijevanjem, kanalizacijom, javnim saobraćajem i drugim javnim službama.

Grad Sarajevo se obavezuje da snabdijeva susjedne općine takvim uslugama, prema postignutom dogovoru. Općine će učestvovati u finansiranju ovih usluga tako da participiraju u njihovom finansiranju srazmerno troškovima izvršenih usluga.

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
(“Službene novine Federacije BiH”, broj 46/10)

Član 14.

Društvena briga za zdravlje na nivou općine obuhvata ocjenjivanje rada zdravstvenih ustanova i kvaliteta zdravstvenih usluga, kao i osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta zdravstvenih usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave u skladu sa posebnim zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji.

Društvena briga iz stava 1. ovog člana ostvaruje se osnivanjem zdravstvenog savjeta na nivou općine koji planira i evaluira provođenje zdravstvene zaštite na području jedinice lokalne samouprave, daje mišljenje na planove i programe zdravstvene zaštite za područje lokalne samouprave, predlaže mјere za poboljšanje dostupnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite, prati povrede prava pacijenata i poduzima mјere za unapređenje tih prava na svom području, te obavlja i druge poslove i zadatke u skladu sa propisima o pravima, obavezma i odgovornostima

ZAKON
O PRINCIPIMA LOKALNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
(“Službene novine Federacije BiH”, broj 49/06)
(IZVOD)

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolažanja svojom imovinom u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave samostalno raspolaže finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nad-

ležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona. Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom;
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolažanja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolažanja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - o vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - o prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - o održavanje javne čistoće,
 - o gradska groblja,
 - o lokalni putevi i mostovi,
 - o ulična rasvjeta,
 - o javna parkirališta,
 - o parkovi;
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave;
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja;
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedini-

ce lokalne samouprave;

- raspisivanje referenduma za područje jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave;
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja;
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom;
- osiguravanje i vodenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova;
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama;
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dojelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

VII. FINANSIRANJE I IMOVINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolažati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivat će se od lokalnih taksi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona. Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosi i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima jedinice lokalne samouprave donose propise o naknada-
ma i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa za-
konom,
 - lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,
 - kazne i kamate u skladu sa zakonom,
 - prihod od upotrebe i prodaje imovine,
 - prihod od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao
i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,
 - darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
 - prihodi od samodoprinosa,
 - prihodi od budžetskih korisnika,
 - drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;
- a) drugi prihodi:
- prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
 - transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
 - dug u skladu sa zakonom.

Član 38.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na osnovu kriterija i for-
mula za dodjelu koji će biti utvrđeni posebnim zakonom, uvažavajući princip solidarnosti
i fiskalnog izjednačavanja.

XII. ODNOS I SARADNJA FEDERALNIH I KANTONALNIH VLASTI I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 52.

U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana kantonalne i vlasti jedinica lokal-
ne samouprave djeluju zajednički na partnerskim osnovama, izuzev u oblasti administra-
tivnog nadzora koji veže federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada vlasti jedinica lo-
kalne samouprave.

Član 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije
jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i preuzetim aktivnostima obavijestiti jedini-

ce lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 54.

U vršenju povjerenih ovlasti jedinice lokalne samouprave primjenjuju sva uputstva i smjernice koje dobiju od federalnih i kantonalnih vlasti.

Član 55.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo da izvršenje prenesenih nadležnosti prilagodi lokalnim uvjetima kada to predviđa zakon, ili kada ih za to ovlaste nadležne federalne ili kantonalne vlasti.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču. Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

Član 58.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95).

Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti svoje statute sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Član 60.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije BiH koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

ZAKON O ORGANIZACIJI ORGANA UPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE (“Službene novine Federacije BiH”, broj 35/05)

Član 2.

Organi državne uprave Federacije, kantona, grada i općina (u dalnjem tekstu: organi uprave) osnivaju se za obavljanje upravnih, stručnih i drugih poslova koji se zakonom i drugim propisima stavlju u njihovu nadležnost.

Određene upravne poslove mogu obavljati i pravna lica kada im je zakonom, odnosno odlukom općinskog i gradskog vijeća povjeroeno vršenje javnih ovlaštenja na način predviđen ovim Zakonom.

d) Kriteriji za osnivanje organa uprave i upravnih organizacija

Član 35.

Prilikom osnivanja organa uprave, odnosno upravnih organizacija mora se polaziti od sljedećih kriterija i to:

- 1) zajednički kriteriji koji važe za Federaciju, kanton, grad i općinu su:
 - a) da se broj i vrsta organa uprave i upravnih organizacija osniva isključivo prema obimu i vrsti upravnih i stručnih poslova koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost organa uprave, odnosno upravnih organizacija,
 - b) da se isti i slični upravni i stručni poslovi obavljaju u okviru jednog organa uprave, odnosno jedne upravne organizacije i tako osigura da se takvi poslovi grupišu u okviru istog organa uprave, odnosno iste upravne organizacije;
- 2) posebni kriteriji koji važe samo za kanton, grad i općinu su:
 - a) da se poslovi iz nadležnosti Federacije koji su federalnim zakonom preneseni na vršenje kantonu, gradu ili općini stave u nadležnost onog organa uprave, odnosno upravne organizacije koji ima iste ili slične poslove u svojoj nadležnosti i tako izbjegne osnivanje posebnih organa za obavljanje prenesenih poslova ako federalnim zakonom nije drugačije određeno;
 - b) da broj i vrsta organa uprave i upravnih organizacija bude prilagođen broju stanovnika i ekonomskoj razvijenosti kantona, grada i općine;
 - c) da se, posebno u općinama sa velikim područjem i udaljenosti pojedinih naseljenih mjesta od sjedišta općine, određeni upravni poslovi iz lokalne samouprave općine organiziraju tako da se obavljaju u mjesnim zajednicama (mjesni uredi), što bi se moglo odnositi naročito na poslove koji se odnose na prijem zahtjeva stranaka, izdavanje uvjerenja i drugih isprava o podacima iz službenih evidencijskih koje vode općinski organi uprave i ovjeravanje isprava i slični poslovi, što se uređuje odlukom općinskog vijeća.

Organiziranje takvog načina obavljanja tih poslova može se obavljati samo u onim mjesnim zajednicama (mjesni uredi) koje imaju odgovarajući prostor, kadrove, materijalne i tehničke uvjete, s tim što obavljanje tih poslova mora biti pod neposrednim nadzorom općinskog organa uprave u čiju nadležnost spadaju ti poslovi.

c) Osnivanje općinskih organa uprave i općinskih upravnih organizacija

Član 49.

Općinski organi uprave su općinske službe za upravu.

Općinske službe za upravu mogu se osnivati u okviru jedinstvenog općinskog organa uprave.

U općini se mogu, samo izuzetno, osnivati općinski zavodi, općinske direkcije i općinske agencije kao općinske upravne organizacije, koje mogu biti samostalne, ili u sastavu općinske službe za upravu ako ima potrebe za osnivanjem tih organizacija, što se vrši u skladu sa odredbama člana 35. ovog Zakona.

Općinski organi uprave i općinske upravne organizacije osnivaju se i ukidaju i njihov djelokrug utvrđuje odlukom općinskog vijeća o organizaciji i djelokrugu pčinskih organa uprave i upravnih organizacija u skladu sa ovim Zakonom i odgovarajućim zakonom kantona.

Odnosi između općinske službe za upravu i općinske upravne organizacije u sastavu općinske službe za upravu uređuju se odlukom općinskog vijeća kojom se osnivaju te službe.

Član 51.

Unutrašnja organizacija federalnih, kantonalnih, općinskih i gradskih organa uprave i upravnih organizacija utvrđuje se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji utvrđuju se naročito:

- 1) organizacijske jedinice i njihova nadležnost;
- 2) sistematizacija radnih mesta koja obuhvata: nazive radnih mesta, opis poslova, uvjete za obavljanje poslova, vrstu djelatnosti, naziv grupe u koju spadaju poslovi, složenost poslova i druge elemente;
- 3) način rukovodenja organom i organizacijskim jedinicama;
- 4) programiranje i planiranje poslova;
- 5) ovlaštenja i odgovornost rukovodećih državnih službenika u obavljanju poslova;
- 6) broj pripravnika koji se primaju u radni odnos i uvjeti za prijem pripravnika;
- 7) druga pitanja predviđena propisom iz člana 53. ovog Zakona.

Unutrašnja organizacija uprave, odnosno upravnih organizacija koje se nalaze u sastavu federalnog, odnosno kantonalnog ministarstva utvrđuje se kao poseban dio u okviru pravilnika o unutrašnjoj organizaciji federalnog, odnosno kantonalnog ministarstva u čijem se sastavu nalaze.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji izrađuje se i donosi na način utvrđen u propisu iz člana 53. ovog Zakona i drugim propisima.

Član 52. Stav 1. tač. 3) i 4)

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa i organizacija iz stava 1. člana 51. ovog Zakona, donose i to:

- 3) općinski načelnik za općinske organe uprave i općinske upravne organizacije, uz saglasnost općinskog vijeća;
- 4) gradonačelnik za gradske organe uprave i gradske upravne organizacije, uz saglasnost gradskog vijeća.

Član 53. stav 2)

Vlada kantona propisat će načela koja će obuhvatiti pitanja iz stava 1. ovog člana za utvrđivanje unutrašnje organizacije kantonalnih organa uprave i kantonalnih upravnih

organizacija i za unutrašnju organizaciju općinskih i gradskih organa uprave i upravnih organizacija.

Član 54.

Za obavljanje određenih stručnih, tehničkih i drugih poslova za potrebe organa uprave i upravnih organizacija mogu se osnivati stručne, tehničke i druge zajedničke ili samostalne službe, ili druga tijela.

Službe i druga tijela iz stava 1. ovog člana osnivaju sljedeći organi i to:

3) općinski načelnik, odnosno gradonačelnik za svoje potrebe i potrebe općinskih, odnosno gradskih organa uprave i upravnih organizacija.

4. Rukovođenje općinskim, odnosno gradskim organima uprave i upravnim organizacijama

Član 62.

Općinski načelnik rukovodi svim općinskim službama za upravu i upravnim organizacijama, a gradonačelnik svim gradskim službama za upravu i gradskim upravnim organizacijama i u tom pogledu ima ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom, statutom općine, odnosno grada i drugim propisima.

Radom općinske, odnosno gradske službe za upravu neposredno rukovodi pomoćnik općinskog načelnika, odnosno pomoćnik gradonačelnika sa ovlaštenjima koja na njega prenese općinski načelnik, odnosno gradonačelnik.

Radom općinske, odnosno gradske upravne organizacije rukovodi direktor u skladu sa propisom gradskog, odnosno općinskog vijeća kojim se osniva upravna organizacija.

Općinski načelnik je obavezan da na osnovu ustava, zakona i statuta općine savjesno i odgovorno obavlja povjerenu mu funkciju i lično je odgovoran za njeno obavljanje kao i za rad službi kojima rukovodi.

Broj: 02-05-24990-1/18
Sarajevo, 14.06.2018. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 – novi prečišćeni tekst i 37/14-ispravka), Vlada Kantona Sarajevo na 130. sjednici održanoj 14.06.2018. godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo, utvrdi Nacrt zakona iz tačke 1. ovog Zaključka i odredi da se provede javna rasprava u trajanju od 90 dana.

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo pravde i uprave
5. Evidencija
6. Arhiva

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ured za zakonodavstvo

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Уред за законодавство

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Office for legislature of Sarajevo

Broj: 09-02-27510/19
Sarajevo, 10.07.2019. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE

PREDMET: Stručno mišljenje na nacrt Zakona o lokalnoj samoupravi.

Na osnovu člana 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 7/06-Prečišćeni tekst) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17- Drugi novi prečišćeni tekst i 2/18- Ispravka), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

M I Š L J E N J E

1. Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo nema primjedbi na dostavljeni tekst nacrta Zakona o lokalnoj samoupravi (u daljem tekstu: Zakon), po pitanju njegove usklađenosti sa odredbama ustava i Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 49/06 i 51/09).

Nacrt Zakona može poslužiti kao dobra polazna osnova za pripremu što kvalitetnijeg prijedloga ovog propisa.

2. Dostavljeni materijal je pripremljen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17- Drugi novi prečišćeni tekst i 2/18- Ispravka), te se isti može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo, uz napomenu da se predmetni materijal dopuni sa mišljenjem Ministarstva finansija Kantona Sarajevo po pitanju obezbjedenja budžetskih sredstava, te da se obave konsultacije sa jedinicama lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo (općine i Grad Sarajevo) na predložene odredbe nacrta Zakona.

Dostaviti:
1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

web: <http://vlada.kss.gov.ba>
e-mail: u2@vlada.kss.gov.ba
Tel: + 387(0)33 560-449
Sarajevo, Hamida Dizdara 1

Broj: 08-01-02-27509/19 A.Z.
Sarajevo, 10.07.2019. godine

**MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE
KANTONA SARAJEVO**

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi
Veza: vaš dopis, broj: 03-03-02-29692/17 od 08.07.2019. godine

Vezano za Vaš zahtjev za mišljenje na Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi, u skladu sa članom 8 Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/16 i 15/18), dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo pravde i uprave je postupilo u skladu sa navedenim Pravilnikom i Ministarstvu finansija uz Nacrt zakona dostavilo na mišljenje popunjeno i potpisano obrazac IFP-NE u kojem je data sljedeća izjava: „Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi ne zahtjeva izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta Kantona Sarajevo. Usvajanjem ovog zakona od strane Skupštine Kantona, u cilju izvršavanja presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, Kanton Sarajevo mora pristupiti izmjeni seta propisa i to: Zakon o raspodjeli javnih prihoda, Zakon o komunalnoj djelatnosti, Zakon o komunalnoj čistoći, Zakon o predškolskom i osnovnom odgoju i drugih propisa. Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo u ovom momentu ne raspolaže podacima o potrebnim sredstvima koja će nakon donošenja navedenih propisa, a radi prenošenja nadležnosti na Grad Sarajevo i općine u Kantonu Sarajevo, pratiti i prenesena odgovarajuća sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo.“.

Obzirom da za provođenje Nacrta zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo, a da će se donošenjem pojedinačno svakog od navedenih zakona sačinjavati fiskalna procjena istih na Budžet Kantona Sarajevo. Navedeni Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi, Ministarstvo finansija, sa aspekta fiskalnog delika na ~~izvještaj~~ nema prijedbi.

Dostaviti:

- ① Naslovu
2. MF - Sektor za budžet i fiskalni sistem
3. a/a

Pripremili: Alma Zildžić, mr. oec.
Adin Šendro, mr. oec.
Kontrolisala: Amina Močević, mr. oec.

web: <http://mf.ks.gov.ba>

e-mail: mf@mf.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 565-005, Cent.+ 387 (0) 33 565-000

Fax: + 387 (0) 33 565-052 i 565-048

Sarajevo, Maršala Tita 62

OBRZAC IZJAVA OFISKALNOJ PROCJENI

A) Objedivac propisa		B) Osnovni podaci o prijedlogu propisa		C) Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog pravilnika	
Razdje	Naziv	Zakon	Odluka	Strategija	NE
	kao	Uredba	DA	NE	NE
	1201		Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo		
E)	Vrsta propisa/akta		DA	NE	NE
	Naziv propisa/akta		NE	NE	NE
			Drug akti	NE	NE
				Nact Zakona o lokalnoj samoupravi	NE

Načrt Zakona o lokalnoj samoupravi, ne zahtijeva izdavanje dodatnih sredstava iz Budžeta Kantona Sarajevo, u cilju izvršavanja presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, Kanton Sarajevo mora pristupiti izmjeni seta propisa i to: Zakon o predsjedniku javnog priroda, Zakon o komunalnoj djelatnosti, Zakon o raspodjelu područina i potražnim izazivima stradava koja će nakon donošenja navedenih propisa, a radi prenošenja nadležnosti na Grad Sarajevo.

**D 4. Faksat i potpis
odgovornog lica**

Mjesto i datum: Sarajevo 08.07.2019. godine

Ministrica pravde i uprave Lejla Brčić

PROPISI I AKTI KAO PRILOG

Evropska Povelja o lokalnoj samoupravi

Preamble

Zemlje Savjeta Evrope potpisnice ove Povelje;

Imajući u vidu to da je cilj Savjeta Evrope da postigne veće jedinstvo među svojim članicama u svrhu očuvanja i postizanja idealna i principa koji predstavljaju njihovo zajedničko naslijede;

Imajući u vidu to da je jedan od metoda kojima je ovaj cilj moguće postići – sporazumijevanje na administrativnom planu;

Imajući u vidu da su lokalne vlasti jedan od osnovnih temelja svakog demokratskog režima;

Imajući u vidu to da je pravo građana da učestvuju u vođenju javnih poslova demokratski princip koji važi u svim zemljama – članicama Savjeta Evrope;

Uvjerene da je najneposrednije ostvaranje ovog prava moguće upravo na lokalnom nivou;

Uvjerene da postojanje lokalne vlasti sa stvarnim odgovornostima mogu da osiguraju upravu koja će biti i efikasna i bliska građanima;

Svjesne da je očuvanje i jačanje lokalne samouprave u različitim evropskim zemljama značajan doprinos izgradnje Evrope zasnovane na načelima demokratije i decentralizacije vlasti;

Ocenjujući da sve ovo podrazumijeva postojanje lokalne vlasti koje posjeduju demokratski obrazovane organe za donošenje odluka i raspolažu visokim stepenom autonomije, u skladu sa svojim odgovornostima, i kojima stoje na raspolaganju odgovarajući putevi i načine da ove odgovornosti realiziraju, kao i sredstva potrebna za njihovu realizaciju;

Dogоворile su se kako slijedi:

Član 1.

Zemlje potpisnice će se smatrati obaveznim da poštuju slijedeće članove ove Povelje, na način i u obimu predviđenim članom 12. Povelje:

DIO 1.

Član 2.

Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave

Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom.

Član 3.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova,, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

2. Ovo pravo lokalne vlasti će vršiti putem savjeta i skupštine, sastavljenih od članova izabralih na slobodnih izborima, rajnim glasanjem, na bazi neposrednog, opštег, za sve jednakog biračkog prava, a koji (savjeti odnosno skupštine) mogu da imaju izvršne organe koji su im odgovorni. Ovo pravo neće ni u kome smislu derogirati zborove građana, referendume ili bilo koji drugi oblik neposrednog učešća građana u odlučivanju – tamo gdje su ini predviđeni Statutom.

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne spriječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.

2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

3. Javi poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neke drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge – centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

5. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih i regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

6. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 5.

Zaštita granica lokalna vlasti

Promjene granica lokalne vlasti neće biti izvršene bez predhodne konsultacije sa lokalnim zajednicama kojih se to tiče, vjerovatno putem referendumu gdje je to predviđeno statutom.

Član 6.

Odgovarajuća organizacija uprave i izvori sredstava za obavljanje poslova lokalne vlasti

1. U mjeri u kojoj to nije u sukobu sa opštim statutarnim odredbama, lokalne vlasti će imati mogućnost da određuju vlastitu internu upravnu strukturu, u cilju njenog prilagođavanja lokalnim potrebama i efikasnog rukovođenja radom organa uprave.

3. Uslovi rada zaposlenih u lokalnim vlastima bit će takvi da omoguće zapošljavanje visokokvalitetnog osoblja, sposobnog i kompetentnog. U tom cilju, osigurat će se odgovarajući uslovi i mogućnosti za obuku zaposlenih u pravi, njihovo odgovarajuće nagrađivanje, kao i mogućnost napredovanja u službi.

Član 7.

Uslovi vršenja funkcija lokalnih vlasti

1. Uslovi rada izabralih lokalnih funkcionera moraju biti takvi da osiguravaju slobodno vršenje njihovih funkcija.
2. Ti uslovi podrazumijevaju i odgovarajuću finansijsku kompenzaciju troškova nastalih u vršenju ovih dužnosti kao i, gdje je to potrebno, nadoknadu za izgubljenu zaradu, odnosno naknadu za obavljanje dužnosti, uz odgovarajuće socijalno osiguranja.
3. Sve funkcije i aktivnosti koje se smatraju inkompatibilnim sa vršenjem dužnosti lokalnog funkcionera bit će predviđene statutom ili osnovnim pravnim načelima.

Član 8.

Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti

1. Sve vrste upravnog nadzora nad radom lokalnih vlasti mogu se vršiti isključivo u slučajevima i po postupku predviđenim ustavom ili stat. Svaki obpravnog nadzora nad radom lokalnih vlasti će, po pravilu, imati za cilj jedino da osigura usklađenost rada lokalnih vlasti sa zakonom i ustavnim načelima. Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti mogu vršiti viši nivoi vlasti radi osiguravanja ekspeditivnosti u obavljanju onih poslova koji su delegirani lokalnim vlastima.
3. Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti vršit će se na način kojem će se osigurati da intervencija kontrolnog organa bude u srazmjeri sa značajem interesa koji se štiti.

Član 9

Izvori finansiranja lokalnih vlasti

1. Lokalne vlasti će, u skladu sa ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlašćenja.
2. Izvori finansiranja lokalnih vlasti će biti primjereni njihovim dužnostima koje propisuju ustav ili zakon.
3. Najmanje jedan dio sredstava lokalnih vlasti će poticati od lokalnih taksi i naknada za koje lokalne vlasti, u mjeri utvrđenoj statutom, imaju pravo da utvrđuju stope.
4. Sistemi finansiranja na kojima se zasnivaju izvori sredstava lokalnih vlasti treba da budu dovoljno raznoliki i elastični kako bi omogućili usklađivanje, u najvećoj mjeri, sa stvarnom procjenom troškova za obavljanje njihovih aktivnosti.
5. Potreba zaštite finansijski slabih lokalnih vlasti nalaže uspostavljanje odgovarajućih postupaka ili mjera finansijskog izjednačavanja, sa ciljem ispravljanja posljedica nejednakne distribucije izvora finansiranja odnosno finansijskog opterećenja lokalnih vlasti. Takvim postupcima ili mjerama se ne mogu sužavati prava lokalnih vlasti koje one imaju u okviru svoje nadležnosti.

6. Lokalne vlasti će, na odgovarajući način, biti konsultovane u pogledu metoda na osnovu kojeg će im biti dodjeljeni redistribuirani izvori finansiranja.

7. Koliko god je to moguće, sredstva koja se prenose lokalnim vlastima neće imati karakter namjenskih sredstava. Dodjelom tih sredstava ne može se ugroziti diskreciono pravo lokalnih vlasti da vode politiku u okviru svojih ovlaštenja.

8. Kako bi im se omogućilo uzimanje kredita za kapitalne investicije, lokalnim vlastima je prijeko potrebno omogućiti pristup nacionalnom tržištu kapitala, u skladu sa zakonom.

Član 10.

Pravo lokalnih vlasti na udruživanje

1. Lokalne vlasti imaju pravo da, u vršenju svojih dužnosti međusobno sarađuju i da se, u skladu sa zakonom, udružuju sa drugim lokalnim vlastima radi vršenja poslova od zajedničkog interesa.

2. Svaka zemlja mora priznati pravo lokalnim vlastima da pripadaju udruženj (savezu) lokalnih vlasti – radi zaštite i unapređenja njihovih zajedničkih interesa i da pripadaju međunarodnoj organizaciji lokalnih vlasti.

3. Lokalne vlasti imaju pravo da, pod uslovima koji mogu biti propisani zakonom, sarađuju sa odgovarajućim lokalnim vlastima drugih zemalja.

Član 11.

Zakonska zaštita lokalne samouprave

Lokalne vlasti imaju pravo na pravna sredstva radi osiguranja slobodnog obavljanja svojih dužnosti i poštovanja načela lokalne samouprave uspostavljenih ustavom ili zakonom zemlje kojoj pripadaju.

DIO 2.

Ostale odredbe

Član 12.

Preuzimanje obaveza

1. Svaka od potpisnica se obavezuje na poštivanje najmanje 20 stavova Dijela 1. Povelje, od kojih najmanje 10 mora biti među sljedećim stavovima:
 - član 2.
 - član 3. stav 1. i 2.
 - član 3. stav 1., 2. i 4
 - član 5.
 - član 7. stav 1.
 - član 8. stav 2.
 - član 9. stav 1., 2. i 3.
 - član 10. stav 1.
 - član 11.

2. Svaka od potpisnica će, prilikom deponovanja svog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili pristanka, obavijestiti Generalnog Sekretara Savjeta Evrope o stavovima odabranim u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

3. Svaka od potpisnica može, u bilo koje vrijeme, obavijestiti Generačnog Sekretara da se smatra obaveznom da poštuje i druge stavove ove Povelje koje prije toga nije prihvatile prema uslovima propisanim stavom 1. ovog člana. Ovo naknadno preuzimanje obaveza smarat će se integralnim dijelom ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka od strana zemlje koja o ovome obavijesti Generalnog Sekretara, i stupit će na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku perioda od tri mjeseca od datuma kada Generalni Sekretar Savjeta Evrope primi ovakvo obavještenje.

Član 13.

Vlasti na koje se Povelja odnosi

1. Načela lokalne samouprave, sadržana u ovoj Povelji odnose se na sve kategorije lokalnih vlasti koje postoje na teritoriji zemlje potpisnice. Međutim, svaka od potpisnica može, prilikom deponiranja svog instrumenta ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka, da odredi kategoriju lokalnih ili regionalnih vlasti na koje ne namjerava da primjenjuje odredbe Povelje. Ona, isto tako, može da uključi i druge kategorije lokalnih ili regionalnih vlasti pod odredbe ove Povelje – naknadnim obavještenjem Generalnog Sekretara Savjeta Evrope.

Član 14.

Dostavljanje informacije

Svaka od zemalja potpisnica će dostaviti Generalnom Sekretaru Savjeta Evrope sve relevantne informacije koje se odnose na zakonodavne odredbe i druge mjere koje budu preuzeli radi usaglašavanja svoje regulative sa odredbama ove Povelje.

DIO 3.

Član 15.

Potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu

1. Ova je Povelja otvorena za potpis zemalja članica Savjeta Evrope. Ona je podložna ratifikaciji, prihvaćanju ili pristanku. Instrumenti ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka će biti deponovani kod Generalnog Sekretara Savjeta Evrope.

2. Ova Povelja stupa na snagu prvog dana mjeseca po isteku perioda od tri mjeseca poslije datuma kojeg četiri zemlje članice Savjeta Evrope izraze svoj pristanak da budu obavezne Poveljom, u skladu sa odredbama predhodnog paragrafa.

3.U slučaju kada bilo koja zemlja – članica naknadno izrazi svoj pristanak da bude obavezna obom Poveljom, Povelja će stupiti na snagu prvog mjeseca koji slijedi poslije isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka.

Član 16.

Teritorijalna klauzula

1. Svaka država može, u momentu potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka, da odredi teritoriju, ili teritorije na koje će se odnositi ova Povelja.

2. Svaka država može, bilo kog kasnijeg datuma, putem deklaracije upućene Generalnom Sekretaru Savjeta Evrope, da proširi primjenu ove Povelje na bilo koju drugu teritoriju koju imenuje u toj deklaraciji. Za tu teritoriju Povelja će stupiti na snagu prvog dana mjeseca počev od datuma prijema takve deklaracije od strane Generalnog Sekretara.

2. Svaka deklaracija koja se dostavi u skladu sa predhodna dva stava može, za svaku od teritorije navedenih u skladu sa predhodna dva stava, za svaku od teritorija navedenih u takvoj deklaraciji, da bude povučena putem posebnog obavještenja upućenog Generalnom Sekretaru. Ovaj akt o povlačenju će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi po isteku perioda od šest mjeseci poslije prijeme takvog obavještenja od strane Generalnog Sekretara.

Član 17.

Otkazivanje

1. Svaka od potpisnika može da povuče svoj pristanak na ovu Povelju u svakom momentu po isteku perioda od pet godina od dana kada je Povelja stupila na snagu za tu zemlju. U tom smislu, Generalnom Sekretaru Savjeta Evrope je potrebno dostaviti posebnu izjavu sa otkaznim rokom od šest mjeseci. Ovakvo otkazivanje neće uticati na važenje Povelje za druge zemlje – potpisnice, pod uslovom da ni u jednom momentu ne bude manje od četiri zemlje – potpisnice Povelje.

2. Svaka od potpisnika može, u skladu sa odredbama predhodnog stava, da otkaže bilo koji stav Dijela 1. i Povelje koje je prihvatile, pod uslovom da ostane obavezna, po broju i vrsti, članova predviđenim u članu 12. stava 1. Za svaku potpisnicu koja, otkazavši svoju saglasnost na određeni stav, prestane da ispunjava zahtjev člana 12. stav 1. smarat će se da je otkazala i Povelju u cijelosti.

Član 18.

Notifikacije

Generalni Sekretar Savjeta Evrope će obavijestiti zemlje članice Savjeta Evrope:

- a.) svakom potpisu
- b.) deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvaćanja ili pristanka
- c.) svakom datumu stupanja na snagu ove Povelje, u skladu sa članom 15.,
- d.) svakom obavještenju primljenom u skladu sa odredbama člana 12. paragrafa 2. i 3.,
- e.) svakom obavještenju primljenom u skladu sa odredbama člana 13.,
- f.) o svakom drugom aktu, obavještenju ili saopštenju koje se odnosi na Povelju.

U potvrdu ovo dijela dolje potpisani, koji su za to propisno ovlašteni, potpisali su ovu Povelju.

Sačinjeno u Strazburgu, 15-og dana oktobra 1985. na engleskom i francuskom, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji će biti deponovan u

arhivu Savjeta Evrope. Generalni Sekretar Savjeta Evrope će proslijediti ovjerene kopije svakoj zemlji – članici Savjeta Evrope.

**XII. ОДНОС СА САРАДЊА ФЕДЕРАЛНИХ И
КАНТОНАЛНИХ ВЛАСТИ И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ**

Члан 52.

У вршењу власти и остваривању права и дужности грађана кантоналне и власти јединице локалне самоуправе дјелују заједнички на партнёрским основама, изузев у области административног надзора који веже федералне и кантоналне власти у погледу рада власти јединице локалне самоуправе.

Члан 53.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су да размотре иницијативе, приједлоге и сугестије јединице локалне самоуправе и о свом ставу и предузетим активностима обавијесте јединице локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, приједлога или сугестије.

Члан 54.

У вршењу повјерених овлашћења, јединице локалне самоуправе примјењују сва упутства и смјернице које добију од федералних и кантоналних власти.

Члан 55.

Јединице локалне самоуправе имају право да извршење пренесених надлежности прилагоде локалним условима, када то предвиђа закон или када их за то овласте надлежне федералне или кантоналне власти.

Члан 56.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су у највећој могућој мјери да консултују јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Консултовање у смислу претходног става овог члана федералне, односно кантоналне власти врше путем савеза општина и градова.

XIII. НАДЗОР НАД ПРИМЉЕНОМ ЗАКОНА

Члан 57.

Надзор над примљеном овог закона врши Федерално министарство правде и Федерално министарство финансија, свако у оквиру својих надлежности.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 58.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о основама локалне самоуправе ("Службене новине Федерације БИХ", број 6/95).

Федерација Босне и Херцеговине и кантони дужни су да у складу своје законе са овим законом, те да изврше пренос послова и надлежности, као и одговорности додијељених јединицама локалне самоуправе овим законом, у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Јединице локалне самоуправе дужне су да у складу своје статуте са овим законом у року од 12 мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе кантоналних законова о локалној самоуправи и одредбе статута јединице локалне самоуправе које су у супротности са одредбама овог закона.

Члан 59.

Пренос послова и надлежности додијељених овим законом, као и одговорност јединице локалне самоуправе за њихово вршење, почеће истовремено са преносом представа потребних за њихово обављање.

Члан 60.

Одредбе овог закона примјењивају се и на Град Сарајево и на Град Мостар, осим оних које су у супротности са одредбама Устава Федерације Босне и Херцеговине које су регулисале статус Града Сарајева и Града Мостара.

У Кантону Сарајево, уставом, законом и статутом, уредиће се питања надлежности и територијалне организације Града Сарајева, општина у саставу Града Сарајева, као и општина које нису у саставу Града Сарајева, њихови међусобни односи и начин финансирања, с обзиром на специфичности организације Сарајева, у року од 12 мјесеци од дана доношења овог закона.

Члан 61.
Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БИХ".

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације БИХ	Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БИХ
Славко Матић, с. р.	Мухамед Ибрахимовић, с. р.

На основу члана IV.B.7. a) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ
**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О PRINCIPIMA
ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И
HERCEGOVINE**

Проглаšava se Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 19. jula 2006. godine i na sjednici Doma naroda od 12. jula 2006. godine.

Број 01-02-609/06 24. августа 2006. године	Predsjednik Sarajevo Niko Lozančić, s. r.
---	---

ZAKON
**O PRINCIPIMA ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У
ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

I. OSNOVNA ODREDBA

Члан 1.

Ovim Zakonom uredjuju se: definicija lokalne samouprave, samoupravni djelokrug, organi jedinica lokalne samouprave, međusobni odnosi vijeća i načelnika/ca jedinica lokalne samouprave, mjesna samouprava, finansiranje i imovina, javnost rada, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, upravni nadzor, saradnja jedinica lokalne samouprave i viših organa vlasti, odnos i saradnja federalnih i kantonalnih vlasti i jedinica lokalne samouprave, nadzor nad primjenom zakona, kao i druga pitanja.

II. DEFINICIJA ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Члан 3.

Lokalna samouprava se organizira i ostvaruje u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave (u daljem tekstu: jedinice lokalne samouprave), a izvršavaju je organi jedinice lokalne samouprave i građani, u skladu sa Ustavom i zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Члан 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja je na osnovu ispunjavanja propisanih kriterija uspostavljena zakonom.

Члан 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na osnovu sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije stava 1. ovog člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zauzetenom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovog Zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stava 2. ovog člana.

Izuzetno od uvjeta iz st. 1. i 2. ovog člana, gradom se može proglašiti općina od posebnog historijskog i kulturnog značaja.

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolažanja svojom imovinom u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave samostalno raspolaže finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom;
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uredenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolažanja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolažanja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosнabдijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - gradска groblja,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi;
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave;

- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjeru prema nadležnim organima za ova pitanja;
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjerne zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje referendumu za područje jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinice lokalne samouprave;
- preduzimanje mjeru za osiguranje higijene i zdravlja;
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom;
- osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova;
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagodene lokalnim potrebama;
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 9.

Poslove iz okvira vlastitih nadležnosti, kao i poslove iz okvira povjerenih poslova jedinice lokalne samouprave mogu obavljati i putem zajedničkih organa, službi, organizacija i institucija s javnim ovlaštenjima i putem drugih vidova saradnje jedinice lokalne samouprave.

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

IV. ORGANI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 12.

Organ jedinice lokalne samouprave su vijeće i načelnik/ca.

Član 13.

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljem tekstu: vijeće).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- priprema i dvotrećinskom većinom glasova usvaja statut jedinice lokalne samouprave;
- usvaja budžet i izveštaj o izvršenju budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom;
- donosi odluke o upravljanju i raspolažanju imovinom jedinice lokalne samouprave;
- donosi odluke o zaduživanju;
- donosi programe uređenja građevinskog zemljišta;
- donosi plan korištenja javnih površina;
- donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mesta;

- donosi odluke o údruživanju jedinica lokalne samouprave u savez i druge oblike organiziranja;
- donosi odluke o proglašenju praznika jedinice lokalne samouprave;
- donosi odluke o nagradama i priznanjima jedinica lokalne samouprave;
- bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg vijeća;
- donosi odluke o raspisivanju referenduma;
- razmatra godišnje izvještaje o provođenju politike jedinice lokalne samouprave i aktivnostima načelnika/ce;
- osniva preduzeća i ustanove za obavljanje poslova od interesa za jedinicu lokalne samouprave;
- donosi poslovnik o svom radu;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Članovi vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

Član 14.

Izvršni organ jedinice lokalne samouprave je općinski načelnik/ca u općini i gradonačelnik/ca u gradu (u daljem tekstu: načelnik/ca).

Član 15.

Načelnik/ca u okviru svoje nadležnosti:

- predstavlja i zastupa jedinicu lokalne samouprave;
- donosi akte iz svoje nadležnosti;
- izrađuje i vijeće na usvajanje podnosi načrt i prijedlog budžeta, ekonomski planove, razvojne planove, investicijske programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta;
- predlaže odluke i druge opće akte vijeću;
- provodi politiku jedinice lokalne samouprave u skladu sa odlukama vijeća, izvršava budžet jedinice lokalne samouprave i osigurava primjenu odluka i drugih akata vijeća;
- izvršava zakone i druge propise čije je izvršenje povjerenje jedinici lokalne samouprave;
- utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi jedinice lokalne samouprave;
- donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji službi jedinice lokalne samouprave;
- realizira saradnju jedinice lokalne samouprave s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima vijeća i njegovih radnih tijela;
- podnosi izvještaj vijeću o ostvarivanju politike jedinice lokalne samouprave i svojim aktivnostima.

Načelnik/ca odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže vijeću.

V. МЕДУСОБНИ ОДНОСИ ВИЈЕЋА И НАЧЕЛНИКА/CE

Član 16.

Medusobni odnosi vijeća i načelnika/ce zasnivaju se na principima medusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje jedinica lokalne samouprave.

Član 17.

Načelnik/ca je dužan dostaviti prijedlog budžeta vijeću u roku propisanom budžetskim kalendaram.

Član 18.

Vijeće većinom od ukupnog broja vijećnika usvaja budžet u roku predviđenom budžetskim kalendaram.

Do usvajanja novog budžeta, najduže 90 dana nakon početka budžetske godine, finansiranje jedinice lokalne samouprave ne može biti veće od realizacije budžeta za isti period prethodne godine unamanjenog za kapitalne investicije, izuzevši kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Ukoliko vijeće ne usvoji budžet u roku od 90 dana od početka budžetske godine, načelnik/ca proglašava budžet.

Budžet stupa na snagu nakon objavljivanja u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Član 19.

Ukoliko načelnik/ca, vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje jedinice lokalne samouprave, mogu u roku od sedam dana tražiti arbitražu.

Arbitražu će u roku od mjesec dana vršiti tijelo koje će formirati Federalno ministarstvo finansija, čiji je nalaz obavezujući.

Arbitražno tijelo činit će predstavnici Federalnog ministarstva finansija, kantonalnog ministarstva finansija, općinskog vijeća i općinskog načelnika/ce, nezavisni ekspert iz oblasti finansija i predstavnik Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Do doношења arbitražne odluke budžet se izvršava.

Član 20.

Vijeće, odnosno, načelnik/ca može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da vijeće, odnosno načelnik/ca preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti vijeće, odnosno načelnika o svojoj odluci do kada se taj akt neće izvršiti.

Kada vijeće, odnosno načelnik/ca potvrdi svoju odluku, odnosno akt, vijeće, odnosno načelnik/ca može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 21.

Vijeće, odnosno načelnik/ca može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da vijeće, odnosno načelnik/ca preispita odluku, ili akt koji smatra štetnim po jedinici lokalne samouprave, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interesu ili imovinu jedinice lokalne samouprave.

Organ koji je donio odluku preispitat će je nakon 15 dana do kada se ona ne primjenjuje.

Član 22.

Načelnik/ca dužan je redovno informirati vijeće o ostvarivanju politike jedinice lokalne samouprave, odgovarati na zastupnička pitanja i inicijative, na način i u rokovima utvrđenim statutom.

Član 23.

Vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese načelnik/ca i o tome se izjasniti u rokovima utvrđenim statutom.

VI. МЈЕСНА САМОУПРАВА

Član 24.

Mjesna samouprava u jedinici lokalne samouprave ostvaruje se u mjesnoj zajednici kao obaveznom obliku mjesne samouprave koju osniva vijeće, te u gradskim četvrtima i drugim oblicima mjesne samouprave u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave.

Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuju se: naziv, sjedište, područje mjesne zajednice, mjesna područja, odnosno drugi dijelovi mjesne zajednice, kao i druga pitanja u vezi sa ostvarivanjem mjesne samouprave.

Član 25.

Граđani u mjesnoj zajednici putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice, a naročito:

- pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokreću inicijative, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi;
- pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti;
- brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;

Сриједа, 30.8.2006.

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ

Број 49 - Страна 5085

- staraju se o razvoju kulture i sporta i stvaraju uvjete za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a pogotovo mladim;
- stvaraju uvjete i preduzimaju mјere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjeckove sredine;
- drugim poslovima utvrđenim statutom i pravilima mjesnih zajednica vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 26.

Mjesna zajednica može biti osnovana za jedno naseljeno mjesto, više međusobno uvezanih manje naseljenih mjesta, ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini cjelinu.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani, udruženja građana sa područja naseljenog mjeseta za čije se područje predlaže osnivanje nove mjesne zajednice, vijeće ili načelnik/ca jedinice lokalne samouprave.

Mjesna zajednica osniva se na način i po postupku utvrđenom statutom jedinice lokalne samouprave u kojoj se osniva mjesna zajednica.

Član 27.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.

Član 28.

Statutom mjesne zajednice, u skladu sa statutom jedinice lokalne samouprave i aktom o osnivanju, utvrđuju se poslovi koje obavlja mjesna zajednica, organi, kao i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 29.

Organji mjesnih zajednica bit će obavezno konsultovani o pitanjima o kojima vijeće jedinice lokalne samouprave odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja planova jedinice lokalne samouprave, kao i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od vijeća ili načelnika/ce jedinice lokalne samouprave.

Organji mjesnih zajednica mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, jedinice lokalne samouprave i institucija koje vrše javne ovlasti.

Član 30.

Odlukom vijeća jedinice lokalne samouprave može se svim ili pojedinim mjesnim zajednicama povjeriti obavljanje određenih poslova iz izvornog djelokruga lokalne samouprave, uz osiguranje za to potrebnih sredstava.

Član 31.

Sredstva za rad mjesne zajednice, odnosno drugog oblika mjesne samouprave su:

- 1) mjesne zajednice imat će prihode srazmjerne ovlaštenjima predviđenim zakonom i statutom;
- 2) sistem finansiranja mjesnih zajednica mora biti dovoljno raznovrstan i evolutan kako bi mogao slijediti, koliko je praktički moguće, promjene stvarnih troškova obavljanja poslova iz ovlaštenja mjesne zajednice;
- 3) sredstva osigurana iz sredstava samodoprinos-a;
- 4) sredstva za usluge koja svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica;
- 5) pokloni i druga sredstva.

Mjesna zajednica koristi sredstva u skladu sa svojim programima i planovima.

Član 32.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši vijeće jedinice lokalne samouprave na način utvrđen statutom.

VII. FINANSIRANJE I IMOVINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja

kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolažati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivat će se od lokalnih taksi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Član 35.

Imovinom u vlasništvu općine mora se upravljati u skladu sa zakonom i drugim propisima, te u interesu lokalnog stanovništva i s pažnjom dobrog domaćina.

Postupak utvrđivanja i prijenosa vlasništva i rješavanje međusobnih potraživanja u vezi s prijenosom vlasništva, kao i druga imovinska potraživanja uređuju se zakonom.

Vijeće odlučuje o pribavljanju, korištenju, upravljanju i raspolažanju imovinom jedinice lokalne samouprave.

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i takšama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:
a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
 - lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,
 - kazne i kamate u skladu sa zakonom,
 - prihod od upotrebe i prodaje imovine,
 - prihod od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,
 - darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
 - prihodi od samodoprinos-a,
 - prihodi od budžetskih korisnika,
 - drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;
- b) drugi prihodi:
- prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
 - transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
 - dug u skladu sa zakonom.

Član 38.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na osnovu kriterija i formula za dodjelu koji će biti utvrđeni posebnim zakonom, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

VIII. JAVNOST RADA ORGANJA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 39.

Jedinica lokalne samouprave dužna je, na način utvrđen ovim Zakonom, kao i preduzimanjem drugih mјera i aktivnosti, osigurati, razvijati i jačati javnost rada kao preduvjet efektivnog političkog nadzora i garancije da će organi jedinice lokalne samouprave provoditi svoje dužnosti u interesu lokalne zajednice.

Član 40.

Sjednici vijeća mogu prisustvovati građani na način i pod uvjetima propisanim poslovnikom o radu u skladu sa zakonom.

Obavještenja i informacije o obavljanju poslova organa jedinice lokalne samouprave mogu davati predstavnici načelnika/ce i predstavnici vijeća.

U cilju informiranja javnosti organi jedinice lokalne samouprave podnosit će javnosti godišnje izveštaje u kojima će se uporediti postignuti rezultati s planiranim programskim ciljevima.

Vijeće će statutom regulirati javnost rada pravovremenim, istinskim, potpunim i objektivnim informiranjem javnosti o svom radu.

Član 41.

Službenici lokalne samouprave koji su ovlašteni davati odgovarajuće informacije lično su odgovorni za njihovu tačnost i pravovremenost. Neovlašteno davanje informacija ili davanje netačnih informacija predstavlja težu povredu službene dužnosti.

Član 42.

Predstavnik načelnika/ce i vijeća mogu odlučiti da se u postupku pripreme i donošenja općeg akta objavi njegov tekst u svim fazama donošenja putem sredstava javnog informiranja, kao i da se odredi rok za davanje pisanih primjedbi na odnosni tekst općeg akta.

IX. NEPOSREDNO UČESTOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 43.

Gradani neposredno odlučuju o pitanjima iz nadležnosti organa jedinica lokalne samouprave putem referendumu, mjesnog zбора građana i drugih oblika neposrednog izjašnjavanja.

Postupak i procedure neposrednog odlučivanja građana iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave uređuju se zakonom i statutom.

Svoje prijedloge građani podnose putem gradanske inicijative, udruženja građana, nevladinih organizacija, kao i na drugi način utvrđen statutom.

Jedinice lokalne samouprave mogu uvesti bilo koje druge mehanizme participatorne demokratije koji nisu zabranjeni zakonom.

Član 44.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugih pitanja iz organa jedinica lokalne samouprave, kao i o drugim pitanjima određenim zakonom i statutom. Odluka donesena na referendumu obavezna je za vijeće jedinice lokalne samouprave.

Član 45.

Gradani imaju pravo organu jedinice lokalne samouprave podnosići inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.

O inicijativi iz stava 1. ovog člana vijeće mora raspravljati ako ga potpisom podrži određeni broj građana upisanih u birački spisak jedinice lokalne samouprave, što se utvrđuje statutom.

Ovaj broj neće biti veći od 5% ukupnog broja građana upisanih u birački spisak.

Član 46.

Organj jedinica lokalne samouprave dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje podnesaka i pritužbi na svoj rad, kao i na rad njihovih institucija i tijela, te na nepravilan odnos zaposlenih u tim tijelima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.

Na podnesene podneske i pritužbe organi jedinica lokalne samouprave dužni su građanima i pravnim licima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora ili podnesaka.

X. UPRAWNI NADZOR NAD RADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 47.

Upredni nadzor nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave vrše nadležni federalni i kantonalni organi u okviru svojih odgovarajućih područja nadležnosti.

Upredni nadzor nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave vrši se samo u slučajevima utvrđenim zakonom.

Upredni nadzor nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave ne ograničava pravo lokalnih vlasti da samostalno i u skladu sa zakonom upravljaju javnim poslovima kojih spadaju u djelokrug njihovih vlastitih nadležnosti.

Nadzor nad vršenjem vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave ograničava se na nadzor nad zakonitošću preduzetih aktivnosti.

Nadzor u pogledu zakonitosti i ekspeditivnosti donesenih odluka može se vršiti u odnosu na poslove čije je obavljanje povjereno jedinicama lokalne samouprave. Federalni i kantonalni organi mogu zajednički vršiti nadzor nad ekspeditivnošću u donošenju odluka.

Intervencija nadzornih organa bit će srazmerna važnosti interesova koji štiti. Sve konačne odluke koje se odnose na ponишtavanje ili preinčavanje akata jedinica lokalne samouprave, usvojenih u okviru njihovih vlastitih nadležnosti, donosi nadležni sud.

Postupak vršenja upravnog nadzora nad aktivnostima jedinica lokalne samouprave utvrđuje se zakonom.

Član 48.

Upredni nadzor nad radom organa jedinice lokalne samouprave u vršenju vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave uređuje jedinica lokalne samouprave statutom, na način da se ojača uloga nezavisnih tijela, te unutrašnji mehanizmi nadzora, posebno u oblastima finansija i upravljanja.

Član 49.

Organj jedinice lokalne samouprave odgovorni su za hitnu i potpunu provedbu privremene mjere i sudske odluke koje sud donese u okviru svoje nadležnosti u vezi s nadzorom nad radom organa jedinice lokalne samouprave.

XI. SARADNJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 50.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo da u vršenju svojih dužnosti međusobno saraduju radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa.

O oblicima i načinu saradnje iz prethodnog stava jedinice lokalne samouprave zaključuju sporazum.

Član 51.

U cilju zaštite zajedničkog interesa, kao i promoviranja i unapređenja lokalne samouprave, gradovi i općine mogu formirati saveze na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije BiH.

Savez na nivou Federacije ima pravo:

1. djelovati kao zakonski zastupnik svojih članica pred vlastima u Federaciji BiH;
2. pripremati prijedloge zakona i amandmane na prijedloge zakona u cilju poboljšanja zakona i propisa koji reguliraju rad jedinica lokalne samouprave;
3. davati mišljenja i prijedloge u vezi s raspodjelom javnih prihoda u dijelu koji se odnosi na finansiranje jedinica lokalne samouprave;
4. uspostavljati kontakte i saradnju sa slijednim organizacijama u zemlji i inozemstvu, te postati član međunarodnih asocijacija;
5. obavljati druge funkcije u skladu sa statutom Saveza.

Prava navedena u ovom členu mogu biti korištena ako Savez na nivou Federacije BiH okuplja više od dvije trećine gradova i općina u Federaciji BiH.

Сриједа, 30.8.2006.

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БИХ

Број 49 - Страна 5087

XII. ODNOŠI I SARADNJA FEDERALNIH I
KANTONALNIH VLASTI I JEDINICA LOKALNE
SAMOUPRAVE

Član 52.

U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana kantonalne i vlasti jedinica lokalne samouprave djeluju zajednički na partnerskim osnovama, izuzev u oblasti administrativnog nadzora koji veže federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada vlasti jedinica lokalne samouprave.

Član 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 54.

U vršenju povjerenih ovlasti jedinice lokalne samouprave primjenjuju sva uputstva i smjernice koje dobiju od federalnih i kantonalnih vlasti.

Član 55.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo da izvršenje prenesenih nadležnosti prilagodi lokalnim uvjetima kada to predviđa zakon, ili kada ih za to ovlaste nadležne federalne ili kantonalne vlasti.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

XIII. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 57.

Nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši Federalno ministarstvo pravde i Federalno ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 58.

Dånom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95).

Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti svoje statute sa ovim Zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

Član 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim Zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Član 60.

Odredbe ovog Zakona primjenjivat će se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije BiH koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi medusobni odnosi i način finansiranja, s

obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog Zakona.

Član 61.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamenta Federacije BiH

Slavko Matić, s. r.

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamenta Federacije BiH

Muhamed Ibrahimović, s. r.

Temeljem članka IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O NAČELIMA LOKALNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Proglašava se Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma od 19. srpnja 2006. godine i na sjednici Doma naroda od 12. srpnja 2006. godine.

Broj 01-02-609/06

24. kolovoza 2006. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, v. r.

ZAKON

O NAČELIMA LOKALNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. TEMELJNA ODREDBA

Članak 1.

Ovim se Zakonom ureduju: definicija lokalne samouprave, samoupravni djelokrug, tijela jedinica lokalne samouprave, medusobni odnosi vijeća i načelnika/ca jedinica lokalne samouprave, mjesna samouprava, financiranje i vlasništvo, javnost rada, izravno sudjelovanje građana u odlučivanju, upravni nadzor, suradnja jedinica lokalne samouprave i viših tijela vlasti, odnos i suradnja federalnih i kantonalnih vlasti i jedinica lokalne samouprave, nadzor nad primjenom zakona, kao i druga pitanja.

II. DEFINICIJA LOKALNE SAMOUPRAVE

Članak 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima temeljem vlastite odgovornosti i u interesu lokalnoga stanovništva.

Članak 3.

Lokalna se samouprava organizira i ostvaruje u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave (u daljem tekstu: "jedinice lokalne samouprave"), a izvršavaju je tijela jedinice lokalne samouprave i građani, sukladno ustavu, zakonu i statutu jedinice lokalne samouprave.

Članak 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja je, temeljem ispunjavanja propisanih kriterija, uspostavljena zakonom.

Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, temeljem sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke općinskoga vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije stavka 1. ovoga članka, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina XXII – Broj 31

Četvrtak, 10. augusta 2017. godine
SARAJEVO

ISSN 1512-7052

KANTON SARAJEVO

Skupština Kantona Sarajevo

Na osnovu člana V.2. 6.a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i člana 42. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo"; br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 31.07. 2017. godine, usvojila je

AMANDMANE L DO LVII

NA USTAV KANTONA SARAJEVO

AMANDMAN L

U članu 4a. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo, st. 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"Član 4a.

Grad ima Statut, koji mora biti u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom i zakonom i principima koji su tim propisima utvrđeni.

Statutom Grada uredjuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije i Ustavu Kantona."

AMANDMAN LI

Član 4b. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom II na Ustav Kantona Sarajevo, mijenja se i glasi:

"Član 4b.

Grad ima Gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, s tim da ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.

Broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata gradskih vijećnika se utvrđuje Statutom Grada, u skladu sa zakonom.

Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje minimum od 20% mesta u Gradskom vijeću, a pripadnicima Ostalih najmanje dva mesta, bez obzira na izborne rezultate."

AMANDMAN LII

Iza člana 4b. dodaju se novi čl. 4c., 4d. i 4e., koji glase

"Član 4c.

Mandat gradskih vijećnika jednak je mandatu općinskih vijećnika koji se delegiraju u Gradsko vijeće.

Gradsko vijeće:

1. priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Statut Grada,

2. bira gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, u skladu sa zakonom,
3. donosi budžet Grada,
4. donosi propise u izvršavanju vlastitih nadležnosti i prenesenih ovlaštenja,
5. vrši druga ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Način odlučivanja Gradskog vijeća utvrđuje se Statutom Grada.

Grad ima gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Mandat gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika traje koliko i mandat gradskih vijećnika.

Broj zamjenika gradonačelnika, ovlaštenja zamjenika gradonačelnika i odnosi zamjenika gradonačelnika sa gradonačelnikom utvrđuju se Statutom Grada.

Gradonačelnik je nadležan za:

1. provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa, kao i prenesenih nadležnosti,
2. imenovanje i smjenjivanje državnih službenika i namještenika,
3. osiguranje saradnje državnih službenika i namještenika s ombudsmenima,
4. podnošenje izvještaja Gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike,
5. vrši i druga ovlaštenja utvrđena zakonom i Statutom Grada.

Gradski organi osnivaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 4d.

Vlastite nadležnosti Grada su:

1. osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
2. donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;
3. donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrovornih organizacija i unapređenje turizma;
4. utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uredenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;
5. utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu gradonačelnika Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u odnosu na Zakon o imovini Kantona Sarajevo, na osnovu člana IV.C.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine u vezi Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon provedene javne rasprave na sjednici održanoj dana 26. janaura 2010. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da je odredbama čl. 2., 3., 4. i 5. Zakona o imovini Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/97) povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

OBRAZLOŽENJE

Gradonačelnik Grada Sarajeva (u dalnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnio je Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ustavni sud Federacije), zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi Zakona o imovini Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: Zakon o imovini). U zahtjevu je navedeno, da je odredbama čl. 2., 3., 4., 5. i 10. Zakona o imovini povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, što proizilazi iz Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Ustava Kantona Sarajevo i Evropske povelje o lokalnoj samoupravi koja je sastavni dio zakonodavstva Bosne i Hercegovine.Tako je u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi navedeno, da lokalne vlasti u skladu sa ekonomskom politikom zemlje na odgovarajući način imaju vlastite izvore finansiranja i da mogu slobodno raspolažati sa tim sredstvima, član 9. tačka 1, te pravo i obavezu, da lokalne vlasti budu konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri u svim stvarima koje ih se direktno tiču, član 4. tačka 6.

Kad je u pitanju Ustav Federacije Bosne i Hercegovine podnositelj zahtjeva navodi da je Grad Sarajevo glavni grad Kantona, Federacije Bosne i Hercegovine, a prema Ustavu Bosne i Hercegovine, glavni grad Bosne i Hercegovine. Istoč, da je Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine propisano, da se za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira Grad kao jedinica lokalne samouprave, a da je Amandmanom XXVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine propisano, da će Ustavom Kantona biti uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva. Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo propisan je teritorijalni obuhvat Grada, te određeno da se nadležnost i unutrašnja organizacija Grada Sarajeva uređuje Statutom Grada Sarajeva. Iz tih razloga

Statutom Grada Sarajeva pored ostalog, uređeno je i pitanje prihoda i imovine Grada Sarajeva shodno ustavnim određenjima, međutim pitanje imovine nije stvarno riješeno, jer Kanton Sarajevo postupa na sasvim drugačiji način. Konkretno, podnositelj zahtjeva navodi da je Zakonom o imovini Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo u potpunosti preuzeo imovinu Grada na području Kantona kao i u drugim područjima gdje je Grad posjedovao imovinu sa obrazloženjem, da je cilj zaštiti imovinu Grada Sarajeva, imajući u vidu da je Grad, prestao da postoji kao pravni subjekt i da je ta imovina sa kojom je raspolagano ostala bez pravne zaštite. Podnositelj zahtjeva tvrdi, da je takva konstatacija neodrživa, da je suprotna Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, te odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Zbog svega navedenog ističe, da je Kanton Sarajevo povrijedio pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva i to odredbama čl. 2., 3., 4., 5. i 10. Zakona o imovini. Predlaže, da Ustavni sud Federacije nakon provedene javne rasprave utvrdi da je povrijedeno pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva od strane Kantona Sarajevo.

U odgovoru na podneseni zahtjev od 21.10.2009. godine, koji je Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, dostavila Ustavnom суду Federacije navedeno je, da je donošenjem Ustava Kantona Sarajevo, (Ustav donesen 11.03.1996. godine), na području Kantona Sarajevo prestalo funkcionisanje Grada Sarajeva. Ovakvo pravno rješenje je u skladu sa članom 14. Zakona o federalnim jedinicama - kantonima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/96), jer Kanton Sarajevo u svom sastavu nema Grada Sarajeva, kao posebne teritorijalne jedinice. Navodi, da je Zakon o imovini utvrdio da je Kanton Sarajevo pravni nasljednik Grada Sarajeva u imovini i imovinskim pravima, da preuzima prava i obaveze Grada koje proističu iz imovinsko pravnih odnosa i da Kanton preuzima u potpunosti imovinu Grada na području Kantona kao i na drugim područjima gdje je Grad posjedovao imovinu. Tu imovinu čine pokretne i nepokretne stvari, prava i novčana sredstva stečena kupovinom ili na drugi način, ali da će se to privremeno primjenjivati dok Federacija Bosne i Hercegovine i Bosna i Hercegovina ne donešu odgovarajuće zakone o imovini. Navode, da Grad Sarajevo kao nova jedinica lokalne samouprave nije pravni nasljednik prijeratnog Grada Sarajeva, ne obuhvata istu teritoriju prijeratnog Grada Sarajeva, nego samo četiri općine, pa iz tih razloga ne može biti pravni nasljednik nekadašnjih 10 općina. Ističu, da imovina nove jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo može biti samo ona imovina koju steknu poslije osnivanja. Imovina koja je preuzeta Zakonom o imovini je imovina koju je Grad Sarajevo imao kada je u svom sastavu imao 10 općina, te da je veći dio te imovine pripadao Gradu Sarajevu na osnovu dogovora općina koje su se nalazile u njegovom sastavu. Pored navedenog napominju, da je Zakon o imovini cijenio Ustavni sud Federacije i da je svojom Presudom broj U- 4/97 od 22.7.1997. godine utvrdio, da je Zakon u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Kad je u pitanju član 10. Zakona o imovini, Vlada Kantona Sarajevo donijela je Uredbu o evidenciji imovine Kantona Sarajevo, prema kojoj evidenciju imovine vrše pravna lica i drugi organi kojima je povjereno korištenje imovine Kantona iz čl. 2., 3., 4., 5., 6. i 7. Zakona. Na osnovu te evidencije, vodi se jedinstvena evidencija imovine Kantona Sarajevo po subjektima u Odjeljenju

za dokumentaciju u Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša. Imajući u vidu da se radi o zahtjevu odnosno o već presuđenoj stvari, smatraju da se zahtjev Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu treba odbiti.

Nakon provedenih procesnih radnji i održane javne rasprave, na kojoj je podnositelj zahtjeva ostao kod svojih navoda, a predstavnici Kantona Sarajevo su osim iznesenog na odgovor na podneseni zahtjev naveli, da se radi o presuđenoj stvari, i da Grad Sarajevo nema aktivni legitimitet u ovom ustavno-sudskom predmetu.

Ustavni sud Federacije je u okviru postavljenog zahtjeva odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pri razmatranju ovog zahtjeva, pošlo se od odredbi Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji su još 1994. i 1995. godine utvrdili, da je Sarajevo glavni grad Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno glavni grad Bosne i Hercegovine. Prema tome, ustavnim određenjem utvrđen je pravni subjektivitet, koji Kanton Sarajevo ne može u postupku zaštite prava na lokalnu samoupravu dovesti u pitanje. Pri razmatranju ovog zahtjeva, a polazeći od već navedenih činjenica, potrebno je imati u vidu odredbe Amandmana XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, koje se odnose na "gradske vlasti". U njima je propisano "da se formira grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa zakonom". Ova ustavna odredba donesena je skoro godinu dana prije donošenja Zakona o imovini. Ona se odnosi na "gradske vlasti" što neosporno podrazumijeva da se, prije svih ostalih gradova odnosi baš na Grad Sarajevo. Ovom ustavnom odredbom se pored ostalog normiraju nadležnosti grada i njegovi prihodi uz izričitu konstataciju, da je grad "jedinica lokalne uprave i samouprave".

U ovakvoj pravnoj situaciji Skupština Kantona Sarajevo je trebala Grad Sarajevo tretirati kao jedinicu lokalne samouprave, a onda voditi računa i o Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi koju su već od 1994. godine dužni poštovati svi subjekti u Federaciji Bosne i Hercegovine, jer međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine, te opća pravila međunarodnog prava, čine dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, (član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine). Pored toga, treba imati u vidu Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06), gdje je članom 58. stav 2. regulisano "da su kantoni dužni usaglasiti svoje zakone sa ovim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim Zakonom, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu" (Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine stupio na snagu 7.9.2006. godine), što u konkretnom slučaju, Kanton Sarajevo nije izvršio. Zbog svega naprijed navedenog, potrebno je istaći, da materija koja je regulisana

Zakonom o imovini treba biti ponovno predmet zakonodavne aktivnosti Kantona Sarajevo, uz aktivno sudjelovanje podnosioca zahtjeva i općina u sastavu Grada Sarajeva. Cilj je iznalaženje kvalitetnih rješenja pri čemu bi svaki nivo vlasti raspologao sa imovinom neophodnom za vršenje svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti. S obzirom na postojanje i istek zakonskog roka za usaglašavanje Zakona o imovini sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, a pri tome imajući u vidu aktivnosti oko popisa i raspodjele državne imovine koja je u toku u Bosni i Hercegovini, Ustavni sud Federacije nije konkretizovao rok za usaglašavanje ovog Zakona.

Sud se nije upuštao u ocjenu sadržaja Zakona o imovini, s obzirom, da je utvrdio povredu prava na lokalnu samoupravu proceduralnog karaktera u odnosu na Grad Sarajevo. Odredba člana 10. Zakona o imovini je osnov za donošenje provedbenog propisa, kojim će se utvrditi način evidentiranja imovine, u konkretnom slučaju Uredbe o evidentiranju imovine Kantona Sarajevo i određuju organi za evidentiranje imovine, a ne raspolaganje imovinom.

Prigovor predstavnika Kantona Sarajevo, da se radi o presuđenoj stvari i da Grad Sarajevo nema aktivni legitimitet nisu osnovani iz razloga, što je Ustavni sud Federacije povodom zahtjeva zamjenika premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o imovini, svojom Presudom broj U-4/97 od 22.7.1997. godine koja je objavljena u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 20/98 utvrdio, da je Zakon o imovini u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Međutim, u ovom ustavno-sudskom predmetu odnosno u konkretnom slučaju, radi se o zaštiti prava na lokalnu samoupravu. Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave nalazi se u Kantonu Sarajevo, pa je neosporno da ima pravni interes za pokretanje postupka za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, jer Zakon o imovini tretira imovinu koja se nalazi i na teritoriji Grada Sarajeva.

S obzirom na navedeno riješeno je kao u izreci ove Presude.

Ovu Presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno, u sastavu: mr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domin Malbašić, Aleksandra Martinović i mr. Faris Vehabović, sudije Suda.

Broj: U-18/09
26. januara 2010. godine
S a r a j e v o

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
mr. Kata Senjak, s.r.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine u predmetu utvrđivanja izvršenja odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, na temelju članka 5. stavak 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95 i 37/03) i članka 61. stavak 7. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), na sjednici održanoj dana 22. veljače 2011. godine, donio je

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-18/09 od 26.01.2010. godine, koja se odnosi na zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi primjene odredaba Zakona o imovini Kantona Sarajevo, koja je objavljena u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 12/10 i "Službenim novinama Kantona Sarajevo", br. 5/10, nije izvršena.

Rješenje objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

OBRAZLOŽENJE

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) je nakon provedene javne rasprave na sjednici održanoj 26.01.2010. godine, odlučujući o zahtjevu gradonačelnika Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u odnosu na Zakon o imovini Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 16/97), donio presudu kojom se utvrđuje da je odredbama čl. 2., 3., 4. i 5. Zakona o imovini Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/97) povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Ustavni sud Federacije je aktom broj S-49/10 od 15.09.2010. godine, zatražio od premijera Federacije Bosne i Hercegovine obavijest o izvršenju presuda Ustavnog suda Federacije. Zahtjevi su se odnosili na izvršenje pet presuda Suda donesenih do 15.09.2010. godine, gdje se između ostalih nalazi i Presuda ovog suda broj U-18/09 od 26.01.2010. godine.

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine je aktom broj 01-11-286-6/10 od 02.11.2010. godine, dostavio Ustavnom суду Federacije Informaciju o izvršenju presuda Ustavnog suda Federacije koje su donesene u tijeku 2010. godine. U Informaciji je, između ostalog navedeno, da Presuda ovog suda broj 18/09 od 26.01.2010. godine nije implementirana, da su od predsjedatelja Skupštine Kantona Sarajevo i premijera Kantona Sarajevo traženi podaci o izvršenju, odnosno poduzetim aktivnostima na izvršenju navedene presude, te je u prilogu dopisa premijera Kantona Sarajevo, od 13.10.2010. godine dostavljena Informacija Ministarstva privrede iz koje proizilazi, da je Ministarstvo pravde i uprave nadležno za izradu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o imovini Kantona Sarajevo.

Ustavni sud Federacije, u funkciji zaštite principa ustavnosti kao temelja demokracije i vladavine prava, odlučio je kao u izreci rješenja iz sljedećih razloga:

Člankom IV.B.3.7.c)Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisana je nadležnost premijera Federacije Bosne i Hercegovine, gdje je, pored ostalog utvrđeno, da je Premijer nadležan za "provodenje politike i izvršavanje zakona federalne vlasti, uključujući osiguranje izvršenja odluka sudova Federacije."

Člankom IV.C.12. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da su odluke Ustavnog suda Federacije konačne i obvezujuće, a čl. 40. i 41. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, regulirane su pravne posljedice donesenih odluka.

Člankom 61. Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine također je propisano da su odluke Ustavnog suda Federacije konačne i obvezujuće i da su tijela vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom dužni provoditi odluke Suda. Pored toga, navedenim člankom Poslovnika Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da Ustavni sud Federacije u slučaju nepostupanja, odnosno kašnjenja u izvršavanju ili obaveštavanju Suda o poduzetim mjerama, donosi rješenje kojim se utvrđuje da odluka Suda nije izvršena i dostavlja ga nadležnom tužiteljstvu, odnosno drugom organu nadležnom za izvršenje kojeg odredi Sud. Polazeći od ustavnih i zakonskih odredbi, a nakon uvida u podatke koje je dostavio Premijer Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je utvrdio da Presuda ovog suda broj U-18/09 od 26.01.2010. godine nije izvršena.

Stoga je Ustavni sud Federacije, sukladno pomenutim odredbama, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Ustavni sud Federacije je donio jednoglasno u sastavu: mr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Aleksandra Martinović, Domin Malbašić i mr. Faris Vehabović, suci Suda.

Broj U-18/09

22. veljače/februara 2011. godine

Sarajevo

Predsjednica

Ustavnog suda Federacije

Bosne i Hercegovine

Mr. Kata Senjak, v. r.

су, у складу са чланом 87. став 2. Закона о цестама Федерације Босне и Херцеговине, наведени правилиници престали да важе.

5. Закон о основном васпитању и образовању

Подносилац захтјева сматра да је Град Сарајево надлежан за доношење закона у овој области у складу са чланом 16. Статута Града Сарајева, али и да обавезе наметнуте оспореним законом, посебно чланом 109. оспореног закона, без могућности да их ефикасно проведе, представља кршење права на локалну самоуправу Града Сарајева.

a) Надлежност за доношење оспореног закона

Оспорени закон је донесен на основу члана 12. став 1. тачка б) Устава Кантоне Сарајево, којим се утврђује надлежност Кантоне Сарајево за "утврђивање образовне политике, укључујући доношење прописа о образовању и осигурање образовања". С друге стране, чланом 16. тачка б. Статута Града Сарајева се утврђује надлежност Градског вијећа у односу на "основно и средње образовање". У конкретном случају, Кантон Сарајево је био надлежан за доношење овог закона.

б) Садржaj и оцјена закона са становишта права на локалну самоуправу

Закон о основном васпитању и образовању, чланом 109., прописује надлежности Града Сарајева. Из текста Закона о основном васпитању и образовању, у поглављу XIV. Самоуправни дјелокруг Града Сарајева на подручју Кантоне у области основног васпитања и образовања - члан 109., прописује да Град Сарајево у сарадњи са градским општинама ради на побољшању просторних и материјалних услова школа на подручју Града Сарајева и помаже у организацији и реализацији јавне и културне функције школе на подручју Града Сарајева, посебно из домена спорта, образовања за демократију, људска права и права дјетета.

Финансијска средства неопходна за извршење обавезе

У погледу оспореног закона није извјесно да додијељене надлежности производе финансијске обавезе за Град Сарајево. Оспореним чланом је предвиђена нека врста факултативне обавезе за Град Сарајево и општине на подручју Града Сарајева, али није извјесно да повјерене надлежности морају произвести финансијске обавезе за Град Сарајево. Истовремено, на основу прикупљених доказа у току поступка пред Уставним судом Федерације, нити изјава датих током одржавања јавних расправа, није могућ изнијести процјену о обиму финансијских средстава потребних за извршење датих обавеза.

За разлику од Закона о средњем образовању, у којем је у члану 156. став 1. алинеја 9. предвиђена императивна норма, односно да Град Сарајево осигурава задовољење просторних и материјалних потреба средњих школа на подручју Града, у оспореном члану 109. надлежност Града Сарајева је факултативне природе, с обзиром на формулатију да Град Сарајево, заједно са општинама "ради на побољшању просторних и материјалних услова школа на подручју Града".

Имајући у виду природу додијељене надлежности, Уставни суд Федерације је закључио да оваква формулација оспореног члана не представља кршење права на локалну самоуправу, јер није извјесно да она производи финансијске обавезе.

6. Закон о одржавању заједничких дијелова зграда и управљању зградама

а) Надлежност за доношење оспореног закона

Оспорени закон је донесен на основу члана 12. став 1. тачка д) Устава Кантоне Сарајево, којим се утврђује надлежност Кантоне Сарајево за "утврђивање стамбене политике, укључујући и доношење прописа који се тичу уређивања и изградње стамбених објеката". Истовремено, чланом 16. тачка 11., утврђује се надлежност Града Сарајева за "извршење аспекте стамбене политике (дојдела станова, планирање, изградња и одржавање зграда у друштвеном власништву, одлуке о висини

станарина). Је Кантон Сарајево и Град Сарајево сматрају да имају надлежност за доношење прописа из ове области.

б) Садржaj и оцјена закона са становишта права на локалну самоуправу

Законом је наметнута само једна обавеза која се односи на Град Сарајево; а која подразумијева доношење одлуке о кућном реду у стамбеним зградама. С тим у вези, очигледно је да наметнута обавеза не захтијева финансијска средства за њено извршење, па самим тим и нема утицаја на садржaj права на локалну самоуправу.

Узимајући у обзир да је Кантон Сарајево надлежан за доношење прописа у овој области, те с обзиром на чињеницу да Граду Сарајеву нису пренијете надлежности које захтијевају финансијска средства за извршење пренесених надлежности, Уставни суд Федерације закључује да наметнута обавеза није такве природе да може утицати на право локалне самоуправе Града Сарајево, па сходно наведеном утврђује да се оспореним законом не крије право на локалну самоуправу Града Сарајева.

7. Закон о водама Кантоне Сарајево

Имајући у виду да је током поступка пред Уставним судом Федерације Кантон Сарајево донио нови Закон о водама ("Службене новине Кантоне Сарајево", број 18/10), примјеном члана 26. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине и члана 41. Пословника Уставног суда Федерације Федерације и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 40/10), чиме је оспорени Закон о водама Кантоне Сарајево престао да важи, Уставни суд Федерације је одлучио да одбаци овај дио захтјева.

Имајући у виду изложеног, Уставни суд Федерације одлучио је као у изреци ове пресуде.

О дијелу захтјева који се односи на Закон о комunalним дјелатностима ("Службене новине Кантоне Сарајево", број 31/04) и Закон о комunalnoj чистоти ("Службене новине Кантоне Сарајево", број 11/97), Суд ће накнадно донијети одлуку.

Ову Пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно, у саставу: mr Kata Сењак, предсједница Суда, Сеад Бахијаревић, mr Ранка Цвијић, Домин Маљбашић, Александра Мартиновић и mr Фарис Вехабовић, судије Суда.

Предсједница

Број У-21/09
27. септембра 2010. године
Кантон Сарајево
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине
Mr Kata Сењак, c. p.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu gradonačelnika Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, u vezi sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i dr., na osnovu člana IV.C.10. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon provedene javne rasprave, na sjednici održanoj 27. septembra 2010. godine, donio je

DJELIMIČNU PRESUDU

1. Utvrđuje se da Zakon o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 24/04) povrđuje pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporeni zakon nije poštovao nadležnosti gradskih vlasti u skladu sa Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, koje se odnose na zajedničku infrastrukturu.
2. Utvrđuje se da je članom 156. stav 1. alineja 9. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 10/04 i 34/07) povrđeno pravo Grada Sarajevā na lokalnu samoupravu, jer Zakonom nije predviđeno obezbjedenje finansijskih sredstava neophodnih za izvršenje obaveze iz osporenog člana.

3. Utvrđuje se da se Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 17/05) povrđuje pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporene odluke nisu poštovale nadležnosti gradskih vlasti u skladu sa Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine koje se odnose na javni promet.
4. Utvrđuje se da se primjenom Pravilnika o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informisanja u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/02) i Pravilnika o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 19/02) povrđuje pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer su u skladu sa članom 87. stav 2. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/02) navedeni pravilnici prestali da važe.
5. Utvrđuje se da Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 10/04, 21/06 i 26/08) članom 109. nije povrjeteno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer je usvojen u skladu sa raspodjelom nadležnosti utvrđenim članom III.4.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a nametnute obaveze nužno ne proizvode finansijske posljedice za Grad Sarajevo kao jedinicu lokalne samouprave.
6. Utvrđuje se da Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 39/07 - prečišćeni tekst) nije povrjetio pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer nametnuta obaveza Gradu Sarajevu ne proizvodi finansijske posljedice.
7. Odbacuje se zahtjev gradonačelnika Grada Sarajeva za utvrđivanje povredne prava na lokalnu samoupravu u Zakonu o vodama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 16/00), jer je osporeni Zakon prestao da važi.
8. Nalaže se Kantonu Sarajevo da u roku od šest mjeseci od dana objavlјivanja ove presude u "Službenim novinama Federacije BiH" uskladi osporene zakone i provedbene akte s ovom presudom.
9. Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Obrazloženje

Predmet zahtjeva

U ovom predmetu gradonačelnik Grada Sarajeva (u dalnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnio je dana 08.10.2009. godine Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa zakonima i drugim aktima Kantona Sarajevo i to:

- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo;
- Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama;
- Zakon o komunalnoj čistoći;
- Zakon o vodama Kantona Sarajevo;
- Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo;
- Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo;
- Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo;
- Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i

Zakon o srednjem obrazovanju.

U preciziranom zahtjevu dostavljenom na javnoj raspravi, podnositelj zahtjeva je istakao članove osporenih zakona za koje smatra da krše pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu. Preciziranim zahtjevom je posebno ukazao na:

- čl. 6., 7., 8. i 9. Zakona o komunalnim djelatnostima;
- čl. 5., 8., 14. i 28. Zakona o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo;
- čl. 7., 27., 36., 38., 40. i 48. Zakona o komunalnoj čistoći;
- član 21. Zakona o vodama Kantona Sarajevo;
- Odluku o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odluku o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo;
- Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo i Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo;
- Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama;
- Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju i
- Zakon o srednjem obrazovanju.

Podnositelj zahtjeva predlaže da Sud, nakon provedenog postupka, donese odluku kojom će se utvrditi:

- da navedeni zakoni i drugi navedeni akti Kantona Sarajevo povrjetaju pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva shodno nadležnostima Grada Sarajeva propisanim članom 16. Statuta Grada Sarajeva u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona Sarajevo;
- da Kanton Sarajevo izvrši izmjene i dopune navedenih zakona i drugih gore navedenih akata Kantona Sarajevo u roku od 90 dana i tako obezbijedi Gradu Sarajevu nesmetano vršenje nadležnosti;
- da Kanton Sarajevo istovremeno izvrši prenos finansijskih sredstava potrebnih za obavljanje poslova u nadležnosti Grada Sarajeva, u skladu s članom 9. tačka 1. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i članom 24. Zakona o priпадnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Stranke u postupku

U ovom predmetu stranke u postupku su:

1. Gradonačelnik Grada Sarajeva
2. Kanton Sarajevo

Bitni navodi iz zahtjeva

U zahtjevu je navedeno da je članom 60. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06) propisano da će se u Kantonu Sarajevo Ustavom, zakonom i Statutom urediti pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

S obzirom da ova zakonska obaveza nije izvršena, u Kantonu Sarajevo još uvijek je u primjeni Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 22/00-Prečišćeni tekst).

U međuvremenu, Kanton Sarajevo je donio označene zakone i druge akte, povrjetujući pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Ustava Kantona Sarajevo i Statuta Grada Sarajeva, kojima su određene nadležnosti Grada Sarajeva, te pri donošenju navedenih propisa nije konsultovao Grad Sarajevo o stvarima koje se neposredno tiču obavljanja nadležnosti Grada Sarajeva u skladu sa članom 4. tačka 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

Podnosič zahtjeva predlaže da Sud, nakon provedenog postupka, donese odluku kojom će se utvrditi:

da navedeni zakoni i drugi navedeni akti Kantona Sarajevo povrjeđuju pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva shodno nadležnostima Grada Sarajeva propisanim članom 16. Statuta Grada Sarajeva, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Kantona Sarajevo;

da Kanton Sarajevo izvrši izmjene i dopune navedenih zakona i drugih gore navedenih akata Kantona Sarajevo u roku od 90 dana i tako obezbijedi Gradu Sarajevu nesmetano vršenje nadležnosti;

da Kanton Sarajevo, istovremeno izvrši prenos finansijskih sredstava potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Grada Sarajeva, u skladu s članom 9. tačka 1. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i članom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Odgovori na zahtjev

Ustavni sud Federacije je dana 01.11.2009. godine dostavio Kantonu Sarajevo zahtjev gradonačelnika Grada Sarajeva radi davanja odgovora na návode iz zahtjeva.

Kanton Sarajevo je dostavio svoje odgovore Ustavnom суду Federacije 01.12.2009. godine.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo je u skladu sa članom 180. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo od nadležnih ministarstava za provođenje propisa zatražila stručno izjašnjanje i dostavila ga Sudu 01.12.2009. godine.

Po mišljenju Zakonodavno-pravne komisije Kanton Sarajevo prema Ustavu Federacije Bošne i Hercegovine i Ustavu Kantona Sarajevo ima nadležnost da na svom području zakonskim propisima uređuje oblasti koje su predmet sporovanja. Svi zakoni su doneseni u propisanoj proceduri, a pojedini propisi su samo podzakonski akti federalnih zakona.

Iz svih izjašnjenja ministarstava se vidi da bi bilo kakvo drugo rješenje u smislu uredivanja datih ovlasti bilo neizvodivo, jer Grad Sarajevo obuhvata 4 općine, a Kanton Sarajevo 9, a u sadašnjem uredenju Grad Sarajevo vrši funkciju na suženom lokalitetu i njegova uloga u hijerarhiji lokalne samouprave je mnogo ograničenija nego što je bila u bivšem sistemu.

Zakonodavno-pravna komisija smatra da je zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva neosnovan i da ne postoji povreda prava na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva.

Javna rasprava

Prva javna rasprava je održana 2. marta 2010. godine, na kojoj je punomočnik podnosioca zahtjeva obrazložio podneseni zahtjev i pismeno priložio obrazloženje, koje je ovaj Sud dostavio Skupštini Kantona Sarajevo na odgovor. Nastavak javne rasprave je održan 16. juna 2010. godine, na kojoj su prisustvovali predstavnici učesnika u postupku.

Po pozivu Suda, kao amicus curiae, u svojstvu predstavnika općina pristupili su općinski pravobranilac Općine Novo Sarajevo, općinski pravobranilac Općine Stari Grad, općinski pravobranilac Općine Novi Grad, zamjenik općinskog pravobranjoca Općine Centar i predsjedavajući Općinskog vijeća Općine Centar, kao i predstavnik Saveza općina i gradova u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Na raspravu nisu pristupili, iako su uredno pozvani, predstavnici općina: Hadžići, Ilijaš, Vogošća, Ilidža i Trnovo.

Nakon provedene javne rasprave, Ustavni sud Federacije je na sjednici o vijećanju i glasanju, 27. septembra 2010. godine, donio djelimičnu odluku kojom je rješio predmet u odnosu na zakone, odluke i pravilnike, navedene u izreci ove presude, a istovremeno je zaključeno da se u odnosu na Zakon o komunalnim djelatnostima i Zakon o komunalnoj čistoći prikupe dodatne informacije, te naknadno donese odluka u odnosu na ova dva osporena zakona.

Relevantni propisi za donošenje odluke Ustavnog suda Federacije:

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine "VI. A. Gradske vlasti"

(1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom.

Odgovornosti grada obuhvataju:

- finansije i poresku politiku, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonima;
- zajedničku infrastrukturu;
- urbanističko planiranje;
- javni promet i
- druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine."

Amandman XXVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

"VI. B. Organizacija Sarajeva

- U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave.
Ustavom Kantona Sarajevo bit će uredeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.
- Sastav i nadležnosti odlučivanja organa Grada Sarajeva odražava multietničnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.
- Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada Sarajeva, u skladu sa ovim Ustavom."

Amandman XCVI na Ustav Federacije BiH

U članu IV.C.10 iz stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine."

B. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

- Osnovna prava i dužnosti lokalne vlasti bit će utvrđeni Ustavom ili statutom; time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.
- Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskretiono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljenе u nadležnost neke druge vlasti.
- Javni poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane ovih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast vodiće se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
- Prava povjerena lokalnim vlastima će, po pravilu, biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od stane neke druge centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.
- U slučajevima prenošenja ovlašćenja sa centralnih i regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagodavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

6. Lokalni organi vlasti će biti konsultovani i, u najvećoj mogućoj mjeri, biće im dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

Član 9. stav 1.

Lokalni organi vlasti će, u skladu s ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlaštenja.

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim Ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom;
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosнabдijevanje, odvodnje i prerada otpadnih voda;
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada;
 - održavanje javne cistoće;
 - gradска groblja;
 - lokalni putevi i mostovi;
 - ulična rasvjeta;
 - javna parkirališta;
 - parkovi;
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovo-

vog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave; analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mera prema nadležnim organima za ova pitanja;

organiziranje, provođenje i odgovornost za mjeru zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;

uspstavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave;

donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave; raspisivanje referendumu za područje jedinice lokalne samouprave;

raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave;

preduzimanje mera za osiguranje higijene i zdravlja; osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom;

osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova;

poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;

organiziranje efikasne lokalne uprave prilagodene lokalnim potrebama;

uspstavljanje organizacije mjesne samouprave;

zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predvidena zakonom, smatra se vlastitom nadležnošću jedinice lokalne samouprave.

Član 11.

Prijenos i povjerenje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

Pravna ocjena

Ustavni sud Federacije podsjeća da je osporene zakone, odnosno, pojedine odredbe osporenih zakona, neophodno razmotriti u svjetlu relevantnog ustavnopravnog poretka Federacije Bosne i Hercegovine, pri čemu se moraju uzeti u obzir, prije svega, nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, principi Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine određeno je da međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, te opća pravila međunarodnog prava, čine dio zakonodavstva Federacije BiH (član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine). Zbog toga, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, kao akt međunarodnog prava ratificirana 1994. godine, kada je i stupila na pravnu snagu, čini dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Sadržaj lokalne samouprave se definije kao pravo i sposobljenost jedinica lokalne samouprave da regulišu i upravljaju određenim javnim poslovima u granicama zakona. To znači da pravo na lokalnu samoupravu jedinicama lokalne samouprave omogućava regulatornu i upravljačku aktivnost kada su u pitanju javni poslovi dati zakonom u nadležnost jedinicama lokalne samouprave. Na osnovu tih ovlaštenja jedinice lokalne samouprave donose opšte i pojedinačne akte kojima regulišu ili upravljaju poslovima iz svoje nadležnosti. Jedinice lokalne samouprave su dužne upravljati javnim poslovima iz svoje nadležnosti, te su dužne to raditi na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

1. Zakon o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo

Podnositelj zahtjeva smatra da se navedenim zakonom, a posebno odredbama čl. 5., 8., 14. i 28., krši pravo Grada Sarajeva na

lokalnu samoupravu, te da je Grad Sarajevo "uskraćen u pravima i obavezama da integralno definiše, propisuje i kontroliše korištenje javnih površina", jer Kanton Sarajevo, po mišljenju podnosioca zahtjeva, nije nadležan za donošenje osporenog zakona.

a) Nadležnost za donošenje zakona

Osporeni zakon je donesen na osnovu člana 12. stav 1. tačka f) Ustava Kantona Sarajevo, kojim se utvrđuje nadležnost Kantona Sarajevo za "donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zoniranje". S druge strane, članom 16. Statuta Grada Sarajeva se utvrđuje nadležnost Gradskog vijeća u odnosu na "urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta". Međutim, i pored ove činjenice, nesporno je da Kanton Sarajevo ima, Ustavom Federacije utvrđenu, nadležnost za donošenje zakona iz ove oblasti.

b) Sadržaj i ocjena zakona sa stanovišta prava na lokalnu samoupravu

Iz teksta osporenog zakona proizilazi da su općinskim službama utvrđene obaveze, prije svega u pogledu provodenja postupka i dodjele urbanističke saglasnosti za određene namjene korištenja javnih površina na području Kantona Sarajevo, a na osnovu elaborata koje izraduje Kanton Sarajevo, odnosno njegove nadležne službe, pri čemu nema obaveza koje su nametnute Gradu Sarajevu u bilo kom obliku.

Obaveze utvrđene osporenim zakonom se odnose na obaveze općinskog načelnika, odnosno općinskih službi i općinskog vijeća i ni na koji način ne obavezuju Grad Sarajevo, tako da ne postoji ni obaveza finansiranja izvršenja ovih obaveza od strane Grada Sarajeva.

Podnositelj zahtjeva smatra da se povreda prava na lokalnu samoupravu odnosi na uskraćivanje bilo kakvih prava i obaveza Grada Sarajeva da "integralno definiše, propisuje i kontroliše korištenje javnih površina, što rezultira neadekvatnim stanjem korištenja javnih površina u užem urbanom jezgru Grada Sarajeva". U odnosu na ove navode, Ustavni sud Federacije utvrđuje da je osporenim zakonom, bez ulaganja u suštinu odnosa između Kantona Sarajevo i općina, data uloga općinama kao jedinicama lokalne samouprave, kako u pogledu provodenja postupaka u cilju razmatranja korištenja javnih površina, tako i u pogledu ubiranja finansijskih sredstava koja se prikupe izvršenjem obaveza iz navedenog zakona. Takođe je nesporno da Kanton Sarajevo ima nadležnost za donošenje ovog zakona. Međutim, činjenica da osporenim zakonom ni na koji način nije uvažena ustavna pozicija Grada Sarajeva sa nadležnostima koje su utvrđene Amandmanom XVI na Ustav Federacije, a posebno nadležnosti gradskih vlasti u odnosu na zajedničku infrastrukturu, po mišljenju Ustavnog suda Federacije predstavlja kršenje prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu. Ovakav stav Ustavnog suda Federacije temelji na činjenici da osporen zakon u odnosu na javne površine na onom području koje obuhvata Grad Sarajevo mora uvažiti postojanje Grada Sarajeva, kao urbane cjeline, koja mora biti zastupljena u odlučivanju o korištenju javnih površina, ali i raspodjeli finansijskih sredstava za njihovo korištenje.

2. Zakon o srednjem obrazovanju

Podnositelj zahtjeva smatra da je Grad Sarajevo nadležan za donošenje zakona kojim se reguliše srednjoškolsko obrazovanje, te da su mu usvojenim zakonom nametnute brojne obaveze koje nije moguće provesti zbog opstrukcija u finansiranju izvršenja nametnutih obaveza od strane Kantona Sarajevo.

a) Nadležnost za donošenje Zakona

Osporeni zakon je donesen na osnovu člana 12. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo, kojim se utvrđuje nadležnost Kantona Sarajevo za "utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja". S druge strane, članom 16. tačka 6. Statuta Grada Sarajeva se utvrđuje nadležnost Gradskog vijeća u odnosu na "osnovno i srednje obrazovanje". Kao i u slučaju navedenog Zakona o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo, Grad Sarajevo, kao jedinica lokalne samouprave, može vršiti samo one nadležnosti koje su u skladu sa Ustavom i zakonom i koje mu povjeri neki drugi nivo vlasti. U

konkretnom slučaju, Kanton Sarajevo je bio nadležan za donošenje ovog zakona.

b) Sadržaj i ocjena Zakona sa stanovišta prava na lokalnu samoupravu

Zakon o srednjem obrazovanju članom 156. propisuje 17 nadležnosti Grada Sarajeva i to: pokreće inicijativu za osnivanje i ukidanje srednjih škola na svom području; predlaže plan upisa učenika u srednje škole; prati i potiče realizaciju godišnjih programa rada srednjih škola na području Grada Sarajeva; razmatra stručne izvještaje Ministarstva o radu i uvjetima rada srednjih škola na području Grada Sarajeva; organizira u saradnji s Ministarstvom takmičenja i smotre srednjih škola na području Grada Sarajeva, u oblasti nastave i vannastavnih aktivnosti; razmatra stručne izvještaje o testiranju znanja učenika i rezultate takmičenja i smotri srednjih škola na području Grada Sarajeva koja mu dostavlja Ministarstvo; izrađuje izvještaje o radu i uvjetima rada srednjih škola na području Grada Sarajeva; izrađuje prijedloge mjera za unapređenje obrazovno-odgojnog rada srednjih škola na području Grada Sarajeva; dostavlja Ministarstvu prijedloge za unapređenje obrazovnog-odgojnog rada srednjih škola na području Grada Sarajeva i stara se o njihovoj realizaciji; osigurava zadovoljenje prostornih i materijalnih potreba srednjih škola na području Grada Sarajeva; ostvaruje saradnju s direktorima srednjih škola na području Grada Sarajeva; ostvaruje saradnju s roditeljima učenika srednjih škola; vodi evidenciju upisanih učenika u srednje škole; osigurava uvjete za prihvrat djece povratnika u sistem obrazovanja i predlaže mjere srednjim školama za njihovu što uspješniju integraciju u novu sredinu; razmatra pismene prigovore učenika srednjih škola i njihovih roditelja; koordinira rad srednjih škola; uspostavlja saradnju srednjih škola sa školama drugih gradova u zemlji i inostranstvu; osigurava javnu, kulturnu i sportsku funkciju u srednjim školama, posebno iz domena obrazovanja o demokratiji, ljudskim pravima i pravima djeteta.

Finansijska sredstva neophodna za izvršenje obaveze

U pogledu osporene odredbe zakona, jasno je da utvrđena obaveza u vidu poboljšanja prostornih i materijalnih uslova srednjih škola na području Grada Sarajeva proizvodi finansijske obaveze za Grad Sarajevo. Član 11. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđuje da će prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave biti praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje. U konkretnom slučaju nije moguće predvidjeti potrebe finansijskih sredstava za izvršavanje nametnutih obaveza, ali je izvjesno da, imajući u vidu sve pobrojane obaveze Grada Sarajeva u pogledu osporene odredbe, proizvode finansijske obaveze za Grad Sarajevo, odnosno da Zakon nije predviđio način finansiranja Grada Sarajeva u obavljanju ove nadležnosti.

Pravo na lokalnu samoupravu podrazumijeva poštivanje proceduralnih pravila ponašanja između jedinica lokalne samouprave, s jedne, i višeg nivoa vlasti, s druge strane. U materijalnom smislu, lokalna samouprava podrazumijeva određeni stepen autonomije jedinica lokalne samouprave, ali podrazumijeva i pozitivnu obavezu viših nivoa vlasti radi očuvanja djelokruga samouprave. U cilju postizanja demokratskih ciljeva, uz poštivanje prethodnih uvjeta, različiti nivoi vlasti moraju ostvariti saradnju u cilju zajedničkog djelovanja u rješavanju određenih problema. U takvim situacijama je neophodno poštivanje i uvažavanje pozicije učesnika u zajedničkim dogovorima. Najčešći rezultat takvih dogovora su određeni akti kojima se daje određena uloga jedinicama lokalne samouprave u cilju što kvalitetnijeg pristupa građaninu. Međutim, da bi se ostvario cilj koji se želi postići dogоворom između različitih nivoa vlasti, neophodno je osigurati i finansijska i druga sredstva neophodna za njihovo kvalitetno izvršavanje. Nije moguće samo podijeliti obaveze, a time i odgovornost, bez osiguranja, odnosno garancija za njihovo efikasno provođenje.

Zbog toga je i Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrdio obavezu prijenosa finansijskih sredstava za prenesene nadležnosti, odnosno obaveze.

Kako je utvrđeno da u pogledu nadležnosti Grada Sarajeva za poboljšanje prostora i materijalnih uslova srednjih škola na području Grada Sarajeva nije Zakonom predviđen način finansiranja, time je povrijedeno pravo na lokalnu samoupravu, pa je Ustavni sud Federacije odlučio da uvaži dio zahtjeva u odnosu na član 156. stav 1. alineja 9. osporenog zakona.

3. Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo

Podnositelj zahtjeva smatra da navedene odluke krše pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer je prilikom kategorizacije cesta Kanton Sarajevo u potpunosti isključio Grad Sarajevo iz "prava da vrši svoja prava i obaveze kao jedinica lokalne uprave i samouprave".

a) Nadležnost za donošenje osporenih akata

Osporeni provedbeni akti su doneseni tokom 2005. godine i to na osnovu tada važećeg Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/02). Navedenim Zakonom regulisu se pitanja vezana za sve ceste na području Federacije Bosne i Hercegovine, te je i članom 7. tač. 2. i 3. regulisan pojam regionalnih i lokalnih cesta kao javnih cesta, a članom 8. regulisana je nadležnost Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i resornog ministarstva za određivanje kriterija kako za magistralne tako i za regionalne i lokalne ceste. Kanton Sarajevo je izvršio ovu obavezu iz Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine tek 2005. godine donošenjem Odluke o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odluke o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo.

b) Sadržaj i ocjena osporenih akata sa stanovišta prava na lokalnu samoupravu

Ustavni sud Federacije podsjeća na činjenicu da je nastavak javne rasprave započete 2. marta održan 16. juna 2010. godine, a da je novi Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/10), objavljen 15. marta ove godine, ostavio rok od šest meseci za usaglašavanje kantonalnih propisa sa usvojenim zakonom, te da Kanton Sarajevo nije ispoštovao svoje zakonske obaveze.

Ustavni sud Federacije zaključuje da Kanton Sarajevo, primjenom člana III/2.d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koja se odnosi na zajedničku nadležnost federalne vlasti i kantona, jeste nadležan za "komunikacijsku i transportnu infrastrukturu, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine", ali uz striktno poštivanje ustavnih nadležnosti i zakonskih obaveza proisteklih iz vršenja ove nadležnosti.

Pored ovoga, Ustavni sud Federacije podsjeća na izričite nadležnosti gradskih vlasti utvrđene amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, a koje se odnose na "zajedničku infrastrukturu", ali i na "javni promet", pri čemu se infrastruktura tipično odnosi na tehničke strukture i sisteme koji podržavaju društvo, kao npr. ceste, vodovod, kanalizacija, elektroopskrba, itd. Općenitija definicija infrastrukture je mreža resursa "gdje je sistem kao cjelina namijenjen da bude neograničeno održavan specifičnim standardom usluge kroz kontinuiranu izmjenu i promjenu svojih dijelova." Istovremeno, promet podrazumijeva prijevoz ljudi, dobara i informacija s jednog mjeseta na drugo. Promet sačinjavaju: infrastruktura (ceste, željezničke pruge, aerodromi, luke...), vozila (cestovna vozila, željeznička vozila, avioni, brodovi...) i operacije (svjetla, znakovi, kontrola zračnog prometa). Iz navedenog proizilazi da su pojam infrastrukture i prometa međusobno usko povezani. Ukoliko se ove nadležnosti gradskih vlasti dovedu u kontekst odluka o klasifikaciji cesta na području Kantona Sarajeva, jasno projilazi da je Kanton Sarajevo bio dužan osporene odluke donijeti u skladu sa ustavnim nadležnostima gradskih vlasti, odnosno uključiti i Grad Sarajevo u klasifikaciju cesta na području koje pokriva Grad Sarajevo. Nasuprot tome, Kanton Sarajevo sa zakašnjenjem od tri godine donosi odluke koje ne uvažavaju niti ustavne nadležnosti, a niti činjenicu ustavnog

pozicioniranja Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave u okviru Kantona Sarajevo, čime se Grad Sarajevo onemogućava u izvršenju svojih ustavnih nadležnosti.

Dovodeći nadležnosti gradskih vlasti iz Amandmana XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine u kontekst nadležnosti Grada Sarajeva, Ustavni sud Federacije primjećuje da je Grad Sarajevo uspostavljen Amandmanom XXVI, čiji član 3. utvrđuje: "Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada Sarajeva, u skladu sa ovim Ustavom", što, prema mišljenju Ustavnog suda Federacije, podrazumijeva uključivanje nadležnosti gradskih vlasti, "u skladu sa ovim Ustavom", kako su one utvrđene Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, i za Grad Sarajevo, jer drugačije tumačenje bi moglo dovesti do narušavanja principa ravnopravnosti različitih gradskih vlasti, ovisno da li se radi o Gradu Sarajevu ili nekoj drugoj gradskoj vlasti. Time se podrazumijeva da nadležnosti date Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine gradskim vlastima moraju uključivati i Grad Sarajevo, kao nosioca tih nadležnosti.

Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud Federacije zaključuje da se Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo krši pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva, jer prilikom donošenja ovih odluka nisu poštovane nadležnosti gradskih vlasti, utvrđene Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo i Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo

Podnositelj zahtjeva smatra da navedeni pravilnici krše pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer je zbog pogrešne kategorizacije cesta Kanton Sarajevo donio osporene pravilnike, čime je Grad Sarajevo u potpunosti isključen iz "prava da vrši svoja prava i obaveze kao jedinica lokalne uprave i samouprave".

a) Nadležnost za donošenje osporenih akata

Zakon o cestama Federacije Bosne i Hercegovine iz 2002. godine propisao je da će federalni ministar prometa i komunikacija donijeti odgovarajuću odluku o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu i drugog zemljišta koje pripada javnim cestama, no i pored ovakve zakonske odredbe organi Kantona Sarajevo su u junu, odnosno avgustu 2002. godine donijeli dva pravilnika: Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo i Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo, iako je federalni ministar prometa i komunikacija ovu odluku donio tek u oktobru 2002. godine, na što upućuje i dopis Federalnog ministarstva prometa i komunikacija od 2. decembra 2002. godine. Naime, navedenim dopisom se izričito ukazuje da se pravilnici i odluke koje je donio Kanton Sarajevo ne mogu primjenjivati, a što je i u svom odgovoru Ustavnom судu Federacije potvrdio i kantonalni ministar prometa i komunikacija.

b) Sadržaj i ocjena osporenih akata sa stanovišta prava na lokalnu samoupravu

Međutim, tokom održane javne rasprave predstavnik Kantonalnog ministarstva prometa i komunikacija je izričito potvrdio da se osporeni pravilnici primjenjuju, a imajući u vidu da novi nikada nisu doneseni, sasvim je izvjesno da je Kanton Sarajevo tek nakon tri godine od usvajanja Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine donio odluke kojima se vrši klasifikacija cesta na području Kantona Sarajevo, a pravilnike koji regulišu plaćanje naknada nije nikada ni uskladio sa federalnim propisom.

Dakle, Kanton Sarajevo primjenjuje pravilnike kojima vrši naplatu korištenja zemljišta u zaštitnom cestovnom pojasu i za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području cijelokupne teritorije Kantona Sarajevo, iako nema nikakvo ustavno i zakonsko uporište za primjenu pravilnika koji su još 2002. godine morali biti stavljeni van snage, a na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine iz 2002. godine.

Ustavni sud Federacije se, takođe, poziva na svoju Presudu u predmetu broj U - 9/09 od 19. januara 2010. godine u kojoj je utvrdio da ne postoji povreda prava Općine Siroki Brijeg na lokalnu samoupravu zbog činjenice donošenja Uredbe o prijenosu određenih poslova i ovlasti sa Uprave za ceste Kantona Zapadnohercegovačkog na nadležne općinske službe za upravu, gdje je, za razliku od ovog slučaja, postojao negativni sukob nadležnosti.

Na osnovu svega iznesenog, a uzimajući u obzir i stav iznesen u pogledu odluka o klasifikaciji cesta na području Kantona Sarajevo, Ustavni sud Federacije zaključuje da primjenom Pravilnika o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo i Pravilnika o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo, a koji su u skladu sa Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine prestali da važe, Kanton Sarajevo krši pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer su, u skladu sa članom 87. stav 2. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, navedeni pravilnici prestali da važe.

5. Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju

Podnositelj zahtjeva smatra da je Grad Sarajevo nadležan za donošenje zakona u ovoj oblasti u skladu sa članom 16. Statuta Grada Sarajeva, ali i da obaveze nametnute osporenom zakonom, posebno članom 109. osporenog zakona, bez mogućnosti da ih efikasno provede, predstavlja kršenje prava na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva.

a) Nadležnost za donošenje osporenog zakona

Osporen zakon je donesen na osnovu člana 12. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo, kojim se utvrđuje nadležnost Kantona Sarajevo za "utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja". S druge strane, članom 16. tačka 6. Statuta Grada Sarajeva se utvrđuje nadležnost Gradskog vijeća u odnosu na "osnovno i srednje obrazovanje". U konkretnom slučaju, Kanton Sarajevo je bio nadležan za donošenje ovog zakona.

b) Sadržaj i ocjena zakona sa stanovišta prava na lokalnu samoupravu

Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju, članom 109., propisuje nadležnosti Grada Sarajeva. Iz teksta Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju, u poglavljiju XIV. Samoupravni djelokrug Grada Sarajeva na području Kantona u oblasti osnovnog odgoja i obrazovanja - član 109., propisuje da Grad Sarajevo u saradnji sa gradskim općinama radi na poboljšanju prostornih i materijalnih uslova škola na području Grada Sarajeva i pomaže u organizaciji i realizaciji javne i kulturne funkcije škole na području Grada Sarajeva, posebno iz domena sporta, obrazovanja za demokratiju, ljudska prava i prava djeteta.

Finansijska sredstva neophodna za izvršenje obaveza

U pogledu osporenog zakona nije izvjesno da dodijeljene nadležnosti proizvode finansijske obaveze za Grad Sarajevo. Osporenim članom je predviđena neka vrsta fakultativne obaveze za Grad Sarajevo i općine na području Grada Sarajeva, ali nije izvjesno da povjerene nadležnosti moraju provesti finansijske obaveze za Grad Sarajevo. Istovremeno, na osnovu prikupljenih dokaza u toku postupka pred Ustavnim sudom Federacije, niti izjava datih tokom održavanja javnih rasprava, nije moguće iznijeti procjenu o obimu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje datih obaveza.

Za razliku od Zakona o srednjem obrazovanju, u kojem je u članu 156. stav 1. alineja 9. predviđena imperativna norma, odnosno da Grad Sarajevo osigurava zadovoljenje prostornih i materijalnih potreba srednjih škola na području Grada Sarajeva,

u osporenom članu 109. nadležnost Grada Sarajeva je fakultativne prirode, s obzirom na formulaciju da Grad Sarajevo, zajedno sa općinama "radi na poboljšanju prostornih i materijalnih uslova škola na području Grada".

Imajući u vidu prirodu dodijeljene nadležnosti, Ustavni sud Federacije je zaključio da ovakva formulacija osporenog člana ne predstavlja kršenje prava na lokalnu samoupravu, jer nije izvjesno da ona proizvodi finansijske obaveze.

6. Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama

a) Nadležnost za donošenje osporenog zakona

Osporen zakon je donesen na osnovu člana 12. stav 1. tačka d) Ustava Kantona Sarajevo, kojim se utvrđuje nadležnost Kantona Sarajevo za "utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata". Istovremeno, članom 16. tačka 11., utvrđuje nadležnost Grada Sarajeva za "izvršne aspekte stambene politike (dodata stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stanarina). I Kanton Sarajevo i Grad Sarajevo smatraju da imaju nadležnost za donošenje propisa iz ove oblasti.

b) Sadržaj i ocjena zakona sa stanovišta prava na lokalnu samoupravu

Zakonom je nametnuta samostalna obaveza koja se odnosi na Grad Sarajevo, a koja podrazumijeva donošenje odluke o kućnom redu u stambenim zgradama. S tim u vezi, očigledno je da nametnuta obaveza ne zahtijeva finansijska sredstva za njeno izvršenje, pa samim tim i nema uticaja na sadržaj prava na lokalnu samoupravu. Uzimajući u obzir da je Kanton Sarajevo nadležan za donošenje propisa u ovoj oblasti, te s obzirom na činjenicu da Gradu Sarajevu nisu prenijete nadležnosti koje zahtijevaju finansijska sredstva za izvršenje prenesenih nadležnosti, Ustavni sud Federacije zaključuje da nametnuta obaveza nije takve prirode da može uticati na pravo lokalne samouprave Grada Sarajeva, pa shodno navedenome utvrđuje da se osporenim zakonom ne krši pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva.

7. Zakon o vodama Kantona Sarajevo

Imajući u vidu da je tokom postupka pred Ustavnim sudom Federacije Kanton Sarajevo donio novi Zakon o vodama ("Službene novine Kantona Sarajeva", broj 18/10), primjenom člana 26. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine i člana 41. Poslovniku Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), čime je osporen Zakon o vodama Kantona Sarajevo prestao da važi, Ustavni sud Federacije je odlučio da odbaci ovaj dio zahtjeva.

Imajući u vidu izloženo, Ustavni sud Federacije odlučio je kao u izreci ove Presude.

O dijelu zahtjeva koji se odnosi na Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajeva", broj 31/04. i Zakon o komunalnoj čistoći ("Službene novine Kantona Sarajeva", broj 11/97), Sud će naknadno donijeti odluku.

Ovu Presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno, i sastavu: mr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domink Malbašić, Aleksandra Martinović i mr. Faris Vehabović, sudije Suda.

Predsjednica

Broj U-21/09
27. septembra 2010. godine
Sarajevo

Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
Mr. Kata Senjak, s. r.

FEDERALNA UPRAVA POLICIJE

Na osnovu člana 28. i 30. Zakona o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/05.) i člana 6. Pravilnika o inventurisanju-popis imovine, potraživanja, zaliha i obaveza F MUP-Federalni uprave policije broj 09-2881 od 19. 12. 2007. godine, a u vezi s Odlukom o redovnom potpunom popisu sredstava i obaveza FMUP-Federalnoj upravi policije za 2010. godinu br.

„Službene novine FBiH“ broj: 51/16
od 22.10.2016 god.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-21/09
Sarajevo, 21.10.2015. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Gradonačelnika Grada Sarajeva, za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, u svezi sa Zakonom o komunalnim djelatnostima i Zakonom o komunalnoj čistoći, na temelju članka IV.C.3.10. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u svezi s Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj 21.10.2015. godine, donio je

DOPUNSKU PRESUDU

1. Utvrđuje se da Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.: 31/04, 21/05 i 36/14) i Zakon o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 11/97), povrjeđuju pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporeni zakoni nisu poštovali nadležnosti i odgovornosti gradskih vlasti sukladno sa Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, i jer prilikom donošenja ovih zakona, nije postupljeno sukladno sa čl. 3. i 4. Europske povelje o lokalnoj samoupravi i čl. 56., 59. i 60. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 49/06 i 51/09).
2. Dopunsku presudu objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Obrázloženje

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Gradonačelnik Grada Sarajeva (u dalnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je dana 08.10.2009. godine, Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi sa zakonima i drugim aktima Kantona Sarajevo, i to:

- Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 31/04),
- Zakon o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 20/04),
- Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 21/04, 26/07, odnosno 39/07 – prečišćen tekst),
- Zakon o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 11/97),
- Zakon o vodama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 16/00),
- Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 17/05),

- Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informacija u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/02),
- Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje cestovnog pojasa i zemljišta koje pripada cestama na području Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 19/02),
- Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.: 10/04, 21/06 i 26/08) i
- Zakon o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 10/04 i 34/07).

Podnositelj zahtjeva je predložio da Ustavni sud Federacije, nakon provedenog postupka, doneše odluku kojom će se utvrditi:

- da navedeni zakoni i drugi propisi Kantona Sarajevo povrjeđuju pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva shodno nadležnostima Grada Sarajeva propisanim člankom 16. Statuta Grada Sarajeva sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,
- da Kanton Sarajevo izvrši izmjene i dopune navedenih zakona i drugih propisa Kantona Sarajeva u roku od 90 dana i tako obezbijedi Gradu Sarajevo nesmetano vršenje dužnosti, te,
- da Kanton Sarajevo istovremeno izvrši prijenos finansijskih sredstava potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Grada Sarajeva, sukladno s člankom 9. točka 1. Europske povelje o lokalnoj samoupravi i člankom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

2. Ovlaštenje za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Federacije

Na temelju Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud Federacije. Takav postupak pred Ustavnim sudom Federacije mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud Federacije odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno, podnositelj zahtjeva je ovlašten subjekt za pokretanje postupka za zaštitu prava na lokalnu samoupravu pred Ustavnim sudom Federacije.

3. Stranke u postupku

U smislu Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, stranke u ovom ustavnosudskom postupku su Gradonačelnik Grada Sarajeva kao podnositelj zahtjeva, i Skupština Kantona Sarajevo, kao donositelj osporenih propisa.

4. Djelimična presuda

Dana 27.09.2010. godine, odlučujući o navedenom zahtjevu, Ustavni sud Federacije je donio Djelimičnu presudu broj: U-21/09, koja je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 85/10. U dijelu zahtjeva koji se odnosio na Zakon o komunalnim djelatnostima i Zakon o komunalnoj čistoći, Ustavni sud Federacije nije donio odluku i isto je predmet ovog postupka.

5. Zahtjev podnositelja za donošenje dopunske presude

Podnositelj zahtjeva obratio se dana 31.12.2014. godine, Ustavnom суду Federacije, za donošenje Dopunske presude po zahtjevu za zaštitu prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer Djelimičnom presudom broj: U-21/09, od 27.09.2010. godine, nije odlučeno

da li Zakon o komunalnim djelatnostima, (u dalnjem tekstu: osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima) i Zakon o komunalnoj čistoći, (u dalnjem tekstu: osporeni Zakon o komunalnoj čistoći) povrjeđuju pravo na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva.

6. Navodi iz zahtjeva

Ističući i interes Grada Sarajeva za donošenje Dopunske presude u svezi sa osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima i osporenim Zakonom o komunalnoj čistoći, podnositelj zahtjeva ostaje kod svih navoda iz zahtjeva od 02.10.2009. godine, i dodaje da su člankom 16. Statuta Grada Sarajeva – Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 34/08), propisane nadležnosti Grada Sarajeva koje obuhvataju: javne službe/infrastruktura (voda, kanalizacija, prikupljanje otpada, grijanje, plin, tržnice, javni parkovi, vatrogasne postrojbe, lokalne zdravstvene službe, sportski objekti, groblja), te da se obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva može, sukladno sa zakonom, povjeriti ustanovama, poduzećima i drugim pravnim osobama osnovanim radi obavljanja javnih službi u Gradu Sarajevu.

Poziva se na Europsku povelju o lokalnoj samoupravi koja je prema Ustavu Bosne i Hercegovine i Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine sastavni dio zakonodavstva Bosne i Hercegovine, na relevantne ustavne odredbe, prema kojima je Sarajevo glavni Grad Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, kao i na to, da su međunarodni ugovori i drugi sporazumi, koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, te opća pravila međunarodnog prava, sastavni dio zakonodavstva u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, uključujući pri tome i Europsku povelju o lokalnoj samoupravi, apostrofirajući posebice Amandman XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine kojim se osniva Grad Sarajevo, te na Amandman I na Ustav Kantona Sarajevo kojim je propisan teritorijalni obuhvat Grada kao i da se njegove nadležnosti i unutarnja organizacija uređuju Statutom Grada Sarajeva.

Istiće, da je Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, u članku 8. st. 1. i 2., utvrđen obim vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave, te da je u stavku 3. taksativno navedeno čak 29 vlastitih nadležnosti koje posebice pripadaju jedinicama lokalne samouprave, koje imaju pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njihove nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost druge vlasti na temelju ustava i zakona, kao i da je lokalna samouprava samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Posebice se naglašava da su stupanjem na snagu spomenutog Zakona, kantoni bili dužni usuglasiti svoje zakone sa ovim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, zatim, da su jedinice lokalne samouprave bile dužne usuglasiti svoje statute sa ovim Zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, kao i da njegovim stupanjem na snagu, prestaju važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Također, ukazuje na članak 59. istog Zakona kojim je propisano da će prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim Zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, početi istodobno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo vršenje, a da će se prema članku 60. Zakona, odredbe ovog Zakona primjenjivati i na Grad Sarajevo i Grad Mostar, odnosno, prema stavku 2. ovog članka, u Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom urediti će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu, kao i općina koje nisu sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način

financiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci, od dana donošenja ovog Zakona.

Obzirom da Kanton Sarajevo nije usuglasio postojeći Zakon o lokalnoj samoupravi. Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 22/00), sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine niti je izvršio i posebnu obvezu u odnosu na Grad Sarajevo kako je to sadržano u članku 60. stavak 2. spomenutog Zakona, time je propustio da uredi položaj Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave koji je određen Amandmanom XXVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, kao i Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo i Statutom Grada Sarajeva. Kako postojećim Zakonom o lokalnoj samoupravi nije uređeno pitanje položaja, prava, obveza i odgovornosti lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo, a da prilikom donošenja osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima i osporenog Zakona o komunalnoj čistoći, Kanton Sarajevo nije konzultirao Grad Sarajevo u stvarima koje se neposredno tiču obavljanja poslova iz nadležnosti Grada Sarajeva (članak 4. točka 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi), podnositelj zahtjeva predlaže:

- da Ustavni sud Federacije, nakon provedenog postupka odluči da osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, povrjeđuju pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu kako je to propisano člankom 16. Statuta Grada Sarajeva sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,

- da naloži Kantonu Sarajevo, da osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, usuglaši sa relevantnim odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, zakona i drugih propisa u roku od 90 dana i time obezbijedi Gradu Sarajevo nesmetano vršenje funkcija lokalne samouprave koje mu pripadaju, te,

- da Kanton Sarajevo istodobno sa usuglašavanjem navedenih zakona, izvrši i prijenos finansijskih sredstava potrebnih za vršenje funkcija Grada Sarajeva i poslova koji su u njegovoj nadležnosti, a suglasno s člankom 9. točka 1. Europske povelje o lokalnoj samoupravi i člankom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

7. Navodi iz odgovora na zahtjev

Suglasno članku 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 6/95 i 37/03), Ustavni sud Federacije je dana 01.11.2009. godine, dostavio Kantonu Sarajevo zahtjev podnositelja od 02.10.2009. godine, radi davanja odgovora na navode za osporene zakone i druge propise uključujući i osporene zakone.

U ime Skupštine Kantona Sarajevo, objedinjene odgovore ministarstava u čijoj su nadležnosti provođenje osporenih zakona i drugih propisa, uključujući i osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, kao svoje odgovore, Ustavnom судu Federacije dostavilo je Zakonodavno-pravno povjerenstvo Skupštine Kantona Sarajevo, aktom broj: 01-05-27146-1/09, od 03.12.2009. godine, i aktom broj: 01-05-4411/10 od 15.03.2010. godine.

Prema odgovorima Zakonodavno-pravnog povjerenstva, zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva je neutemeljen, a u odnosu na osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i iz razloga jer je: listopada 1996. godine, formiran Kanton Sarajevo koji je praktično, u komunalnim djelatnostima, pored drugih oblasti, preuzeo i djelatnosti koje je ranije obavljao Grad Sarajevo; da je u postratnom periodu nastavljena obnova, pa kasnije i razvoj sustava kao jedinstvenih i nedjeljivih cjelina, iz kojih razloga je organiziranje obavljanja posebice komunalnih djelatnosti koje su vezane za složene infrastrukturne sustave (snabdijevanje vodom, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda,

snabdijevanje plinom, proizvodnja i distribucija toplotne energije, održavanje globalja, javna rasvjeta, deponija i sl.) dato u nadležnost Kantona Sarajevo; da je pristup reguliranju komunalnih djelatnosti trasiran njihovim nespornim značajem i interesima svih subjekata za njihovo obavljanje; da su do donošenja osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima, komunalne djelatnosti bile regulirane Zakonom o komunalnim djelatnostima SR BiH i Odlukom o komunalnim djelatnostima Grada Sarajeva, u vrijeme kada je Grad Sarajevo obuhvatao 10 općina, te, da se nastankom novog ustavno-pravnog sustava, ukazala potreba da se komunalne djelatnosti na području Kantona Sarajevo reguliraju posebnim zakonom, posebice stoga što područje Grada Sarajeva sada obuhvata četiri općine, a da Kanton Sarajevo obavlja komunalne djelatnosti koje obuhvataju zajedničku komunalnu infrastrukturu više općina, a ne samo četiri gradske općine, pa se iz razloga jedinstvenosti i nedjeljivosti komunalnih sustava (npr. jedinstveni vodovodni i kanalizacioni sustav koji obuhvata prostor šest općina, plinska mreža koja se prostire na devet općina, proizvodnja i distribucija toplotne energije koja obuhvata šest općina i sl.) navedene djelatnosti osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima stavljaju u nadležnost Kantona Sarajevo.

Prema odgovorima Zakonodavno-pravnog povjerenstva, sve navedeno u odnosu na osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima, odnosi se i na osporeni Zakon o komunalnoj čistoći.

U odgovoru Ministarstva prostornog uređenja i okoliša Kantona Sarajevo od 30.09.2010. godine, navodi se da je dana 13.11.2003. godine, Skupština Kantona Sarajevo utvrdila Nacrt Zakona o komunalnim djelatnostima, na koji su u javnoj raspravi, između ostalih, i od strane Grada Sarajeva bile dostavljene primjedbe, sugestije i prijedlozi u kojima su istaknuta pitanja neadekvatnih razgraničenja prava i obveza između Kantona, Grada i općina u obezbjeđivanju obavljanja komunalnih djelatnosti, ali da prilikom utvrđivanja konačne verzije prijedloga ovog Zakona, primjedbe, prijedlozi i sugestije Grada Sarajeva nisu uvažene iako za to nisu data nikakva obrazloženja niti su dati argumenti za njihovo odbacivanje, te da je osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima koncipiran uz potpuno zanemarivanje postojeće ustavne i zakonske regulative i to: Načela Europske povelje o lokalnoj samoupravi, Amandmana XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, odredaba Statuta Grada Sarajeva, a posebice članka 16. Statuta kojim je propisano da je Grad, između ostalog, nadležan i za: javne službe /infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, plin, tržnice, javne parkove, vatrogasne postrojbe, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja), javni saobraćaj; te, odredaba Odluke o gradskoj upravi Grada Sarajeva, u vezi sa organizacijom gradske uprave za vršenje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Grada.

Prema odgovoru Ministarstva financija Kantona Sarajevo od 10.03.2010. godine, Zakonom o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo, trebalo je urediti nadležnost lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo, a isti Zakon je trebao biti temelj za donošenje Zakona o pripadnosti javnih prihoda Kantona Sarajevo kojim bi se utvrdili i pripadajući prihodi Grada Sarajeva i općina kao jedinica lokalne samouprave. Međutim, kako Zakon o lokalnoj samoupravi nije donesen, to nije došlo ni to donošenja predmetnog Zakona o pripadnosti javnih prihoda iz kojih razloga je to pitanje do danas ostalo neriješeno.

Aktom od 05.07.2010. godine, Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, obavijestio je Ustavni sud Federacije da u cijelosti podržava predmetni zahtjev Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva, o čemu su Ustavnom суду Federacije dostavljeni Zaključci Predsjedništva ove asocijacije od 15.06.2010. godine.

8. Sjednica Suda s javnom raspravom

Ustavni sud Federacije je sukladno s člankom 25. Poslovnika Ustavnog suda Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 40/10), na sjednici održanoj 18.02.2010. godine, odlučio održati javnu raspravu na kojoj će se raspravljati o ovome zahtjevu.

Javna rasprava i njen nastavak održani su 03.03.2010. godine, odnosno 16.06.2010. godine, kojima su bili nazočni predstavnici učesnika u postupku pred Ustavnim sudom Federacije, a istom su bili obuhvaćeni i osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, nakon čega je Ustavni sud Federacije na sjednici o vijećanju i glasovanju, 27.09.2010. godine, donio Djelimičnu presudu kojom je riješio predmet u odnosu na zakone, odluke i pravilnike, navedene u izreci Presude broj: U-21/09, od 27.09.2010. godine, a istodobno je zaključio da se u odnosu na osporene Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, prikupe dodatne informacije, te da će se nakon toga donijeti odgovarajuća odluka.

U odnosu na osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, opunomoćenik podnositelja zahtjeva je na javnoj raspravi naveo dijelove osporenih zakona za koje smatra da se istima izričito krše prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, a posebice je izdvojio čl. 3., 6., 7., 8. i 9. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima, i čl. 7., 27., 38. i 48. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći, ističući da su isti propisi doneseni suprotno odredbama članka 4. točka 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi, bez konzultiranja i učešća Grada Sarajeva u donošenju zakona. Na taj način je Gradu Sarajevou onemogućeno da vrši svoja prava i obveze kao jedinica lokalne samouprave, kao i da utvrđuje naknade i ostvaruje prihode na temelju korištenja javnih dobara koje mu, također, po Zakonu o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine pripadaju, te su ponovljeni stavovi sadržani u zahtjevu podnositelja od 08.10.2009. godine. Također je naglašeno da se iz prezentiranih nadležnosti Kantona, Grada i općina van Grada Sarajeva u sklopu obavljanja komunalnih djelatnosti, osnovano može zaključiti da je sadašnja podjela predmetnih nadležnosti u direktnoj suprotnosti s člankom 8. stavak 3. alineja 12., 13., 14., 15., 17., 18., 19., 20. i 28. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i u prethodno navedenim odredbama istog Zakona, koji propisuju obvezu prenosa nadležnosti i finansijskih sredstava za obavljanje tih nadležnosti sukladno s člankom 16. Statuta Grada Sarajeva, iako je problematika komunalnih djelatnosti koju tretiraju navedeni zakoni suštinski interes svih građana Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva i uvjet njihovog urbanog življjenja.

Posebice je istaknut potpuni nedostatak volje zakonodavnih vlasti Kantona Sarajevo da u ostavljenom roku implementiraju obvezujuće odredbe Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i da relevantne kantonalne zakone usuglase sa ovim Zakonom, posebice s odredbama čl. 58. i 59. pomenutog Zakona, koji obvezuju na prenos poslova i nadležnosti na jedinice lokalne samouprave kao i odgovornost lokalne samouprave za njihovo vršenje, uz uvjet istovremenog prenosa novčanih sredstava potrebnih lokalnoj samoupravi za njihovo vršenje. U odnosu na Grad Sarajevo, od strane Kantona Sarajevo evidentno je potpuno nerazumijevanje u pogledu nalaženja optimalnog modela teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u njegovom sastavu kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovih međusobnih odnosa i načina financiranja sukladno s člankom 60. istog Zakona, koji takvu obvezu Kantonu Sarajevo neposredno i posebice propisuje.

9. Dodatne informacije u odnosu na osporene Zakone

Sukladno s Djelimičnom presudom Ustavnog suda Federacije, od 27. 09. 2010. godine, u odnosu na osporene zakone, pribavljene su nove informacije od Skupštine Kantona Sarajevo, odnosno od podnositelja zahtjeva.

Aktom broj:01-05-20701/ 15, od 23.07.2015. godine i aktom broj:01-05-22058/15, od 03.08.2015. godine, Skupština Kantona Sarajevo je dostavila očitovanje Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, Ministarstva pravde i uprave i Ministarstva financija tog Kantona, prema kojima od momenta podnošenja zahtjeva za zaštitu prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu pa do danas, nije bilo izmjena i dopuna osporenih zakona. Isto tako se navodi da Kanton Sarajevo nije donio ni Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Kantonu Sarajevo iz razloga što u Kantonu Sarajevo nije donesen Zakon o lokalnoj samoupravi kojim bi se definirale nadležnosti jedinica lokalne samouprave, općina i Grada, kao i da Proračunom Kantona Sarajevo za 2015. godinu, nisu planirana sredstva za financiranje Grada Sarajeva sa jedinstvenog računa Federacije Bosne i Hercegovine koja pripadaju jedinicama lokalne samouprave, iz razloga što je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/14), izmijenjen način doznačavanja sredstava koja pripadaju jedinicama lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo. Stupanjem na snagu tog Zakona, sredstva koja pripadaju jedinicama lokalne samouprave ne doznačavaju se na račun Kantona, nego direktno na račune općina u Kantonu Sarajevo.

Prema tome, današnji položaj Grada Sarajeva u oblastima komunalnih djelatnosti uključujući i komunalnu čistoću, u odnosu na stanje u vrijeme podnošenja zahtjeva, nije se promijenio, odnosno, pogoršao se, posebice zbog dalnjih restrikcija u pogledu njegovog financiranja.

10. Relevantno pravo

Ustav Bosne i Hercegovine

članak I.5.

Glavni grad

Glavni grad Bosne i Hercegovine je Sarajevo.

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

članak I.4.

Glavni grad Federacije je Sarajevo.

Amandman XV na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

članak V.1.2. Ustava Federacije BiH mijenja se i glasi:

- (1) Svaki kanton može prenijeti svoje ovlaštenje na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast.
- (2) Svaki kanton može na općinu i grad na svojoj teritoriji prenijeti ovlaštenja u svezi s obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom

djelatnošću te radijom i televizijom, a dužan je to učiniti ako u pogledu nacionalnog sastava većinsko stanovništvo te općine, odnosno grada nije većinsko stanovništvo u kantonu kao cjelini.

Amandman XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza glave: „VI-Općinske vlasti“ dodaje se novo poglavlje, koje glasi:

„VI.A. Gradske vlasti

- (1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, sukladno s federalnim zakonom.

Odgovornosti grada obuhvataju:

- a) financije i poresku politiku, sukladno sa federalnim i kantonalnim zakonima,
- b) zajedničku infrastrukturu,
- c) urbanističko planiranje,
- d) javni promet,
- e) druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine.

(2) Grad ima statut koji mora biti sukladan s ovim ustavom, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom.

(6) Grad ostvaruje prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, sukladno sa zakonom.

Amandman XXVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza poglavlja VI.A. „Gradske vlasti“ dodaje se novo poglavlje, koje glasi:

„VI.B. Organizacija Sarajevo

1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave. Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.
2. Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva odražava multietičnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.
3. Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, sukladno s ovim Ustavom.“

Amandman XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

U članku IV.C.10 iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne

samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine“.

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Europska povelja o lokalnoj samoupravi

Članak 2.

Ustavni i zakonski temelj lokalne samouprave

Načelo lokalne samouprave bit će utvrđeno zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće - ustavom.

Članak 3.

Koncept lokalne samouprave

(1) Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. (...).

Članak 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, sukladno sa zakonom.

2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u svezi sa stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

3. Javni poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti. (...).

6. Lokalne vlasti će biti konzultirane, u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Članak 6.

Odgovarajuća organizacija uprave i izvori sredstava za obavljanje poslova lokalne vlasti

1. U mjeri u kojoj to nije u sukobu sa općim statutarnim odredbama, lokalne vlasti će imati mogućnost da određuju vlastitu internu upravnu strukturu, u cilju njenog prilagođavanja lokalnim potrebama i efikasnog rukovođenja radom organa uprave.

Članak 9.

Izvori financiranja lokalnih vlasti

1. Lokalne vlasti će, sukladno s ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore financiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlaštenja.

2. Izvori financiranja lokalnih vlasti će biti primjereni njihovim dužnostima koje propisuju ustav i zakon.(...).

4. Sustavi financiranja na kojima se zasnivaju izvori sredstava lokalnih vlasti treba da budu dovoljno raznoliki i elastični kako bi omogućili usuglašavanje, u najvećoj mjeri, sa stvarnom procjenom troškova za obavljanje njihovih aktivnosti.

5. Potreba zaštite finansijski slabih lokalnih vlasti nalaže uspostavljanje odgovarajućih postupaka ili mjera finansijskog izjednačavanja, sa ciljem ispravljanja posljedica nejednakne distribucije izvora financiranja odnosno finansijskog opterećenja lokalnih vlasti. Takvim postupcima ili mjerama se ne mogu sužavati prava lokalnih vlasti koje one imaju u okviru svoje nadležnosti.

6. Lokalne vlasti će, na odgovarajući način, biti konzultirane u pogledu metoda na temelju kojeg će im biti dodijeljeni redistributivni izvori financiranja.

7. Koliko god je to moguće, sredstva koja se prenose lokalnim vlastima neće imati karakter namjenskih sredstava. Dodjelom tih sredstava ne može se ugroziti diskreciono pravo lokalnih vlasti da vode politiku u okviru svojih ovlaštenja. (...).

Članak 11. Zakonska zaštita lokalne samouprave

Lokalne vlasti imaju pravo na pravna sredstva radi osiguranja slobodnog obavljanja svojih dužnosti i poštovanja načela lokalne samouprave uspostavljenih ustavom ili zakonom zemlje kojoj pripadaju.

Članak 12. Preuzimanje obveza

1. Svaka potpisnica se obvezuje na poštovanje najmanje 20 stavaka Dijela 1. Povelje, od kojih najmanje 10 mora biti među sljedećim stavcima:

- članak 2;
- članak 3. stavak 1. i 2;
- članak 3. stavak 1., 2. i 4;
- članak 5;
- članak 7. stavak 1;
- članak 8. stavak 2;
- članak 9. stavak 1., 2. i 3;
- članak 10. stavak 1;
- članak 11.

Članak 13. Vlasti na koje se Povelja odnosi

1. Načela lokalne samouprave, sadržana u ovoj Povelji odnose se na sve kategorije lokalnih vlasti koje postoje na teritoriji zemlje potpisnice.(...).

Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.:49/06 i 51/09)

II. Definicija lokalne samouprave

Članak 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i sposobnost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Članak 3.

Lokalna samouprava se organizira i ostvaruje u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave (u dalnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave), a izvršavaju je organi jedinice lokalne samouprave i građani, sukladno sa ustavom i zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave. (...).

Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva. (...).

III. Samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave

Članak 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebice spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda sukladno sa Ustavom;
- donošenje proračuna jedinice lokalne samouprave;
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući i zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene izgradnje;
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanja naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolažanja imovinom jedinica lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na temelju njihovog korištenja;
- upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture: vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
- prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
- održavanje javne čistoće,
- gradska groblja,
- lokalni putevi i mostovi,
- ulična rasvjeta,
- javna parkirališta,
- parkovi,
- organiziranje i unapređenje javnog prijevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i financiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i financiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenivanje rada ustanova i kvaliteta usluga djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje

- njihovog rada i kvaliteta usluga sukladno s potrebama stanovništva i mogućnostima jedinica lokalne samouprave;
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim oranima za ova pitanja;
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih sredstava od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje referenduma za područje jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave;
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene zdravlja;
- osiguranje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica sukladno sa zakonom;
- osiguravanje i vođenje evidencija o osobnim stanjima građana i biračkih spiskova;
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama;
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinica lokalne samouprave(...).

Članak 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

VII. Financiranje i imovina jedinica lokalne samouprave

Članak 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore financiranja kojima slobodno raspolazu u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Članak 34. stavak 1.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti sukladno sa zakonom(...).

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obveze jedinica lokalne samouprave.

Sukladno s utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i pristojbi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Članak 36.

U zakonom propisanim okvirima jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i pristojbama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Članak 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu sukladno sa zakonom;
- lokalne pristojbe i naknade čije iznose utvrđuje vijeće sukladno sa zakonom;
- kazne i kamate sukladno sa zakonom;
- prihod od upotrebe i prodaje imovine;
- prihod od poduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao i prihod od koncesija sukladno sa zakonskim propisima;
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije;
- prihodi od samodoprinosu;
- prihodi od proračunskih korisnika;
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća.

b) drugi prihodi:

- prihodi od dodijeljenih poreza, definirani zakonom;
- transferi i grantovi viših nivoa vlasti; dug sukladno sa zakonom.

Članak 38.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na temelju kriterija i formula za dodjelu koji će biti utvrđeni posebnim zakonom, uvažavajući načelo solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

XII. Odnos i suradnja federalnih i kantonalnih vlasti i jedinica lokalne samouprave.

Članak 52.

U vršenju vlasti i ostvarivanja prava i dužnosti građana kantonalne i vlasti jedinica lokalne samouprave djeluju zajednički na partnerskim temeljima, izuzev u oblasti administrativnog nadzora koji veže federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada vlasti jedinica lokalne samouprave.

Članak 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i poduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konzultirati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konzultiranje u smislu prethodnog stavka ovog članka, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem Saveza općina i gradova.

XIV. Prijelazne i završne odredbe.

Članak 58.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj:6/95).

Federacija BiH i kantoni dužni su usuglasiti svoje zakone sa ovim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Jedinice lokalne samouprave dužne su usuglasiti svoje statute sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Članak 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Članak 60.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti s odredbama Ustava Federacije BiH koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uređit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način financiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Ustav Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 04/01, 28/04, 6/13)

Članak 2.

Uspostavljanje Kantona

Područje Grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14. decembra/prosinca 1995. godine, (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosne i Hercegovine (dalje: Federacija), organizira se kao kanton suglasno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Članak 3.

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je, Kanton Sarajevo.

Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Članak 4.

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća, kako je to

utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje: Skupština Kantona) sukladno sa federalnim zakonima.(...).

Članak 6. Odnos prema Bosni i Hercegovini i Federaciji

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to utvrđeno njihovim ustavima.

Organi vlasti u Kantonu su dužni obezbijediti punu zaštitu interesa Bosne i Hercegovine i Federacije u njihovom glavnem gradu. Oni ne mogu donositi bilo kakve propise ili druge akte niti poduzimati radnje kojima bi se na bilo koji način ograničavala prava ili narušavali interesi Bosne i Hercegovine ili Federacije na ovom području.

Članak 12. Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zoniranje;
- g) donošenje propisa o unapređivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u svezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provodenje socijalne politike i uspostava službi socijalne skrbi;
- k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- l) stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- m) financiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Članak 38. Financiranje Kantona

Financiranje Kantona vrši se iz poreza, pristojbi i doprinosa koje uvodi Skupština. Financiranje se može vršiti i iz drugih izvora, kao što su dotacije Bosne i Hercegovine i Federacije, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih organizacija, donacije i slično, o čemu odlučuje Skupština posebnim propisima.(...)

Amandman I na Ustav Kantona Sarajevo

Iza članka 4. dodaje se novi članak 4a. koji glasi:

„ U kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutarnja organizacija Grada uređuje se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje pitanja od vitalnog nacionalnog interesa“.

Amandman III na Ustav Kantona Sarajevo

U članku 18. pod (j), riječ „općine“ zamjenjuje se riječima „općinu, Grad“.

Amandman XII na Ustav Kantona Sarajevo

U članku 38. posljednji stavak se mijenja i glasi:

„Funkcije Kantona, Grada i općina financiraju se kroz proračun koji donosi Skupština Kantona, Gradsko vijeće i općinska vijeća, pojedinačno, sukladno s kantonalnim i federalnim propisima.“

Zakon o lokalnoj samoupravi – Prečišćeni tekst „Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 22/00)

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se pitanja samoupravnog djelokruga općina i Grada Sarajeva (u dalnjem tekstu: Grad), kao jedinica lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo (u dalnjem tekstu: Kanton), neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, organi općine, odnosno Grada, mjesna samouprava, imovina i financiranje lokalne samouprave, propisi i druga akta općine, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Članak 2. stavak 2.

U Gradu, kao jedinici lokalne samouprave, koju čine općine Centar Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo i Stari Grad Sarajevo (u dalnjem tekstu: općine u sastavu Grada), građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Članak 10. stavak 1.

Grad u okviru samoupravnog djelokruga, obavlja poslove utvrđene Statutom Grada i zakonom.

Članak 11. st. 1. i 2.

Poslovi uprave iz samoupravnog djelokruga općine i grada i poslovi kantonalne uprave koji se obavljaju u općini i Gradu određuju se zakonom.

Troškovi obavljanja poslova kantonalne uprave koji su preneseni na općine odnosno Grad, podmiruju se iz proračuna Kantona.

Članak 54.

Odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju na Grad, kao jedinicu lokalne samouprave i njegove službe, ako Ustavom Kantona, zakonom i Statutom Grada nije drugačije određeno.

Članak 57.

Stupanjem na snagu Zákona o lokalnoj samoupravi („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 19/97), na području Kantona neće se primjenjivati odredbe Zakona o načelima postupka obrazovanja mjesnih zajednica („Službeni list SR BiH“, broj: 22/81 i 8/91).

Statut Grada Sarajeva - Prečišćeni tekst „Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 34/08)

I. Osnovne odredbe

Članak 2.

Grad Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine i sjedište Kantona Sarajevo.

Grad Sarajevo je jedinica lokalne samouprave.

Članak 3.

Općine: Centar Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo i Stari Grad Sarajevo čine Grad Sarajevo.

II. Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda

Članak 15.

Grad Sarajevo je samostalan u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga, sukladno sa ustavom i zakonom.

Članak 16.

Grad Sarajevo nadležan je za:

1. urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta,
2. javne službe/infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, plin, tržnice, javne parkove, vatrogasne postrojbe, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja),
3. gradske financije,
4. javni saobraćaj,
5. kulturu,
6. osnovno i srednje obrazovanje,
7. lokalni biznis,
8. dobrotvorne organizacije,
9. lokalni radio i televiziju,
10. lokalni turizam,
11. izvršne aspekte stambene politike (dodjela stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stana),
12. druge nadležnosti koje Gradu Sarajevu prenese Kanton Sarajevo, odnosno povjere općine.

Obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva može se, u sukladno sa zakonom, povjeriti ustanovama, poduzećima i drugim pravnim osobama osnovanim radi obavljanja javnih službi u Gradu Sarajevu.

IV.4. Gradska uprava

Članak 48.

Za obavljanje poslova lokalne samouprave i upravnih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva, kao i prenesenih poslova državne uprave, Gradonačelnik organizuje Gradsku upravu Grada Sarajeva (u dalnjem tekstu: Gradska uprava).

VI. 1. Prihodi Grada Sarajeva

Članak 70.

Gradu Sarajevu pripadaju prihodi za obavljanje dužnosti i ovlaštenja sukladno sa zakonom i propisom Kantona.

Prihodi Grada Sarajeva su:

- iz proračuna Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, kao i naknada troškova iz proračuna Kantona Sarajevo za obavljanje poslova kantonalne uprave koji su preneseni na Grad Sarajevo,
- prihodi iz dijela poreza Kantona Sarajevo,
- gradski porezi i pristojbe, čije stope, u granicama određenim zakonom, utvrđuje samostalno,
- prihodi od nepokretnih i pokretnih stvari u vlasništvu Grada Sarajeva,
- prihodi od poduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu Grada Sarajeva, kao i prihodi od koncesija koje odobrava Grad Sarajevo,
- prihodi od prodaje pokretnih i nepokretnih stvari u vlasništvu Grada Sarajeva,
- pokloni, nasljedstva, legati,
- pomoć, donacije, zajam, kredit i samodoprinos,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom i aktima Gradskog vijeća, sukladno sa zakonom.

Radi zadovoljenja potreba građana, sredstva se mogu prikupljati na temelju neposrednog izjašnjavanja građana, sukladno sa zakonom, odnosno ovim statutom.

VI.3. Imovina Grada Sarajeva

Članak 73.

Imovinu Grada Sarajeva čine pokretna i nepokretna imovina, a imovinom se smatraju stvari, prava i novčana sredstva stečena kupovinom ili na drugi način sukladno sa zakonom.

11. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Podnositelj je obrazloženim zahtjevom od 08.10.2009. godine, smatrao da su u svezi sa osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo i drugim propisima, učinjene povrede prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu jer osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i drugi propisi nisu usuglašeni sa relevantnim odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, Ustavom Kantona Sarajevo, kao i da je zbog neusuglašenosti Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo sa navedenim propisima, Statut Grada Sarajeva koji je usuglašen sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom Federacije Bosne i Hercegovine i drugim međunarodnim ugovorima i sporazumima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, i Ustavom Kantona

Sarajevo, derogiran, ostao neprimjenjiv, odnosno, da je na navedeni način Kanton Sarajevo učinio povredu prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Kanton Sarajevo/Zakonodavno-pravno povjerenstvo Skupštine Kantona, aktom broj: 01-05-27146-1/09, od 03.12.2009. godine, i aktom broj: 01-05-4411/10 od 15.03.2010. godine, dostavilo je Ustavnom суду Federacije objedinjene odgovore ministarstava u čijoj su nadležnosti provođenje osporenih zakona i drugih propisa. Prema stanovištu Zakonodavnopravnog povjerenstva, zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Grada Sarajeva je neutemeljen iz razloga što Kanton Sarajevo shodno Ustavu Kantona, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavu Bosne i Hercegovine, ima nadležnost da na svom području zakonskim propisima uređuje oblasti koje su predmet osporenih zakona i drugih propisa, da su svi osporeni zakoni, uključujući i osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, doneseni u propisanoj proceduri te da se istima ne osporava pravo Gradu Sarajevo da svoja ovlaštenja ostvaruje u okvirima ustava i Statuta. Navode, da u sadašnjem uređenju Grad Sarajevo obnaša funkciju na suženom lokalitetu i njegova uloga u hijerarhiji lokalne samouprave je mnogo ograničenija nego što je bila u bivšem sustavu, te stoga ovo Povjerenstvo predlaže Ustavnom суду Federacije da zahtjev podnositelja odbaci.

Prema odgovoru Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo u vezi sa osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima i osporenim Zakonom o komunalnoj čistoći, razlog preuzimanja nadležnosti od strane Kanton Sarajevo, a koje su predmet reguliranja navedenih zakona, sadrži se u jedinstvenosti i nedjeljivosti komunalnih sustava koja se ogleda u tehničko-tehnološkim i funkcionalnim cjelinama, koje po pravilu, obuhvataju prostor više općina i njima nije moguće segmentarno upravljati (npr.: jedinstveni vodovodni i kanalizacioni sustav koji obuhvata šest općina, plinska mreža se prostire na prostoru svih devet općina, proizvodnja i distribucija toplotne energije obuhvata šest općina, održavanje komunalne čistoće i zelenih površina prostire se na sve općine Kantona Sarajevo, i sl.), dok se u odgovoru Ministarstva financija Kantona Sarajevo navodi da je jasno definiranje financiranja jedinica lokalne samouprave, uključujući i Grad Sarajevo, ostalo sve do danas neriješeno iz razloga što u Kantonu Sarajevo nije donesen usuglašeni, odnosno novi Zakon o lokalnoj samupravi kojim je trebalo urediti nadležnost, prava, dužnosti i odgovornosti lokalne samouprave, a koji zakon bi bio temelj za donošenje Zakona o pripadnosti javnih prihoda Kantona Sarajevo, a time i pripadnost javnih prihoda jedinicama lokalne samouprave.

Ustavni sud Federacije je odlučujući o navedenom zahtjevu podnositelja, na temelju članka IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u svezi s Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon provedene javne rasprave kojom su obuhvaćeni i osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, na sjednici održanoj dana 27.09.2010. godine, donio Djelimičnu presudu U-21/09 („Službene novine Federacije BiH“, broj: 85/10) i istodobno je odlučio da će o dijelu zahtjeva koji se odnosi na osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, naknadno donijeti odluku.

Podnositelj zahtjeva je aktom broj: 01-05-5684/14, od 31.12.2014. godine, zatražio od Ustavnog suda Federacije donošenje Dopunske presude po zahtjevu podnositelja za zaštitu prava Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu u svezi Djelimične presude od 27.10.2010. godine, i to u dijelu koji se odnosi na osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i osporeni Zakon o komunalnoj čistoći, ostajući kod svih navoda iz zahtjeva od 02.10.2009. godine, a koji se odnose i na navedene osporene zakone. Također, podnositelj zahtjeva navodi da od dana podnošenja zahtjeva do danas nije došlo do izmjene osporenih zakona u odnosu na Grad

Sarajevo kao jedinicu lokalne samouprave, te da su osporeni zakoni u neposrednoj svezi sa Zakonom o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo koji zakon nikada nije usuglašen sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine zbog čega je Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave u okviru Kantona Sarajevo u istom položaju u 2015. godini, kao i u vrijeme podnošenja zahtjeva Ustavnom sudu za zaštitu prava na lokalnu samoupravu 2009. godine.

Nakon uvida u zahtjev podnositelja i u njegova obrazloženja, u odgovore protivne strane na zahtjev i dodatnih informacija u odnosu na osporene Zakone, te nakon održane javne rasprave, Ustavni sud Federacije je utvrdio da je Skupština Kantona Sarajevo osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima donijela na temelju članka 12.e) i članka 18.b) Ustava Kantona Sarajevo kao propis u isključivoj nadležnosti zakonodavne vlasti ovog Kantona, iako su predmet reguliranja ovog Zakona i pitanja komunalnih djelatnosti koja su u nadležnosti i Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave.

Utvrđeno je da se osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima u cijelosti određuju komunalne djelatnosti, na području Kantona Sarajevo. Osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima se također definiraju komunalne djelatnosti što obuhvata pružanje komunalnih usluga od interesa za fizičke i pravne osobe, te financiranje građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao cjelovitog sustava na području Kantona Sarajevo, kao i Grada Sarajeva i općina na području Kantona Sarajevo (članak 2. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima), a koje se dijele na Komunalne djelatnosti individualne, i Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje. Osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima se također propisuje obezbjeđivanje i obavljanje komunalnih djelatnosti na način da obavljanje ovih djelatnosti sukladno s ovim Zakonom u okviru svojih nadležnosti, obezbjeđuje Kanton, Grad i općine (članak 6. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima), zatim, taksativno se nabrajaju 14 komunalnih djelatnosti čije obavljanje obezbjeđuje Kanton (članak 7. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima), a koje su istodobno i u nadležnosti Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave, dok se člankom 8. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima, propisuje ovlaštenje Kantonu Sarajevo da može posebnim propisom povjeriti Gradu i općinama u cijelosti ili djelimično obezbjeđivanje i obavljanje komunalnih djelatnosti iz članka 7. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima, kao i da Grad i općine mogu utvrditi i druge djelatnosti od lokalnog značaja koje smatraju komunalnim djelatnostima. Osim toga, člankom 9. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima se propisuje obveza Gradu Sarajevo i općinama u njegovom sastavu, kao i općinama koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, da u okviru svog samoupravnog djelokruga, obezbjeđuju komunalne djelatnosti koje obuhvataju: snabdijevanje pitkom vodom iz vodovoda lokalnog značaja; odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda kanalizacijom lokalnog značaja, te crpljenje, odvoz, zbrinjavanje fekalija iz septičkih jama; snabdijevanje toplotnom energijom van centralnog daljinskog sustava zagrijavanja; obavljanje pogrebnih poslova; održavanje grobalja lokalnog značaja; kafilerijske usluge; dekoriranje; održavanje javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika; održavanje javnih satova, kao i obvezu Gradu i općinama u njegovom sastavu da posebnim propisom urede međusobne odnose i druga pitanja u cilju obazbjedivanja obavljanja komunalnih djelatnosti iz osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima. Osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima, također, (člancima 13.-20. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima), propisuju uvjeti koje moraju ispunjavati davatelji komunalnih usluga za obavljanje komunalnih djelatnosti, odnosi u komunalnim djelatnostima, zatim, sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti (članak 21. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima), cijena komunalne usluge (članak 22. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima), komunalna naknada (čl. 25., 26. i 27. osporenog Zakona), koja je prihod Kantona, Grada i općine sukladno sa utvrđenim

nadležnostima u čl. 6., 7., 8. i 9. ovog Zakona, a Vladi Kantona Sarajevo je dato ovlaštenje da utvrđuje vrijednost boda komunalne naknade na temelju programa financiranja komunalnih djelatnosti iz članka 22. stavak 2. ovog Zakona, i to posebnom odlukom najkasnije do 31. prosinca tekuće za narednu godinu, te pravo Kantona Sarajevo da iz prikupljenih sredstava komunalne naknade sukcesivno doznačava Gradu Sarajevo i općinama sredstva za financiranje komunalnih djelatnosti u nadležnosti Grada Sarajeva i općine, suglasno čl. 8. i 9. toč. 5., 6., 7., 8. i 9. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima. Konačno, člankom 38. osporenog Zakona o komunalnim djelatnostima, propisano je da se financiranje građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, kao i nabavka stalnih sredstava vrši iz naknada koje se naplaćuju iz osnova propisa o prostornom uređenju i građevinskom zemljištu, proračuna Kantona Sarajevo, Grada Sarajeva i općine, donacija i iz drugih izvora, a da Vlada Kantona, Grad i općine, sukladno sa planiranim sredstvima iz ovog članka, donosi program izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, te program nabavke stalnih sredstava davatelja komunalnih usluga.

Ustavni sud Federacije je također utvrdio, da se osporenim Zakonom o komunalnoj čistoći, koji je kao propis u isključivoj nadležnosti Kantona Sarajevo, donijela Skupština Kantona Sarajevo, na temelju članka III. 4. i članka V.6.e) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, i članka 18.b) Ustava Kantona Sarajevo, u cijelosti uređuje komunalna čistoća, utvrđuju obveze poduzeća i drugih pravnih osoba i građana u održavanju komunalne čistoće, način financiranja i druga pitanja od značaja za komunalnu čistoću na teritoriji Kantona Sarajevo (članak 1. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), određuje šta se smatra komunalnom čistoćom u smislu ovog zakona (članak 2. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), šta se smatra javnim površinama (članak 4. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), određuje se Direkcija za puteve kao tijelo odgovorno za održavanje čistoće na javnim površinama iz članka 4. osporenog Zakona (članak 6. stavak 4. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), propisuje nadležnost kantonalnog organa nadležnog za komunalne poslove za utvrđivanje Programa održavanja čistoće na području Kantona Sarajevo (članak 7. st. 2. i 3. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), propisuje obveza da se Program i operativni plan održavanja čistoće dostavlja općinskim organima nadležnim za komunalne poslove i kantonalnom inspektoratu nadležnom za komunalnu inspekciju (članak 9. stavak 2. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), propisuje obveza komunalnim poduzećima dostavljanja najkasnije do 31.12. tekuće, za narednu godinu, općinskom organu nadležnom za komunalne poslove odnosno kantonalnom inspektoratu nadležnom za komunalnu inspekciju i mjesnim zajednicama na koje se operativni plan odnosi, sa oznakom odgovornih osoba za pojedinu područja (članak 27. stavak 2. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), propisuje da se lokacija za deponiju utvrđuje Urbanističkim planom Kantona Sarajevo, odnosno općine (članak 32. stavak 1. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), da se sredstva za obavljanje komunalne čistoće za usluge koje spadaju u individualnu komunalnu potrošnju obezbjeđuju iz cijene komunalnih usluga koje plaćaju korisnici, a utvrđuju je komunalna poduzeća uz suglasnost Vlade Kantona Sarajevo (članak 51. stavak 1. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), da se sredstva za obavljanje komunalne čistoće za usluge koje spadaju u zajedničku komunalnu potrošnju obezbjeđuju iz proračunskih sredstava Kantona Sarajevo-komunalna naknada i drugi predviđeni izvori, a visina potrebnih sredstava se utvrđuje na temelju Programa (članak 51. stavak 2. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), da diferencirane cijene određuju komunalna poduzeća uz suglasnost Vlade Kantona (članak 53. stavak 6. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći), te, da se člankom 58. do 64. osporenog Zakona o komunalnoj čistoći, propisuje nadzor nad provođenjem ovog Zakona, programa i operativnih planova održavanja čistoće i uklanjanja snijega vrši kantonalni organ nadležan za komunalne

poslove, a da poslove inspekcijskog nadzora vrši komunalni inspektorat nadležan za komunalnu inspekciju.

Dakle, analizom procedura za njihovo donošenje kao i sadržaja osporenih zakona, Ustavni sud Federacije je nesumnjivo utvrdio da je Skupština Kantona Sarajevo postupak za donošenje osporenog Zakona o komunalnim dejnostima i osporenog Zakona o komunalnoj čistoći, temeljila na ustavnom temelju za donošenje zakona kojima se uređuju društveni odnosi koji su u isključivoj nadležnosti kantona, iako su prema relevantnim odredbama snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine koji su dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, komunalne djelatnosti i komunalna čistoća kao i relevantna pitanja u svezi s vršenjem ovih djelatnosti, osim u nadležnosti Kantona Sarajevo i u nadležnosti lokalne samouprave, odnosno Grada Sarajeva i općina kao jedinica lokalne samouprave na području ovog Kantona. Ovo tim prije, jer se osporenim zakonima, osim potpunog uređenja navedenih društvenih odnosa, vrši i jednostrano propisivanje obveza Gradu Sarajevu i općinama na području Kantona Sarajevo, bilo da su u sastavu Grada Sarajeva ili su izvan sastava Grada Sarajeva, pri čemu se nije uzimalo u obzir prava, dužnosti i odgovornosti Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave, njegove nadležnosti i teritorijalne organizacije i općina u njegovom sastavu, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihove međusobne odnose i načine financiranja, a posebice se nisu uzele u obzir specifičnosti organizacije Sarajeva, koji je istodobno i glavni grad države Bosne i Hercegovine, Federacije, te sjedište Kantona Sarajevo, na koji način je Kanton Sarajevo postupio suprotno čl. 3. i 4. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i čl. 56., 59. i 60. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Pri tome, Ustavni sud Federacije polazi od činjenice da je relevantnim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, određeno da je Sarajevo glavni grad Bosne i Hercegovine, glavni grad Federacije Bosne i Hercegovine i sjedište Kantona Sarajevo, a da se nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva uređuje Ustavom kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

S tim u svezi, Ustavni sud Federacije je konstatirao da je člankom VI.2.(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano da se u općini ostvaruje lokalna samouprava, odnosno, prema Amandmanu XXVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, u Gradu Sarajevu kao jedinici lokalne samouprave, a da prema članku VII.3. Ustava, međunarodni i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, te opća pravila međunarodnog prava, čine dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, a u slučaju nesuglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, preovladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum. Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, kao aktom međunarodnog prava koja je ratificirana 1994. godine, kada je stupila na snagu i od kada je ista sastavni dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, člankom 6. Evropske povelje se propisuje, da će lokalne vlasti biti konzultirane u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka u svim stvarima koje se njih direktno tiču, a načela Evropske povelje o lokalnoj samoupravi dalje su sadržani i konkretizirani u Zakonu o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, a posebice u članku 56. Zakona, prema kojem su federalne, odnosno kantonalne vlasti bile dužne u najvećoj mogućoj mjeri konzultirati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču. Pri tome, treba posebice uzeti u obzir propise ovog Zakona koji regulira odnos i suradnju federalnih i kantonalnih vlasti i jedinica

lokalne samouprave, a prema kojima, danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave (članak 58. Zakona), da će prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim Zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, početi istodobno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje (članak 59. Zakona), te, da će se odredbe ovog Zakona primjenjivati i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti s odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara, kao i da će se u Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, urediti pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način financiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od donošenja ovog Zakona (članak 60. Zakona).

U konkretnom slučaju, u postupku zaštite prava na lokalnu samoupravu, Ustavni sud Federacije je nesumnjivo utvrdio da Kanton Sarajevo Zakon o lokalnoj samoupravi koji je na snazi od 1997. godine, iako predstavlja temeljni zakon kojim je trebalo urediti pitanja položaja, prava, dužnosti i odgovornosti lokalne samouprave, nije usuglašen sa relevantnim odredbama Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Europske povelje o lokalnoj samoupravi, a posebice ovaj Zakon nije usuglašen sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine kojim se izričito propisuje obveza Kantona da izvrši prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim Zakonom lokalnoj samoupravi uz istodobno prenošenje i potrebnih sredstava za njihovo vršenje, kao i da je u Kantonu Sarajevo trebalo urediti pitanje nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, njihove međusobne odnose i način financiranja s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, na koji način je Kanton Sarajevo, ne vršeći svoje ustavne i zakonom propisane obvezе, Grad Sarajevo kao jedinicu lokalne samouprave doveo u stanje u kojem kao jedinica lokalne samouprave nije u mogućnosti ostvarivati svoja ustavom i zakonom određena prava, dužnosti i odgovornosti i pored činjenice da su nadležnost i unutarnja organizacija Grada, kao i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa uređena Statutom Grada Sarajeva koji je usuglašen s Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i sa Ustavom Kantona, te da je prema ovom Statutu, Grad Sarajevo nadležan za: urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta; javne službe/infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, plin, tržnice, javne parkove, vatrogasne postrojbe, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja); gradske financije; javni saobraćaj; kulturu; osnovno i srednje obrazovanje; lokalni biznis; dobrotvorne organizacije; lokalni radio i televiziju; lokalni turizam; izvršne aspekte stambene politike (dodjela stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stana), te druge nadležnosti koje Gradu Sarajevu prenese Kanton Sarajevo, odnosno povjere općine, kao i da su Statutom propisane i financije i imovina Grada, te prihodi Grada Sarajeva.

S tim u svezi, Ustavni sud Federacije konstatira da je Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, sve do njegove izmjene i dopune svibnja 2014. godine, bila utvrđena obveza Kantona Sarajevo da doznačena sredstva koja pripadaju jedinicama lokalne samouprave, raspoređuju jedinicama lokalne samouprave koje se nalaze na području tog Kantona, uključujući i Grad Sarajevo kao jedinicu lokalne samouprave (članak 12. Zakona). Međutim, nakon izmjena i dopuna tog Zakona 09.05.2014. godine, odnosno, nakon što je člankom 12. Zakona izmijenjen članak 24. istog Zakona, dokinuta je mogućnost financiranja i Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave, jer se izmijenjenim Zakonom sredstva raspoređuju samo općinama kao jedinicama lokalne samouprave, i to prema kriterijumima koji su primjenjivi samo na općine, čime je Grad Sarajevo potpuno isključen iz

raspodjele prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave, što je u direktnoj suprotnosti kako sa relevantnim određenjima Europske povelje o lokalnoj samoupravi tako i sa Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Polazeći od navedenog relevantnog prava, navoda i obrazloženja iz zahtjeva kao i navode sadržane u odgovorima na zahtjev, te činjenica utvrđenih na javnoj raspravi, za donošenje Dopunske presude, Ustavni sud Federacije je utvrdio da nema dokaza da je Kanton Sarajevo kao donositelj osporenih zakona do okončanja ovog ustavno-sudskog spora postupio sukladno sa čl. 3. i 4. Europske povelje o lokalnoj samoupravi i čl. 56., 59. i 60. Zakona o načelima lokalne samouprave, niti je Kanton Sarajevo postupio sukladno sa Djelimičnom presudom ovog suda broj: U-21/09, od 27.09.2010. godine. Također je utvrđeno da se osporenim Zakonom o komunalnim djelatnostima i osporenim Zakonom o komunalnoj čistoći, povrjeđuje pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu kako u pogledu procedura za njihovo donošenje tako i u sadržajnom/materijalnom smislu i predmetu reguliranja, jer su osporeni zakoni doneseni od strane Skupštine Kantona Sarajevo kao propisi iz isključive nadležnosti kantona, iako su za pitanja iz oblasti komunalnih djelatnosti i komunalne čistoće, ustavom, zakonom i drugim relevantnim propisima, kao i Statutom Grada Sarajeva, osim nadležnosti kantona, utvrđene i nadležnosti lokalne samouprave, posebice Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave.

Pri donošenju ove presude, Ustavni sud Federacije je konstatirao da je u periodu između 2004. i 2015. godine, ovaj sud donio najmanje 15 presuda kojima je utvrđena povreda prava na lokalnu samoupravu jedinica lokalne samouprave koje se nalaze na području Kantona Sarajevo, i to: 11 presuda po zahtjevima načelnika općina za zaštitu prava na lokalnu samoupravu i četiri presude po zahtjevu Gradonačelnika Grada Sarajeva, od kojih je po zahtjevu Gradonačelnika Grada Sarajeva i Djelimična presuda u predmetu U-21/09, od 27.09.2010. godine, a koja se odnosi na osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i druge zakone i propise Kantona Sarajevo, iz čega se izvodi zaključak da je Kanton Sarajevo u navedenom periodu, jednostrano donoseći zakone i druge propise kao propise iz svoje isključive nadležnosti i uređujući društvene odnose koji su, osim u kantonalnoj, istodobno i u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, na koji način je višekratno povrijedio prava Grada Sarajeva, odnosno općina na lokalnu samoupravu. S tim u svezi, Ustavni sud Federacije konstatira i činjenicu da nijedna od 15 presuda ovog suda od strane Kantona Sarajevo do danas nije izvršena, uključujući i presudu u predmetu U-21/09, od 27.09.2010. godine, što je od strane ovog suda utvrđeno i odgovarajućim rješenjima, te da je nužno, a radi osiguranja njihovog izvršenja, od strane Ustavnog suda Federacije poduzeti odgovarajuće mјere sukladno sa Ustavom i zakonom.

Također, Ustavni sud Federacije je konstatirao da je zbog neusuglašenosti postojećeg Zakona o lokalnoj samoupravi u Kantonu Sarajevo sa Zakonom o načelima lokalne samouprave, Statut Grada Sarajeva praktično ostao neprimjenjiv što je jedan od temeljnih razloga zbog kojih Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave nije u stanju vršiti svoja ustavom i zakonom propisana prava, obveze i odgovornosti.

Konačno, Ustavni sud Federacije smatra da nisu prihvatljivi navodi Kantona Sarajevo prema kojima bi drugačije zakonsko reguliranje vršenja, odnosno određenja komunalnih djelatnosti uključujući i komunalnu čistoću, načela njihovog obavljanja i financiranje, te utvrđivanje obveza poduzeća i drugih pravnih osoba, uključujući i lokalnu samoupravu, kao i građana, i reguliranje drugih pitanja od značaja za uspješno obavljanje ovih djelatnosti na području Kantona Sarajevo, imalo za posljedicu cijepanje jedinstvenih komunalnih sustava,

na kako se navodi, manje nefunkcionalne cjeline čime bi se onemogućilo uspješno obavljanje navedenih djelatnosti.

Suprotno navedenom, Ustavni sud Federacije je stanovišta da komunalne djelatnosti uključujući i komunalnu čistoću a koje su predmet reguliranja osporenih zakona, nesumnjivo spadaju u javne poslove koji će se po pravilu i prije svega, vršiti od onih vlasti koje su najbliže građanima, u konkretnom slučaju, i od strane gradskih vlasti, te da njihovo zakonsko reguliranje uzimajući u obzir temeljna ustavna određenja a posebice djelokrug Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, nipošto ne prepostavlja i cijepanje postojećih tehnološko-tehničkih cjelina i zajedničke infrastrukture i javnih službi (vode, kanalizacije, prikupljanja otpada, grijanja, plina, tržnica, javnih parkova, vatrogasne postrojbe, zdravstvene i lokalne zdravstvene službe, sportskih i drugih objekata, gibalja i sl.), za koje su nesumnjivo nadležne i gradske vlasti, odnosno i Grad Sarajevo, nego i istodobne zahtjeve za kritičko preispitivanje postojeće koncepcije grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Također, suprotno stajalištima kantonalnih vlasti, odgovarajuće zakonsko reguliranje oblasti komunalnih djelatnosti uključujući i komunalnu čistoću na području Kantona Sarajevo, uz uvažavanje načela, koncepta i djelokruga lokalne samouprave te ustavnog i zakonskog položaja Grada Sarajeva u okviru Kantona Sarajevo, obavljanje komunalnih djelatnosti približilo bi vlastima koje su najbliže građanima, a pružanje usluga komunalne djelatnosti uključivo i djelatnosti komunalne čistoće, omogućilo bi jače ostvarivanje interesa građana, fizičkih i pravnih osoba u ovoj oblasti, pa i javnog interesa, te stabilnije financiranje građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao cjelovitog sustava na području Kantona Sarajevo, uključujući pri tome i jače ostvarivanje funkcija samog Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave i glavnog grada države Bosne i Hercegovine i entiteta Federacija Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud Federacije je također utvrdio da u konkretnom slučaju ne postoje opravdani razlozi iz kojih bi se donositelju osporenih zakona utvrdila prijelazna rješenja iz članka IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, pa se od dana objavljivanja ove presude, osporeni Zakoni ne mogu primjenjivati.

Djelimičnom presudom broj: U-21/09, od 27.09.2010. godine, objavljena u („Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 85/10) i ovom Dopunskom presudom broj: U-21/09, od 21.10.2015. godine, Ustavni sud Federacije je u potpunosti odlučio po zahtjevu podnositelja od 08.10.2009. godine.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije je donio je većinom glasova u sastavu: Domin Malbašić, Predsjednik Suda, Sead Bahtijarević, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, mr.sc. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof. dr. Edin Muminović i dr.sc. Kata Senjak, suci Suda.

Broj: U-21/09
21.10.2015. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Domin Malbašić
